Projekt

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY JASIENIEC

z dnia ..... 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278) oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278), Rada Gminy Jasieniec uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030, który otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr VI.45.2023 Rady Gminy Jasieniec z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jasieniec.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY JASIENIEC NA LATA 2023-2030

Autorzy opracowania:

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 opracowany został przez zespół specjalistów Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju, w składzie:

- Magdalena Osińska,
- Małgorzata Damięcka,
- Iwona Nowacka,
- Nina Jędrusik,

- Kierownik projektu – Irma Kuznetsova.

Zespół autorski wspierany był przez pracowników Urzędu Gminy Jasieniec oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

GMINA JASIENIEC

Gmina Jasieniec
ul. Warecka 42

05-604 Jasieniec
tel.: +48 661 35 70
e-mail: jasieniec@jasieniec.pl

WIELKOPOLSKA AKADEMIA NAUKI I ROZWOJU

Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju

Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju
ul. Grochowska 35

60-277 Poznań
tel.: 61 6 221 221
e-mail: info@wanir.edu.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie ... 6
2. Delimitacja obszaru rewitalizacji ... 8
3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji ... 14
3.1 Wprowadzanie ... 14
3.2 Struktura przestrzenno-funkcjonalna ... 14
3.3 Przyczyny degradacji obszaru ... 19
3.3.1 Sfera społeczna ... 19
3.3.2 Sfera gospodarcza ... 34
3.3.3 Sfera środowiskowa ... 36
3.3.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna ... 40
3.3.5 Sfera techniczna ... 48
3.4 Lokalne potencjały obszaru ... 54
3.5 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych ... 60
4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji ... 63
5. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań ... 64
6. Opis sposobu realizacji przez Gminny Program Rewitalizacji dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym ... 67
7. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 71
7.1 Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 72
7.2 Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 101
8. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 103
8.1 Kompleksowość programu ... 103
8.2 Koncentracja programu ... 103
8.3 Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 104
8.3.1 Komplementarność przestrzenna ... 105
8.3.2 Komplementarność problemowa ... 105
8.3.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna ... 107
8.3.4 Komplementarność międzyokresowa ... 108
8.3.5 Komplementarność źródeł finansowania ... 109
9. Ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji ... 110
10. Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji ... 113
10.1 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji ... 113

10.2 Koszty zarządzania ... 115
10.3 Ramowy harmonogram realizacji programu ... 115
11. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji ... 116
12. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji ... 122
12.1 Monitoring programu ... 122
12.2 Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych ... 123
12.3 System wprowadzania modyfikacji do programu ... 123
13. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego ... 124
14. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji ... 124
15. Specjalna Strefa Rewitalizacji ... 125
16. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego ... 125
16.1 Wskazanie zakresu zmian w planie ogólnym gminy ... 125
16.2 Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany ... 126
17. Załączniki ... 127
Załącznik 1: Tabela ewaluacyjna ... 127
Załącznik 2: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji ... 128
Załącznik 3: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego ... 129
Spis tabel ... 130
Spis rysunków ... 132

1. Wprowadzenie

Zgodnie z *Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* REWITALIZACJA stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Obecnie coraz częściej rewitalizacja oraz działania rewitalizacyjne odznaczają się wieloaspektowym i zintegrowanym charakterem. Wzmocnienie roli interesariuszy rewitalizacji przy jednoczesnym zwiększeniu partycypacji społecznej sprawiło, że Gminny Program Rewitalizacji stał się kluczową pozycją w systemie dokumentów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030, opracowany został na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r. poz. 485). Stanowi on zaawansowane i specjalistyczne narzędzie, które w sposób ciągły, uporządkowany i spójny, nie tylko wyprowadzi obszar zdegradowany ze stanu kryzysowego, ale będzie także przeciwdziałać pogłębianiu się negatywnych zjawisk na tym obszarze. Jednocześnie pełni funkcję strategii IIT (Innego Instrumentu Terytorialnego), wdrażanej po raz pierwszy w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w odniesieniu do przewidzianych w niej działań finansowych ze środków polityki spójności.

Dotychczas Gmina Jasieniec nie prowadziła działań rewitalizacyjnych w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji lub Gminny Program Rewitalizacji, a jedynie wdrażała przedsięwzięcia o charakterze rewitalizacyjnym. Jednak podejście zmieniało się w 2022 roku, w którym zdecydowano się na przeprowadzenie diagnozy, na podstawie której zidentyfikowano obszar charakteryzujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, a z uwagi na jego istotne znacznie dla rozwoju lokalnego, podjęto się przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych. Utwierdzeniem w słuszności podjętej decyzji był drzemiący potencjał w społeczności lokalnej – organizacjach pozarządowych, grupy młodzieży i seniorów, którzy aktywnie wspierają władze samorządowe w funkcjonowaniu Gminy, a także stwarzają płaszczyznę do budowania więzi międzyludzkich, zachęcając tym samym innych do angażowania się w lokalne działania. Osoby te stanowią impuls do rozwoju obszaru objętego kryzysem, co pozwala stwierdzić, że skuteczność prowadzonych działań rewitalizacyjnych będzie większa.

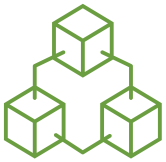

Aby niniejszy program mógł być traktowany i wykorzystywany jako narzędzie praktyczne i zrozumiałe, koniecznością jest wyjaśnienie kluczowych pojęć z zakresu rewitalizacji, które będą pojawiać się na każdym etapie dokumentu:

INTERESARIUSZE REWITALIZACJI – w szczególności są to mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność gospodarczą na obszarze gminy; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność społeczną na obszarze gminy, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne; jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; organy władzy publicznej oraz podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

KOMITET REWITALIZACJI – stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

OBSZAR REWITALIZACJI – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, odznaczający się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić działania rewitalizacyjne. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może zostać podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji zawiera szczegółowy opis procedury, która prowadzi do uchwalenia w gminie Gminnego Programu Rewitalizacji. Poszczególne etapy tej procedury prezentuje poniższa grafika.

Rysunek 1. Etapy uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

2. Delimitacja obszaru rewitalizacji

Podstawę prawną dla wyznaczonego w Gminie Jasieniec obszaru rewitalizacji stanowi Uchwała nr X.71.2022 Rady Gminy Jasieniec z dnia 29 września 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Jasieniec.

Zgodnie z przyjętą metodyką prac na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego, w pierwszym etapie dokonano podziału Gminy Jasieniec na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. W trakcie dokonywania podziału wykorzystano istniejący już podział na obręby ewidencyjne, wyznaczając tym samym 36 jednostek analitycznych.

Rysunek 4. Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Jasieniec

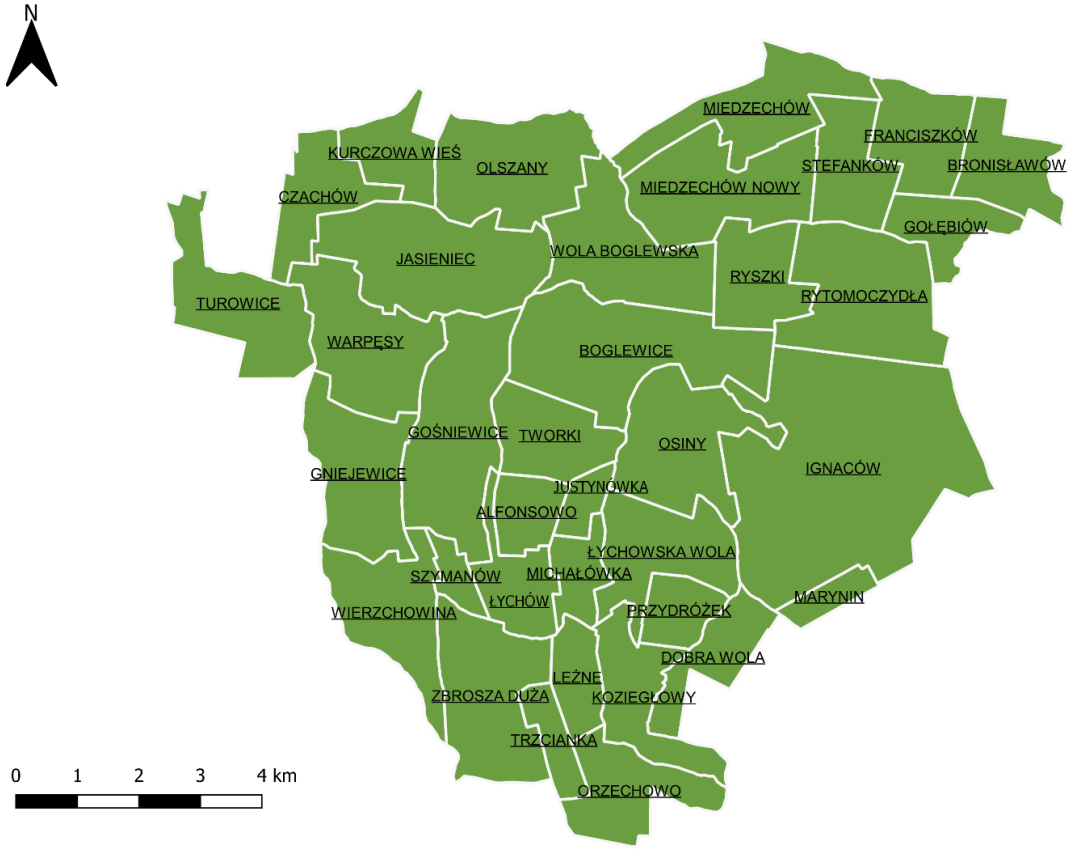

Źródło: opracowanie własne.

W następnym etapie prac, dla wyznaczonych jednostek analitycznych zebrano i obliczono wskaźniki opisujące sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Na podstawie obliczonych wskaźników wyznaczone zostały wskaźniki syntetyczne, które posłużyły do określenia natężenia zjawisk kryzysowych dla każdej ze sfer.

Zgodnie z przyjętą metodologią, do obszaru zdegradowanego włączone mogły zostać jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej był wyższy niż 0 oraz, dla których zidentyfikowano negatywne zjawisko w przynajmniej jednej z pozostałych sfer.

W poniższej tabeli przedstawiono jednostki analityczne, które spełniały powyższe kryteria wraz z wartością wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej oraz oznaczeniem występowania negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej (gdzie „–" oznacza występowanie negatywnych zjawisk, a „+„ ich brak). Takimi jednostkami były: **Miedzechów, Leżne, Wierzchowina, Turowice, Marynin, Jasieniec, Rytomoczydła, Wola Boglewska, Zbrosza Duża, Boglewice, Czachów, Tworki, Olszany, Osiny, Bronisławów, Kurczowa Wieś oraz Justynówka**.

Tabela 1. Obszary zdegradowane na terenie Gminy Jasieniec, tj. jednostki dla których wskaźnik syntetyczny przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych w co najmniej jednej z pozostałych sfer

Jednostka analityczna	Wskaźnik syntetyczny zjawisk w sferze społecznej	Zjawiska kryzysowe w sferze gospodarczej	Zjawiska kryzysowe w sferze środowiskowej	Zjawiska kryzysowe w sferze funkcjonalno-przestrzennej	Zjawiska kryzysowe w sferze technicznej
Miedzechów	-0,777	+	+	–	+
Leżne	-0,689	+	–	–	+
Wierzchowina	-0,541	+	–	–	+
Turowice	-0,470	+	+	–	+
Marynin	-0,430	+	–	–	+
Jasieniec	-0,394	–	+	+	–
Rytomoczydła	-0,325	+	+	–	–
Wola Boglewska	-0,313	–	–	–	–
Zbrosza Duża	-0,308	+	–	+	+
Boglewice	-0,216	–	–	–	–
Czachów	-0,213	+	+	–	+
Tworki	-0,100	+	+	–	+
Olszany	-0,098	+	+	–	+
Osiny	-0,054	+	+	–	+
Bronisławów	-0,052	+	+	–	+
Kurczowa Wieś	-0,041	+	+	–	+
Justynówka	-0,039	+	+	–	+

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Jasieniec.

W konsekwencji dało to podstawę do zakwalifikowania ich do obszaru zdegradowanego o powierzchni 51,3% całej gminy oraz 63,9% ludności. Zgodnie *z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.* obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W związku z przekroczeniem dopuszczalnej liczby ludności i powierzchni obszaru niemożliwe było objęcie procesem rewitalizacji całego obszaru zdegradowanego. Dlatego też należało podjąć działania na rzecz wyznaczenia obszaru o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, zmagającego się z problemami w pozostałych sferach oraz będącego kluczowym dla rozwoju lokalnego. W związku z tym oraz zgodnie z przeprowadzoną analizą wskaźnikową jako obszar rewitalizacji wyznaczono dwie jednostki analityczne – Jasieniec oraz Boglewice. Wyboru tych jednostek dokonano na podstawie łącznego spełnienia kryteriów takich jak:

I. Jednostka obszaru rewitalizacji zamieszkiwania jest przez minimum 250 mieszkańców,
II. W jednostce, która zostanie zaliczona do obszaru rewitalizacji zachodzi koncentracja negatywnych zjawisk w co najmniej dwóch sferach innych niż sfera społeczna,
III. Jednostka obszaru rewitalizacji jest istotna dla rozwoju lokalnego całej Gminy.

Jasieniec – jest to jednostka znajdująca się po północno-zachodniej części Gminy Jasieniec, której powierzchnia wynosi 5,27 km2, co daje 5,1% powierzchni całej Gminy. Jednostkę tą zamieszkuje 1 238 osób, które stanowią 23,2% ludności Gminy. Jest to najbardziej zaludniona jednostka Gminy. Pełni ona rolę jednostki osadniczej zaspokajającej potrzeby mieszkańców również z obszarów ją otaczających. Na terenie jednostki znajdują się m.in.: Publiczna Szkoła Podstawowa, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, Parafia św. Rocha w Jasieńcu, Urząd Gminy w Jasieńcu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Klub Sportowy Kraska Jasieniec, Ochotnicza Straż Pożarna, a także inne usługi służące lokalnej społeczności.

Rysunek 7. Uproszczona mapa obszaru rewitalizacji – jednostka analityczna Jasieniec

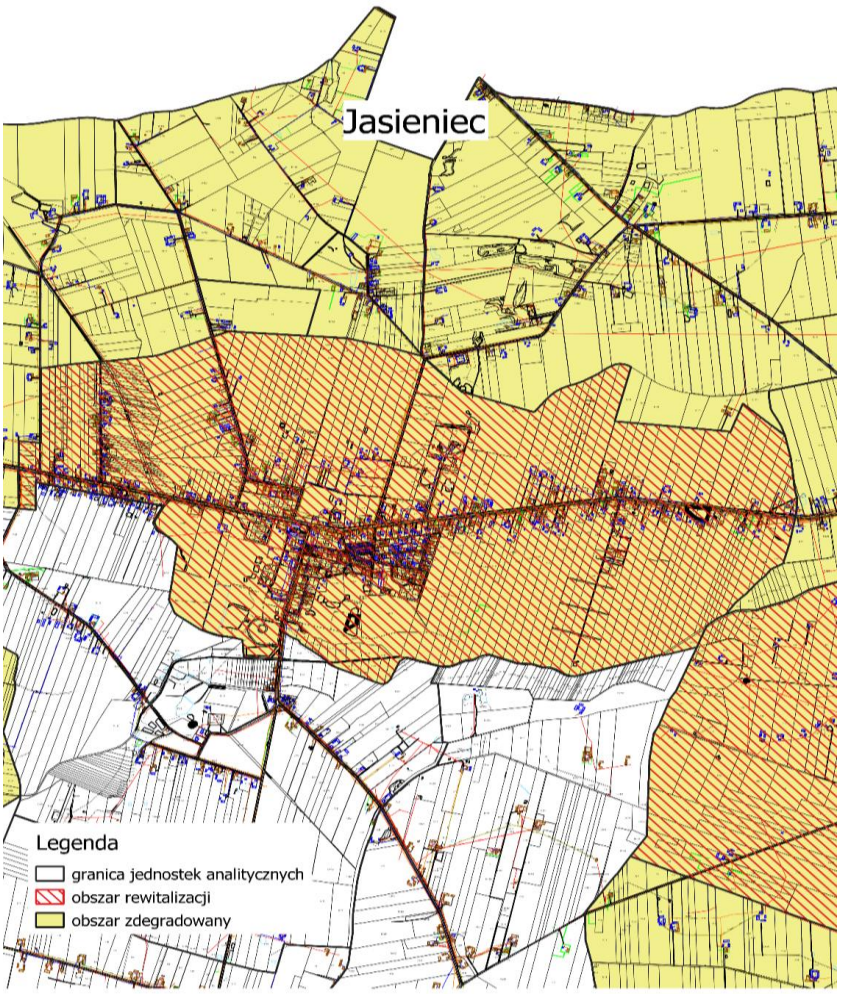

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Jasieniec.

Boglewice – jednostka ta znajduje się w centralnej części Gminy, graniczy z jednostką Jasieniec i jest drugą największą jednostką obszaru zdegradowanego pod względem liczby mieszkańców. Jej powierzchnia wynosi 5,87 km2, co stanowi 5,6% powierzchni Gminy, a zamieszkują ją 262 osoby, czyli 4,9% ludności Gminy. W jej granicach znajdują się m.in.: Pałac Boglewice, Park, Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich oraz Parafia Przemienienia Pańskiego w Boglewicach.

Rysunek 10. Uproszona mapa obszaru rewitalizacji – jednostka analityczna Boglewice

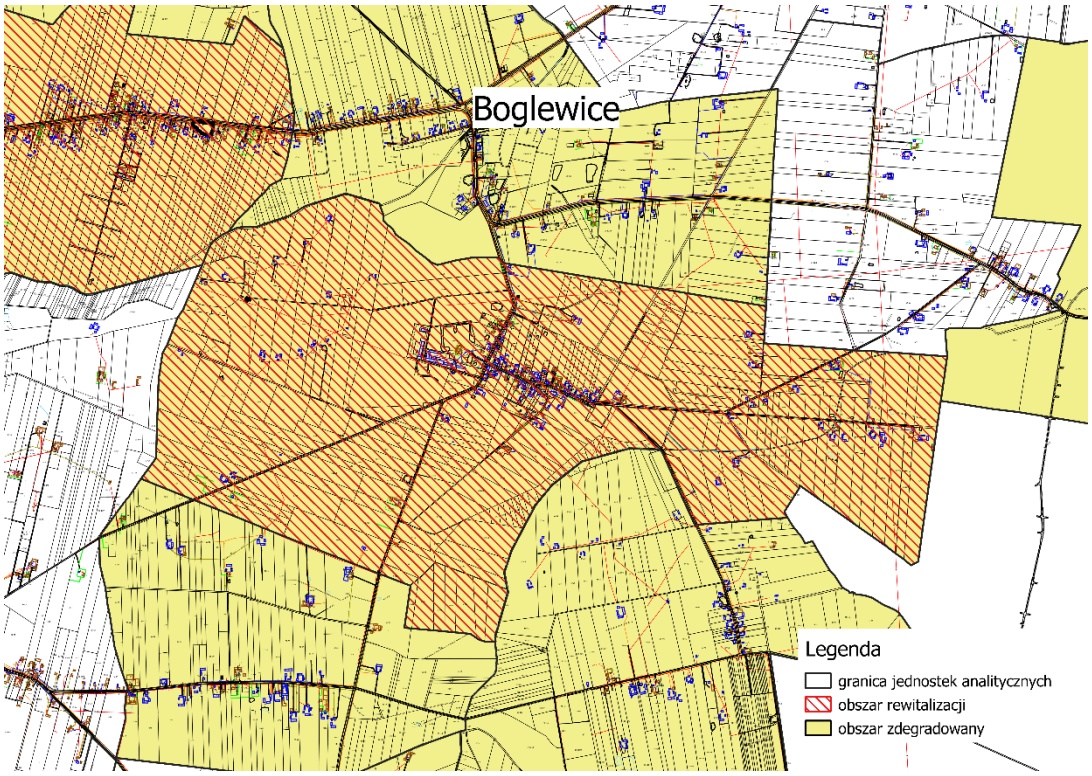

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Jasieniec.

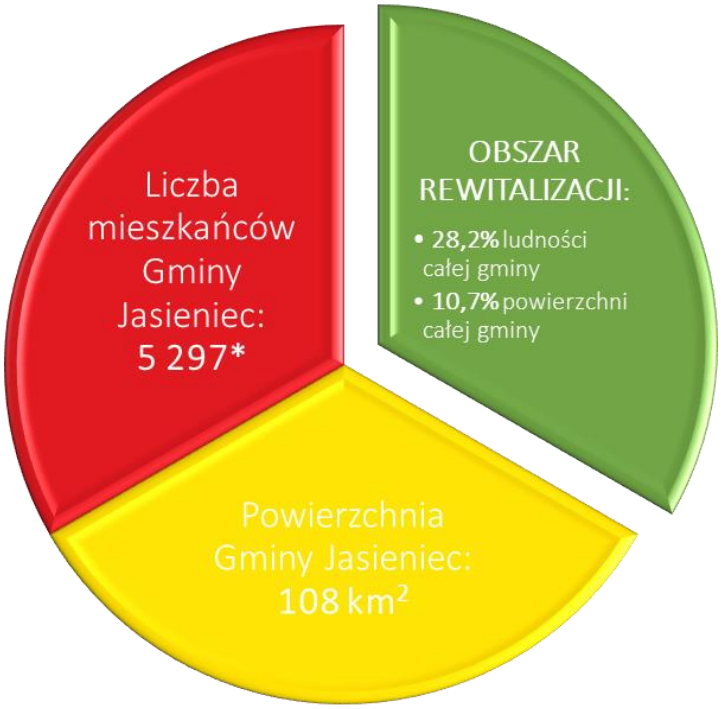

*Dane dotyczące liczb mieszkańców uwzględniają tylko dane podane przez GUS, a nie uwzględniają rejestrów mieszkańców prowadzonych przez gminę.

Wyznaczony obszar rewitalizacji spełnia wymogi formalne określone w ustawie o rewitalizacji: jego powierzchnia stanowi 10,7% (11,14 km^2) powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 28,8% (1 500 osób) ludności całej gminy.

3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

3.1 Wprowadzanie

Diagnoza szczegółowa opracowana w niniejszym rozdziale dotyczy wyznaczonego na terenie Gminy Jasieniec obszaru rewitalizacji składającego się z dwóch podobszarów rewitalizacji:

- Podobszar rewitalizacji 1 – **Jasieniec,**
- Podobszar rewitalizacji 2 – **Boglewice**.

Celem diagnozy szczegółowej jest **zbadanie występujących zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem ich przyczyny**, a także lokalnych potencjałów, które ułatwią rozwiązanie istniejących problemów.

Problemy, trendy i tendencje opisane za pomocą danych ilościowych, uszczegółowione zostały analizą jakościową, w której wykorzystano szeroko rozumiane metody diagnostyczne (w tym wywiady, dyskusje, rozmowy, warsztaty) zapewniając tym samym włączenie **interesariuszy rewitalizacji** już na etapie diagnozowania.

3.2 Struktura przestrzenno-funkcjonalna

Podobszar rewitalizacji 1 (Jasieniec)

Pod względem struktury przestrzenno-funkcjonalnej wyznaczony w Gminie podobszar rewitalizacji Jasieniec pełni rolę wielofunkcyjnego ośrodka głównego, który posiada **znaczący potencjał rozwojowy w zakresie kulturalnym, usługowym, społecznym oraz rekreacyjnym.** Podobszar ten stanowi jednostkę zaspokajającą potrzeby nie tylko jej mieszkańców, ale również terenów ją otaczających.

Ze względu na największy odsetek mieszkańców gminy, podobszar Jasieniec **pełni funkcję głównej jednostki osadniczej**, skupiającej znaczącą ilość terenów mieszkaniowych w kontekście całej gminy. Poza funkcją osadniczą, w centralnej części jednostki zlokalizowane są obiekty o profilu kulturalnym, społecznym oraz usługowo-handlowym. Należy także uwzględnić inne możliwości rozwojowe tego obszaru pod kątem występujących tam walorów przyrodniczych i krajobrazowych z uwagi na **rozszerzenie funkcji wypoczynkowo-rekreacyjnych.** Obecnie teren nad stawami wykorzystywany jest do organizacji wielu gminnych imprez, m.in. „Pikniku nad Stawami".

Na podobszarze rewitalizacji Jasieniec skupia się również większość **instytucji publicznych, społecznych i kulturowych**, takich jak: Publiczna Szkoła Podstawowa, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, Urząd Gminy w Jasieńcu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Biblioteka Publiczna oraz Ochotnicza Straż Pożarna.

Dodatkowo w podobszarze 1 swoją siedzibę mają **organizacje pozarządowe**, o zróżnicowanym zakresie działalności. Wśród nich wymienić można: Stowarzyszenie Gmina Jasieniec dla Pokoleń, Gminny Klub Sportowy Kraska Jasieniec, Stowarzyszenie „Powiatowy Klub Uśmiechniętego Seniora PoKUSa", Klub Senior+ oraz Klub Seniora „Złota Jesień" z Jasieńca.

Wysoki potencjał rozwojowy stanowi wspomniany już **Gminny Klub Sportowy KRASKA Jasieniec**, który poza ośrodkiem sportowym, stanowi miejsce organizacji wielu lokalnych imprez, m.in. rozgrywek sportowych „Samorządowcy vs. Sadownicy" oraz pikników rodzinnych.

Istotnym elementem infrastruktury sportowej jest również zlokalizowany w centralnej części podobszaru **skatepark**. Będący miejscem spotkań dzieci i młodzieży, obiekt nie tylko pozwala na wzajemną integrację, ale również wspiera ich rozwój fizyczny.

Historycznym założeniem przestrzennym w centralnej części podobszaru rewitalizacji jest **Aleja Pałacowa** na osi której, z jednej strony przy ulicy Wareckiej położony jest XVIII kościół, a z drugiej założenie-pałacowo parkowe. Warto także dodać, że ciekawą rolę w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej odgrywają zabytkowe budynki cukrowni „Czersk", które obecnie wkomponowane zostały w zabudowę jednorodzinną.

Rysunek 13. Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji Jasieniec

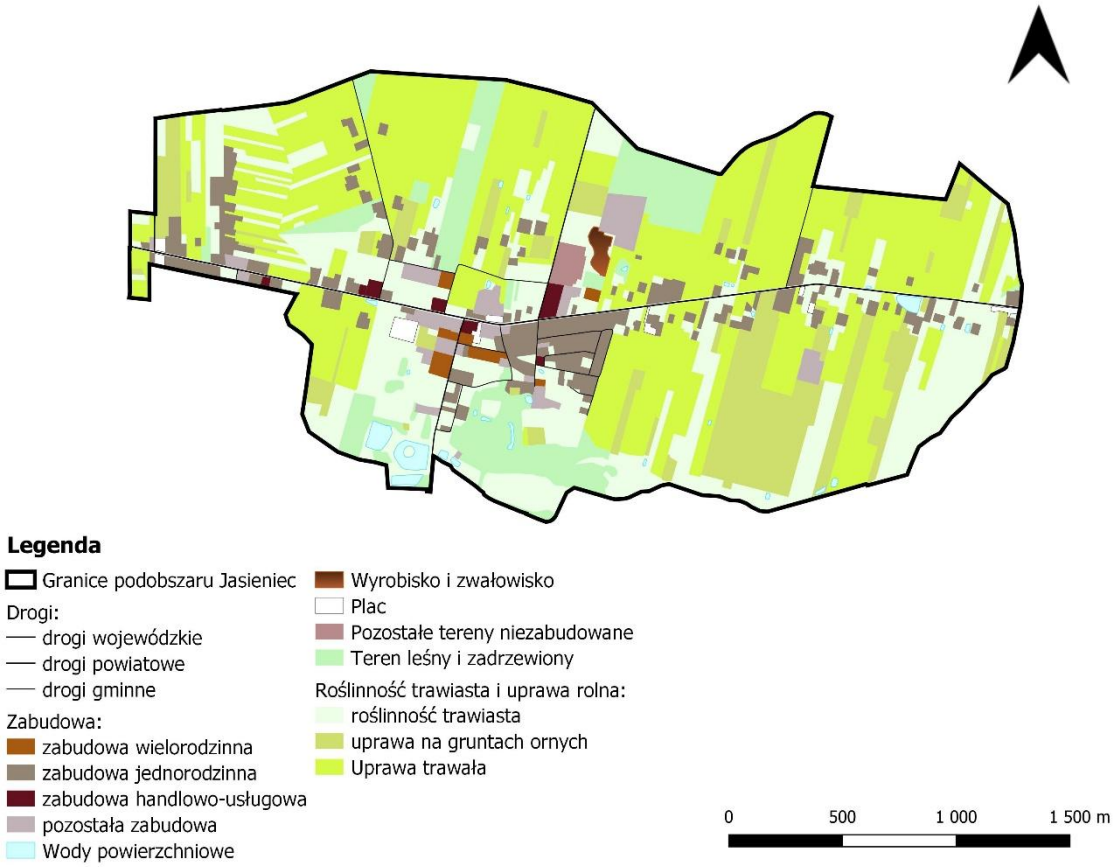

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Na podobszarze rewitalizacji Jasieniec dominującą formą zabudowy mieszkalnej jest **zabudowa jednorodzinna**. Zabudowa wielorodzinna rozwinęła się w mniejszym stopniu i głównie skoncentrowana jest w centralnej części obszaru.

Większość **terenów leśnych** na tym podobszarze jest ogólnodostępna dla mieszkańców Gminy, dzięki czemu mają oni możliwość wykorzystywania ich na potrzeby rekreacyjne. W południowej części obszaru znajdują się **stawy** odznaczające się wysokimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi, które już w części pełnią funkcję rekreacyjno-sportowe.

Występująca na podobszarze rewitalizacji zabudowa **handlowo-usługowa** rozproszona została w różnych częściach obszaru. Na ogół są to zakłady i sklepy sieciowe o zróżnicowanej wielkości i profilu.

Pod względem struktury użytkowania terenu podobszaru, **większość terenów wykorzystywana jest do upraw trwałych** – przede wszystkim na rzecz sadownictwa, które stanowi główną formę upraw w Mazowieckim Zagłębiu Sadowniczym.

Na podobszarze rewitalizacji nie znajdują się żadne **formy ochrony przyrody**. Ponadto obszar nie znajduje się w zasięgu **zagrożenia powodziowego**.

Na terenie jednostki zabudowa **przemysłowo-składowa** rozwinięta została w niewielkim stopniu, a znajdujące się w jej granicach obiekty nie stanowią większego zagrożenia dla środowiska przyrodniczego i krajobrazowego. Warto jednak dodać, że część z tych obiektów stanowi znaczący potencjał do rozwoju lokalnego.

Zabytki nieruchome na terenie podobszaru rewitalizacji, wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Mazowieckiego:

- **Kościół parafialny p.w. Świętego Ducha wybudowany w latach 1740-1747**
  Kościół usytuowany jest we wschodniej części miejscowości Jasieniec na terenie dawnego cmentarza przykościelnego. Murowany kościół zbudowany został z fundacji kasztelana ciechanowskiego gen. Władysława Grzegorzewskiego według projektu architekta Jakuba Fontany. Obiekt zachowany jest w praktycznie niezmienionym stanie – jedynie na początku XIX wieku dokonano w nim niewielkich przeróbek obejmujących portal i chór muzyczny. Kościół reprezentuje trójnawową świątynię z prezbiterium, transeptem, chórem muzycznym, a także z bogatym barokowym i klasycystycznym wystrojem i wyposażeniem wnętrza.
  Nr z rejestru zabytków: 351/A/62 z 2.02.1962 oraz 73/A z 9.03.1981
- **Pałac z poł. XIX w.**
  Obiekt usytuowany na zamknięciu Alei Pałacowej w zespole pałacowo-parkowym, łączącej pałac z kościołem parafialnym p.w. Świętego Ducha. Budynek powstały na planie prostokąta, nakryty czterospadowym dachem z płytkim ryzalitem na osi zamkniętym szczytem dwuspadowego daszku. Z boku umiejscowiona parterowa przybudówka nakryta dachem trójspadowym. Budynek murowany i w całości otynkowany. Wokół pałacu rozłożony był folwark oraz oficyny, jednak obecnie w dużej

mierze utraciły one swój charakter na skutek wielu zmian przystosowawczych do pełnienia nowych funkcji.
Nr z rejestru zabytków: 1169/A z 22.05.1975 oraz 97/A z 18.03.1981

- Park z XIX w.
  Część zespołu pałacowo-parkowego usytuowanego na zamknięciu Alei Pałacowej. Całkowita powierzchnia parku wynosi 1,09 ha, z czego 0,20 ha zajmują znajdujące się w nim stawy. Obecnie są to pozostałości parku z okazałym starodrzewem. Stawy zostały odnowione.
  Nr z rejestru zabytków: 12/A z 15.12.1978

Zabytki ruchome na terenie podobszaru rewitalizacji:

- Rzeźby znajdujące się w kościele w Jasieńcu,
- Malarstwo znajdujące się w Kościele w Jasieńcu,
- Meble znajdujące się w Kościele w Jasieńcu,
- Złotnictwo znajdujące się w Kościele w Jasieńcu,
- Kamieniarstwo znajdujące się w Kościele w Jasieńcu,
- Odlewnictwo znajdujące się w Kościele w Jasieńcu.

Podobszar rewitalizacji 2 (Boglewice)

Wyznaczony podobszar rewitalizacji określić można jako teren o funkcji osadniczej oraz usługowej. Ze względu na istniejącą strukturę przestrzenno-funkcjonalną jednostka posiada duży potencjał rozwojowy w zakresie społecznym oraz kulturalnym.

Na podobszarze rewitalizacji tereny zabudowane głównie skoncentrowane są w centralnej części jednostki, gdzie wraz z obiektami usługowymi usytuowane są wzdłuż głównej ulicy, na krańcach której z jednej strony znajduje się zespół pałacowo-parkowy, a z drugiej cmentarz.

Z kolei w części centralnej zlokalizowany jest kościół, w obrębie którego położonych jest najwięcej obiektów usługowych.

Duży potencjał rozwojowy podobszaru związany jest przede wszystkim ze znajdującymi się na jej terenie obiektami i funkcjonującymi stowarzyszeniami, takimi jak: Pałac Boglewice, Park, Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich oraz Parafia Przemienienia Pańskiego w Boglewicach.

Rysunek 16. Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji Boglewice

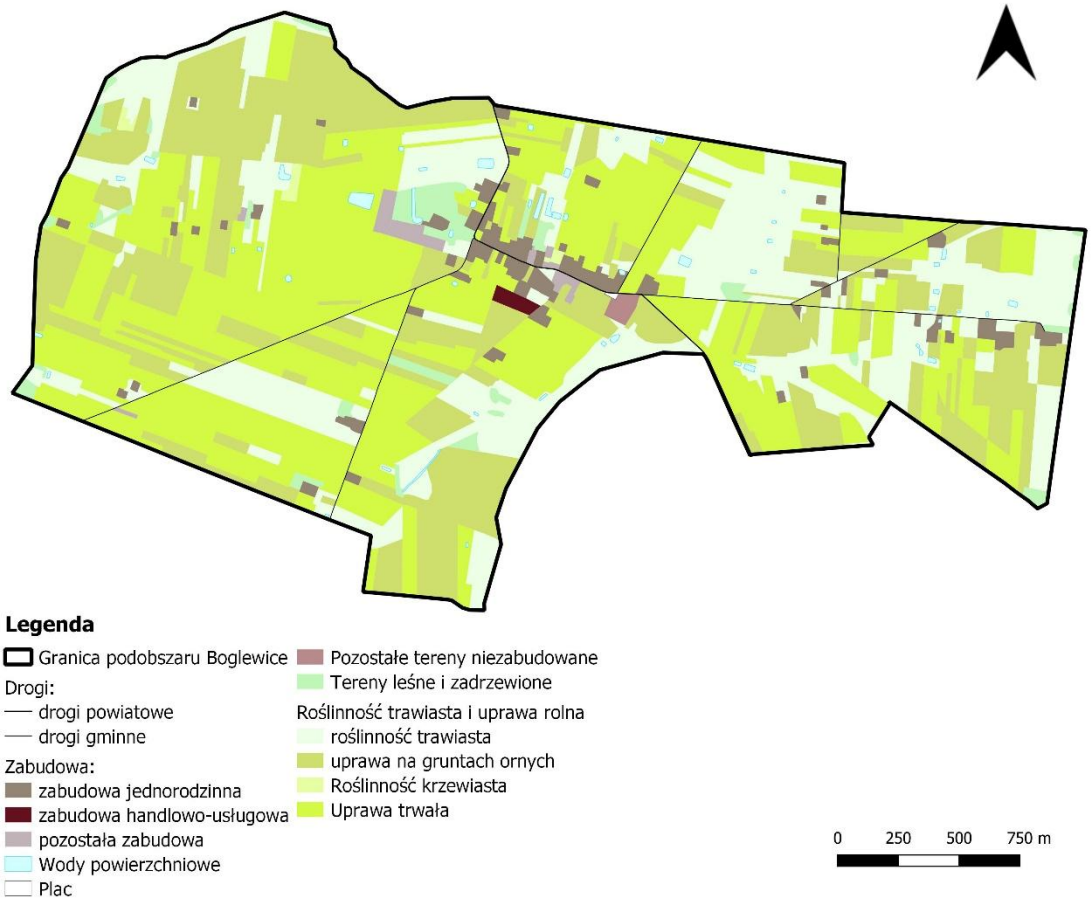

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Na podobszarze Boglewice dominującą formą zabudowy mieszkalnej jest **zabudowa jednorodzinna**, głównie skoncentrowana w jej centralnej części. Na pozostałym obszarze tereny zabudowy jednorodzinnej są rozproszone. W jednostce nie rozwinęła się zabudowa wielorodzinna.

Występująca zabudowa **handlowo-usługowa** zlokalizowana jest w centralnej części jednostki, jako większy i zwarty teren. W pozostałej części obszaru brak jest tego rodzaju terenów.

Pod względem struktury użytkowania terenu podobszaru, **dominujący udział stanowią uprawy trwałe**, głównie związane z sadownictwem co podobnie jak na podobszarze Jasieniec wynika z lokalizacji w Mazowieckim Zagłębiu Sadowniczym.

Na podobszarze rewitalizacji nie znajdują się żadne **formy ochrony przyrody**. Ponadto obszar nie znajduje się w zasięgu **zagrożenia powodziowego.**

Zabytki nieruchome na terenie podobszaru rewitalizacji, wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Mazowieckiego:

- **Cmentarz rzymsko-katolicki z 2 poł. XIX w.**
  Cmentarz o powierzchni około 1 ha, położony za budynkiem kościoła parafialnego p.w. Przemienienia Pańskiego w Boglewicach. Na terenie cmentarza znajduje się wiele zabytkowych mogił, najczęściej powstałych z kamienia w rozmaitych formach. W części cmentarza położone jest miejsce pamięci narodowej poświęcone poległym za wolność w czasie II wojny światowej.
  Nr z rejestru zabytków: 476/A z 05.11.1991
- **Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego wybudowany w latach 1900-1908**
  Kościół usytuowany na jednej osi z pałacem położonym w zachodniej część Boglewic. Wybudowany w stylu neogotyckim, według projektu Konstantego Wojciechowskiego. Rozplanowany w układzie krzyżowym, murowany z czerwonej cegły. Pokrycie dachu stanowi blacha stalowa, miedziowana. W 1928 r. do budynku dobudowana została wieża.
  Nr z rejestru zabytków: 286/A z 04.03.1985
- **Zespół pałacowy z 2 poł. XIX w.**
  Głównym obiektem zespołu jest zabytkowy pałac w stylu neorenesansowym, wykonanym najprawdopodobniej przez Zygmunta Gorgolewskiego. Wokół pałacu wykonano staw, usypano wzgórek oraz dokonano nasadzeń. Całkowita powierzchnia parku wynosi 5,92 ha. Obecnie pałac i park są odrestaurowane i od 2017 roku w pełni użytkowane.
  Nr z rejestru zabytków: 31/A z 25.04.1980 i z 26.02.2014 oraz 1165/a/75 z 22.05.1975

Zabytki ruchome na terenie podobszaru rewitalizacji:

- Obraz koronacji Najświętszej Marii Panny z ok. XVII w.,
- Neogotycka ambona z baldachimem, neogotycki ołtarz drewniany,
- 5 rzeźb w niszach ołtarza głównego,
- Posrebrzany krucyfiks,
- 4 lichtarze.

3.3 Przyczyny degradacji obszaru

3.3.1 Sfera społeczna

Wyznaczony w Gminie Jasieniec obszar rewitalizacji charakteryzuje się znaczną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Zjawiska te zdiagnozowane zostały w przeprowadzonej dla sfery społecznej analizie wskaźnikowej, w której pod uwagę wzięto następujące obszary problematyczne: **kapitał społeczny, bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, osoby ze szczególnymi potrzebami oraz aktywność społeczna**.

Podobszar rewitalizacji 1 (Jasieniec)

Na podobszarze rewitalizacji 1 stwierdzono występowanie problemu bezrobocia. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Grójcu na stan 31 grudnia 2021 roku podobszar ten zamieszkiwało 15 mieszkańców zarejestrowanych jako osoby bezrobotne. Spośród nich, 9 mieszkańców stanowiło osoby długotrwale bezrobotne, pozostające bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy. Z kolei 3 bezrobotnych posiadało tylko wykształcenie podstawowe. Odnosząc liczbę bezrobotnych w stosunku do średniej Gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym podobszar rewitalizacji odznacza się negatywnie. Złą sytuację w podobszarze rewitalizacji potwierdza również udział osób długotrwale bezrobotnych w , który również jest znacznie wyższy od średniej dla Gminy. Porównanie wskaźników z zakresu bezrobocia pomiędzy podobszarem rewitalizacji 1 a średnią Gminy przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 2. Zestawienie wskaźników obrazujących zjawisko bezrobocia na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,04	*0,73*
Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	1,2%	*0,40%*
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie mieszkańców	0,2%	*0,08%*

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzony z interesariuszami rewitalizacji wywiad pogłębiony wskazał, że na podobszarze rewitalizacji zjawisko bezrobocia dotyka głównie młodą część społeczeństwa w wieku produkcyjnym, dla których nie ma miejsc pracy w tej jednostce. W związku z tym, bardzo często ta grupa społeczna decyduje się na poszukiwanie nowych możliwości zawodowych nie tylko poza granicami podobszaru rewitalizacji, ale również poza granicami Gminy Jasieniec. Według przeprowadzonej ankiety problem bezrobocia wynika również z braku odpowiednich kwalifikacji zawodowych mieszkańców, co w znacznym stopniu może utrudniać zdobycie stanowiska pracy – uważa tak 61% odpowiadających. Warto również dodać, że istotnym czynnikiem, z zarazem dużym problemem jest brak chęci do podjęcia zatrudnienia. Według informacji uzyskanych podczas wywiadu pogłębionego, bardzo często osobom bezrobotnym nie zależy na zdobyciu pracy – zamiast tego preferują pobieranie przysługujących im zasiłków. Pomimo zróżnicowania źródeł zjawiska bezrobocia należy zwrócić uwagę, że problem ten nie tylko wykazuje negatywne konsekwencje dla osób bezrobotnych, ale również dla najbliższego otoczenia tej osoby, a zwłaszcza dla rodziny. Długotrwały brak zatrudnienia skutkujący brakiem dochodów przekłada się na zagrożenie ubóstwem, wykluczeniem społecznym, problemami zdrowotnymi oraz ogólną niezaradnością życiową. W skrajnych przypadkach brak pracy

skutkować może spadkiem samooceny, depresją, popadaniem w nałogi, a nawet popadania konfliktu z prawem.

Kapitał społeczny to złożone pojęcie na pograniczu socjologii i ekonomii, które dotyczy całości stosunków społecznych w obrębie danej zbiorowości, umożliwiających w przyszłości nawiązywanie innych konstruktywnych relacji społecznych. W kontekście samorządu nie sposób mówić o kapitale społecznym w oderwaniu od kwestii tendencji demograficznych, zmian w poszczególnych grupach ekonomicznych oraz zastępowalności pokoleń na rynku pracy.

W 2021 roku podobszar rewitalizacji 1 zamieszkiwało 1 238 osób, tym samym stanowiąc 23,3% ludności Gminy Jasieniec. Analizując udział poszczególnych grup wiekowych wśród populacji podobszaru rewitalizacji według stanu na 2021 rok zauważyć można, że zdecydowaną większość stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 737 osób (60%), następnie dzieci i młodzież w wieku przedprodukcyjnym – 265 osób (21%) oraz osoby w wieku poprodukcyjnym – 236 osób (19%). Porównanie wskaźników z zakresu kapitału społecznego pomiędzy podobszarem rewitalizacji 1 a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 3. Zestawienie wskaźników obrazujących strukturę demograficzną na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	21,4%	*20,48%*
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	32,02	*30,86*
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	19,1%	*18,53%*

Źródło: opracowanie własne.

Na terenie analizowanego podobszaru zamieszkuje większa liczba dzieci i młodzieży niż osób w wieku poprodukcyjnym, co jest pozytywnym zjawiskiem zwłaszcza w kontekście zastępowalności pokoleń na rynku pracy. Jednak podtrzymanie istniejącej tendencji wiązać się będzie z koniecznością zapewnienia dostępności opieki dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat i młodszych, w celu umożliwienia ich rodzicom podjęcia aktywności zawodowej, co jak wykazał wywiad pogłębiony, obecnie stanowi problem w wyniku braku miejsc w klubie dziecięcym i przedszkolu. Dlatego też ważne jest podejmowanie odpowiednich działań, w tym zwiększanie dostępności miejsc dla opieki nad dziećmi oraz rozbudowy infrastruktury do spędzania wolnego czasu, co może w znaczny sposób zwiększyć atrakcyjność podobszaru dla osób w wieku produkcyjnym chcących założyć rodziny. Obecnie miejscami szczególnie atrakcyjnymi do zamieszkania, zwłaszcza dla rodzin z dziećmi są tereny, gdzie w bliskiej odległości można zaspokoić potrzeby, w tym m.in. opiekę nad dziećmi.

Rysunek 19. Struktura wieku ludności na podobszarze rewitalizacji 1

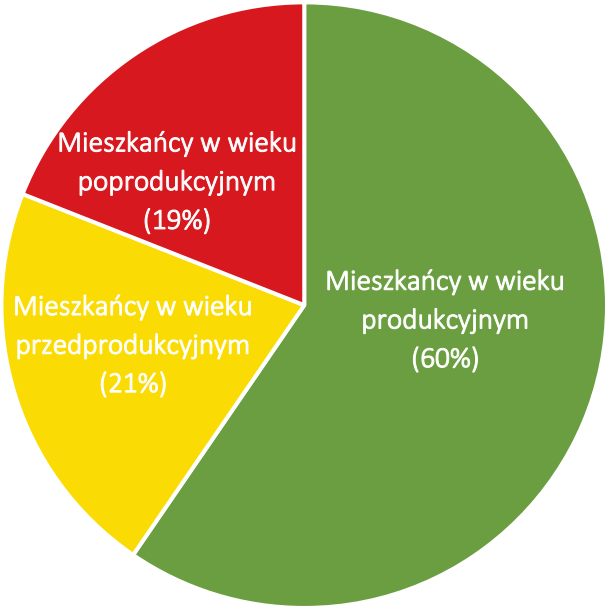

Źródło: opracowanie własne.

Jednocześnie przeprowadzona analiza wskaźnikowa wskazuje na postępujący proces starzenia się społeczeństwa, co dodatkowo potwierdzone zostało podczas wywiadu pogłębionego z interesariuszami rewitalizacji. Według osób uczestniczących w warsztatach proces ten związany z brakiem dostępności obiektów mieszkalnych, co w znaczny sposób zwiększałoby atrakcyjność podobszaru dla osób w wieku produkcyjnym. Dodatkowo wśród przyczyn odpływu młodych mieszkańców, rozmówcy wskazali również brak atrakcyjnych miejsc pracy dla tej grupy społecznej. W wyniku tego bardzo często osoby w wieku produkcyjnym decydują się na opuszczenie nie tylko podobszaru, ale również Gminy w celu znalezienia atrakcyjnego źródła dochodu. Proces starzenia się społeczeństwa potwierdzony również został w przeprowadzonej wśród mieszkańców ankietyzacji, gdzie według nich obecnie zjawisko to jest dość istotnym problemem – uważa tak 78% odpowiadających. Postępowanie tego negatywnego procesu implikować będzie konieczność podjęcia konkretnych działań zarówno w zakresie usług społecznych, jak i dostępności infrastruktury do potrzeb starszych mieszkańców. Obecnie w Gminie podejmowane są działania wychodzące naprzeciw osobom w wieku poprodukcyjnym, m.in. na terenie Jasieńca funkcjonują dwa stowarzyszenia – „Powiatowy Klub Uśmiechniętego Seniora PoKUSa" oraz Klub Seniora „Złota Jesień".

Zjawisko ubóstwa bardzo często współtowarzyszy występującemu i pogłębiającemu się zjawisku bezrobocia. Ubóstwo przede wszystkim rozumiane jest jako ograniczenie środków do życia, tym samym skutkując obniżeniem się jego poziomu poza akceptowane w kraju zamieszkania minimum. Według danych pozyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku na podobszarze rewitalizacji 1 z pomocy społecznej skorzystało 66 osób, co stanowi 5,3%. Porównanie wskaźników z zakresu ubóstwa pomiędzy podobszarem rewitalizacji a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 4. Zestawienie wskaźników obrazujących zjawisko ubóstwa na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców	5,3%	*4,74%*
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	6,1%	*7,26%*
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców	0,2%	*0,11%*
Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców [zł]	5622,13	*4534,50*

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała występowanie na podobszarze rewitalizacji 1 zjawiska ubóstwa, które potwierdzone zostało przez większość przyjętych wskaźników. Zjawisko to potwierdza przede wszystkim wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej wśród ogólnej liczby mieszkańców. Co więcej, również kwota wypłacanych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców na podobszarze 1 jest wyższa w porównaniu do średniej gminnej. Brak środków finansowych niezbędnych do zaspokajania podstawowych potrzeb pogłębia zjawisko ubóstwa i w perspektywie czasu powoduje poważne konsekwencje społeczne. Bardzo często w rodzinach dotkniętych ubóstwem przejawia się brak aspiracji zawodowych osób dorosłych, które w następstwie zmniejszają również aspiracje edukacyjne ich dzieci. Co więcej, pogłębiającemu zjawisku ubóstwa towarzyszy obniżenie poziomu warunków mieszkaniowych, ochrony zdrowia co w sposób bezpośredni powoduje zmniejszenie warunków i komfortu życia ludzi. Dodatkowo bardzo często w następstwie ubóstwa dochodzi do dyskryminacji i tzw. ”wypychania” ludzi z życia kulturalnego i społecznego, co w sposób bezpośredni i pośredni wpływa na zmniejszenie poczucia przynależności społecznej i w dalszej konsekwencji do spadku poczucia wartości i depresji.

Pojęcie przestępczości rozumiane jest jako wszelkiego rodzaju czyny określone przez prawo jako zachowania niezgodne z ustanowioną normą prawną, popełnione na danym terenie w określonym czasie. Według danych pozyskanych z Komendy Powiatowej w Grójcu w 2021 roku na podobszarze rewitalizacji 1 łącznie stwierdzonych zostało 35 przestępstw. Porównanie wskaźnika liczby stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców między podobszarem rewitalizacji a wskaźnikiem gminny przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 5. . Zestawienie wskaźnika obrazującego zjawisko przestępczości na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców	28,27	*17,07*

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała występowanie zjawiska przestępczości na terenie podobszaru rewitalizacji 1, gdzie przyjęty wskaźnik jest znacznie wyższy od średniej gminnej. Zjawisko przestępczości spowodowane jest wieloma czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi, które determinują zachowania niezgodne z obowiązującymi i przyjętymi normami prawnymi. W stopniu szczególnym na rozwój przestępczości mają wpływ czynniki społeczne, m.in. bezrobocie czy ubóstwo, które kształtują tendencję do przestępczych zachowań.

Przeprowadzony wywiad pogłębiony wykazał, że na podobszarze rewitalizacji 1 szczególnym przejawem przestępczości jest wandalizm. Akty takiego zachowania najczęściej łączone są z młodzieżą, jednak nie wyklucza się, że sprawcami mogą być również osoby dorosłe. Do aktów wandalizmu w szczególności dochodzi późnymi wieczorami lub nocą w piątki, soboty lub niedziele, gdy pojedyncze osoby lub większe grupy znajdują się pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych. Dodatkowo według informacji uzyskanych z wywiadu pogłębionego najczęstszymi miejscami, gdzie dochodzi do spożywania alkoholu i narkotyków przez młodzież jest teren rekreacyjny nad stawami, skatepark oraz budynki przy ul. Czerskiej 2. W wyniku braku alternatywnego miejsca spotkań i braku oferty zajęć w wolnym czasie dla tej grupy wiekowej często „z nudów" dochodzi do aktów wandalizmu. W celu zwiększenia bezpieczeństwa i porządku na podobszarze rewitalizacji 1 zainstalowany został monitoring – przy Urzędzie Gminy 5 kamer, a przy terenie rekreacyjnym nad stawami 3 kamery. Niestety taka ilość nie jest wystarczająca, ponieważ nie obejmuje całości punktów newralgicznych.

Rysunek 22. Przykłady aktów wandalizmu na obszarze rewitalizacji: graffiti na budynkach przy ul. Czerskiej 2, w pobliżu Urzędu Gminy Jasieniec.

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 26.10.2022 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, za osobę ze szczególnymi potrzebami uznaje się osobę, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Według danych pozyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku na podobszarze rewitalizacji 1 z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności skorzystało 12 osób, z kolei z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby 5 osób – łącznie stanowiąc 1,1% wszystkich mieszkańców Gminy Jasieniec. Porównanie wskaźników odsetka korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby do średniej gminnej przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 6. Zestawienie wskaźników obrazujących występowanie osób ze szczególnymi potrzebami na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców	1,0%	*0,50%*
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	7,6%	*3,0%*

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała, że podobszar rewitalizacji 1 zamieszkiwany jest przez znacznie więcej osób ze szczególnymi potrzebami w porównaniu do pozostałego obszaru gminy. Sytuację potwierdza również badanie ankietowe, w którym odpowiadający stwierdzili, że jest to problemem na terenie jednostki Jasieniec – uważa tak 55% odpowiadających. Występowanie dużej ilości osób ze szczególnymi potrzebami i wymagających wsparcia wymaga przystosowania przestrzeni i infrastruktury, co w znacznym stopniu zwiększy ich komfort życia i funkcjonowania. Należy zaznaczyć, że działania przystosowawcze muszą obejmować zarówno dostęp do usług społecznych, jak i opiekuńczych. Dodatkowo przeprowadzone warsztaty rewitalizacyjne wskazały, że istotnym problemem jest słaba dostępność usług zdrowotnych, a budynek Gminnego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej odznacza się niedostatecznym stanem technicznym oraz brakiem przystosowania do wymogów dostępności.

Aktywność społeczna polega na ożywieniu i aktywizacji działalności różnych podmiotów, jednostek, grup społecznych i organizacji w ramach zaspokajania potrzeb indywidualnych. O aktywności społecznej mieszkańców oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne świadczy m. in. liczba stowarzyszeń, fundacji, czy organizacji pozarządowych na danym terenie.

Porównanie wskaźnika aktywności społecznej, do którego wzięto pod uwagę liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców pomiędzy podobszarem rewitalizacji 1 a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 7. Zestawienie wskaźnika obrazującego aktywność społeczną na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,32	*0,14*

Źródło: opracowanie własne.

Na terenie podobszaru rewitalizacji 1 swoją siedzibę mają cztery stowarzyszenia:

- Stowarzyszenie Gmina Jasieniec dla Pokoleń,
- Gminny Klub Sportowy KRASKA Jasieniec,
- Stowarzyszenie „Powiatowy Klub Uśmiechniętego Seniora PoKUSa",
- Klub Seniora „Złota Jesień".

Na podobszarze rewitalizacji istnieje oferta skierowana do różnych grup społecznych. Zróżnicowanie to wynika nie tylko z kierunków i form działania, ale również z wieku uczestników – stowarzyszenia, działania oddolne oraz wydarzenia integrujące lokalną społeczność skierowane są zarówno do młodszych, jak i starszych osób. Pomimo tego, że na podobszarze rewitalizacji działa wiele stowarzyszeń i innych form aktywności społecznej, to niestety ze względu na brak odpowiedniego zaplecza, siedziby czy miejsca do organizowania spotkań ich działalność nie może być rozwijana na szeroką skalę. Bardzo często wykorzystywane pomieszczenia nie są dostosowane do przyjęcia większej ilości uczestników, co znacznie ogranicza ich rozwój. Co więcej, taka sytuacja przekłada się na zmniejszenie zaangażowania aktualnych uczestników, a dla potencjalnych na brak chęci do partycypacji. Należy jednak zauważyć, że zlokalizowane na terenie podobszaru rewitalizacji 1 stowarzyszenia i organizacje pozarządowe mają bardzo duży potencjał, głównie ze względu na zrzeszanie różnych grup społecznych, powodując ich chęć do aktywności i uczestnictwa społecznego.

Przeprowadzone warsztaty rewitalizacyjne z grupą interesariuszy rewitalizacji, a także wywiady pogłębione pozwoliły na identyfikację dodatkowego problemu społecznego na podobszarze rewitalizacji 1 – niski poziom integracji społecznej. Źródła tej sytuacji przede wszystkim można szukać w braku miejsc spotkań dla mieszkańców, gdzie mogliby nie tylko spędzić swój wolny czas, ale również nawiązywać interakcje społeczne i nowe znajomości. Interesariusze wskazali, że mieszkańcom podobszaru oraz pozostałej części Gminy brakuje ośrodka kultury, gdzie mogły by być organizowane różnego rodzaju warsztaty artystyczne, spotkania integracyjne i kulturalne zrzeszające różne grupy społeczne. Dodatkowo wspominali o niewykorzystanym potencjale Stawów, jako miejscu wypoczynku i rekreacji oraz miejscu spotkań dla mieszkańców nie tylko całego podobszaru rewitalizacji 1, ale również całej Gminy.

Podobszar rewitalizacji 2 (Boglewice)

Na podobszarze rewitalizacji 2 stwierdzono występowanie problemu bezrobocia. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Grójcu na stan 31 grudnia 2021 roku podobszar rewitalizacji zamieszkiwało 4 mieszkańców zarejestrowanych jako osoby bezrobotne. Spośród nich 1 osoba była osobą długotrwale bezrobotną, pozostającą bez pracy powyżej 12 miesięcy. Odnosząc liczbę osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym do średniej gminnej zauważyć można, że podobszar rewitalizacji 2 wypada negatywnie. Złą sytuację potwierdza również udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym, który również jest wyższy niż średnia gminna. Porównanie wskaźników z zakresu bezrobocia pomiędzy podobszarem rewitalizacji a średnią dla Gminy przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 8. Zestawienie wskaźników obrazujących zjawisko bezrobocia na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,60	*0,73*
Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	0,6%	*0,40%*
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie mieszkańców	0,00%	*0,08%*

Źródło: opracowanie własne

Na warsztatach rewitalizacyjnych, wśród przyczyn bezrobocia, wskazana została niewystarczająca liczba miejsc pracy, przez co mieszkańcy mają trudności w podjęciu zatrudnienia. Dodatkowo wyniki ankiet wskazują, że znaczną trudnością uniemożliwiającą podjęcie pracy są niskie lub niewystarczające kwalifikacje zawodowe – uważa tak 66% odpowiadających. Oczywiście należy również zaznaczyć, że w części przypadków brak zatrudnienia wynikać może z niechęci do jej podjęcia. Pomimo zróżnicowanych przyczyn występujące na podobszarze rewitalizacji bezrobocia należy zaznaczyć, że problem ten powoduje szereg negatywnych konsekwencji nie tylko dla samej osoby bezrobotnej, ale również dla jej najbliższego otoczenia. Długotrwały brak zatrudnienia skutkujący brakiem dochodów przekłada się na zagrożenie ubóstwem, wykluczeniem społecznym, problemami zdrowotnymi oraz ogólna niezaradnością życiową. W skrajnych przypadkach brak pracy skutkować może spadkiem samooceny, depresją, popadaniem w nałogi, a nawet popadania konfliktu z prawem.

W 2021 roku podobszar rewitalizacji 2 zamieszkiwało 262 osoby, tym samym stanowiąc 4,9% ogólnej liczby mieszkańców Gminy Jasieniec. Analizując udział poszczególnych grup wiekowych populacji tego obszaru zauważyć można, że zdecydowaną większość stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 154 osoby (59%), następnie osoby w wieku poprodukcyjnym – 63 osoby (24%) oraz dzieci i młodzież w wieku przedprodukcyjnym – 45 osób (17%). Porównanie wskaźników z zakresu kapitału społecznego pomiędzy podobszarem rewitalizacji 2 a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 9. Zestawienie wskaźników obrazujących strukturę demograficzną na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	17,2%	*20,48%*

Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	40,91	*30,86*
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	24,0%	*18,53%*

Źródło: opracowanie własne.

Wykształcona struktura wiekowa oraz analiza wskaźnikowa wskazują na występowanie procesu starzenia się społeczeństwa. Teren ten zamieszkuje zdecydowanie więcej osób starszych niż dzieci i młodzieży, co w konsekwencji kilku lat może mieć odzwierciedlenie w braku zastępowalności na rynku pracy – coraz więcej osób będzie opuszczało rynek pracy ze względu na wiek emerytalny, a mniej młodych osób będzie w stanie ich zastąpić.

Rysunek 24. Struktura wieku ludności na podobszarze rewitalizacji 2

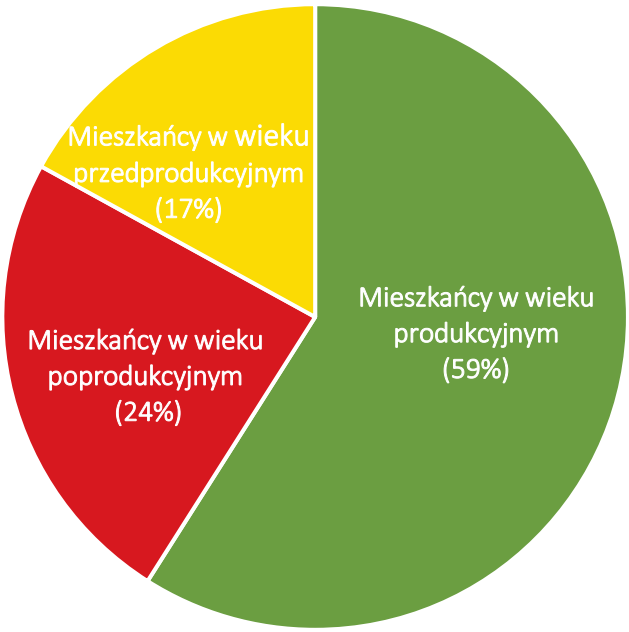

Źródło: opracowanie własne.

Zjawisko starzejącego się społeczeństwa potwierdzone zostało również na warsztatach rewitalizacyjnych, gdzie uczestnicy zaznaczyli, że stanowi to znaczny problem. Negatywną sytuację potwierdziła także przeprowadzone wśród mieszkańców badanie ankietowe, gdzie wskazali oni to za istotny problem na tym obszarze – uważa tak 100% odpowiadających. Postępujące starzenie się społeczeństwa może mieć zróżnicowane źródła występowania, które wynikają z oddziaływania wielu czynników wewnętrznych i zewnętrznych. Według informacji uzyskanych na warsztatach, jednym ze źródeł takiej sytuacji jest niewystarczająca liczba miejsc pracy, a tym samym odpływ ludności – często rodziny wraz z dziećmi przeprowadzają się do innej miejscowości, gdzie znajdują zatrudnienie. Pomimo innych czynników determinujących ten stan, należy zwrócić uwagę, że starzenie się społeczeństwa implikuje konieczność

podejmowania odpowiednich kroków zarówno w zakresie usług społecznych, jak i dostosowania infrastruktury do zwiększających się potrzeb mieszkańców. Co więcej, należy także działać w zakresie aktywizacji tej grupy społecznej, celem zapobiegnięcia sytuacji marginalizacji i wykluczenia z życia społecznego.

Warto również zauważyć, że w porównaniu do średniej gminnej podobszar rewitalizacji 2 odznacza się znacznie wyższym wskaźnikiem udziału osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Jest to pozytywne zjawisko, dlatego nie należy zapominać o tej grupie społecznej w kontekście przyszłych działań społecznych oraz infrastrukturalnych. Również należy tworzyć odpowiednie warunki i przestrzeń zachęcające osoby w wieku produkcyjnym do osiedlenia się na analizowanym podobszarze rewitalizacji, w tym miejsca pracy, opieki dla dzieci oraz przestrzeń wypoczynkową oraz integracyjną. Osiedlenie się w atrakcyjnym otoczeniu może wpłynąć na podejmowanie decyzji o założeniu rodziny, a w konsekwencji zwiększenia się udziału najmłodszej części społeczeństwa.

Według danych pozyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na koniec 2021 roku z pomocy społecznej na podobszarze rewitalizacji 2 skorzystało 12 mieszkańców, co stanowiło 4,6% ogólnej liczby ludności tego obszaru. Porównanie wskaźników z zakresu ubóstwa pomiędzy podobszarem rewitalizacji 2 a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 10. Zestawienie wskaźników obrazujących zjawisko ubóstwa na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców	4,6%	*4,74%*
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	0,0%	*7,26%*
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców	0,0%	*0,11%*
Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców [zł]	4905,34	*4534,50*

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała, że na podobszarze rewitalizacji nie występuje problem ubóstwa, jednakże zauważa się negatywną sytuację w tym obszarze z uwagi na wskaźnik kwoty wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 osób, który jest znacznie wyższy od średniej gminnej.

Według danych pozyskanych z Komendy Powiatowej w Grójcu w 2021 roku na podobszarze rewitalizacji 2 łącznie stwierdzonych zostało 7 przestępstw. Porównanie wskaźnika przestępczości podobszaru rewitalizacji a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 11. Zestawienie wskaźnika obrazującego zjawisko przestępczości na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców	26,72	*17,07*

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej wykazano, że na podobszarze rewitalizacji 2 występuje problem przestępczości. Przyjęty do analizy wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców jest znacznie wyższy w porównaniu do średniej gminnej, co wskazuje na koncentrację aktów przestępczych na tym obszarze. Niski poziom bezpieczeństwa mieszkańców potwierdziło również przeprowadzone badanie ankietowe, gdzie respondenci uznali, że stanowi to względnie istotny problem (67% odpowiadających).

Przeprowadzone warsztaty rewitalizacyjne pozwoliły na identyfikację dodatkowego problemu, jakim jest nadmierne spożywanie alkoholu w miejscach publicznych. Według informacji uzyskanych od uczestników, najczęściej osoby pijące spotykają się w grupach pod sklepem, w którym dokonują zakupu alkoholu. Najczęściej osobami spożywającymi alkohol są mieszkańcy podobszaru rewitalizacji 2, jednak nie można wykluczyć, że osoby pijące przybywają z innych miejscowości w Gminie Jasieniec. Niestety, bardzo często osoby nietrzeźwe nie zachowują się poprawnie, co przejawia się m.in. zaśmiecaniem terenu i tym samym zaburzaniem estetyki przestrzeni – zwłaszcza w centralnej części podobszaru rewitalizacji.

Rysunek 25. Przykład zaśmiecenia przestrzeni publicznej na podobszarze rewitalizacji 2, w pobliżu Zabytkowego kościoła

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej 26.10.2022 r.

Według danych pozyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku na podobszarze rewitalizacji 2 z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby skorzystały po 2 osoby. Porównanie wskaźników obszaru osób ze szczególnymi potrzebami dla podobszaru rewitalizacji 2 a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 12. Zestawienie wskaźników obrazujących występowanie osób ze szczególnymi potrzebami na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców	0,8%	*0,50%*
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	16,7%	*3,0%*

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej wykazano, że na podobszarze rewitalizacji 2 w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców tego obszaru występuje nagromadzenie osób ze szczególnymi potrzebami. Taki stan wskazuje zwłaszcza wskaźnik odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej, który jest znacznie wyższy w porównaniu do średniej gminnej. Świadczy to o potrzebie przystosowania przestrzeni i infrastruktury dla tych osób, co w znacznym stopniu zwiększy ich komfort życia i funkcjonowania. Należy zaznaczyć, że działania przystosowawcze muszą obejmować zarówno dostęp do usług społecznych, jak i opiekuńczych.

Na podstawie danych uzyskanych podczas wywiadu pogłębionego ustalono, że na podobszarze rewitalizacji 2 funkcjonują podmioty o charakterze organizacji pozarządowych i stowarzyszeń: Koło Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna oraz Parafia Przemienienia Pańskiego w Boglewicach. Porównanie wskaźnika aktywności społecznej na podobszarze rewitalizacji 2 a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 13. Zestawienie wskaźnika obrazującego aktywność społeczną na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,76	*0,14*

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa potwierdziła, podobszar rewitalizacji 2 odznacza się znacznie większą aktywnością społeczną niż pozostały obszar Gminy. Funkcjonujące lokalne stowarzyszenia stanowią znaczny potencjał o integracji mieszkańców podobszaru, jednak ze względu na brak odpowiedniego zaplecza i siedziby ich działalność nie może być rozwijana na szeroką skalę. Brak odpowiedniej infrastruktury bezpośredni przekłada się na funkcjonowanie i działalność podmiotów, co m.in. uniemożliwia wprowadzanie nowych form aktywności zrzeszających dodatkową liczbę mieszkańców.

Na przeprowadzonych warsztatach rewitalizacyjnych wśród dodatkowych problemów uczestnicy wskazali również brak więzi społecznych i integracji mieszkańców, przekładających się na szeroko rozumianą obojętność względem drugiego człowieka. Taka sytuacja wynika głównie z braku miejsca, gdzie lokalna społeczność mogłaby się spotkać i w ramach wypoczynku dodatkowo nawiązać relacje społeczne. Bardzo dogodnym miejscem do tego rodzaju przedsięwzięcia jest ścisłe centrum podobszaru rewitalizacji, gdzie mógłby powstać ogólnodostępny skwer.

3.3.2 Sfera gospodarcza

Podobszar rewitalizacji 1 (Jasieniec)

Na podobszarze rewitalizacji 1 zidentyfikowano występowanie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej. Według danych pozyskanych z Urzędu Gminy Jasieniec w 2021 roku wyrejestrowane zostały 4 podmioty gospodarcze. Porównanie wskaźników sfery gospodarczej podobszaru rewitalizacji 1 a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 14. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę gospodarczą na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku na 100 mieszkańców	0,32	*0,06*
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	0,54	*0,09*

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała występowanie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej na podobszarze rewitalizacji 1, gdzie przyjęte wskaźniki są znacznie wyższe od średniej gminnej. Warto przy tym dodać, że w 2021 roku na podobszarze rewitalizacji 1 zarejestrowano 8 nowych podmiotów gospodarczych, co wskazuje na postępujący rozwój jednostki pod względem gospodarczym.

W Gminie Jasieniec główną rolę w sferze gospodarczej pełni sadownictwo, stanowiąc filar rozwoju lokalnego. Duży odsetek mieszkańców posiada własne gospodarstwa rolne, bądź wykonuje pracę u lokalnych przedsiębiorców. Jednak na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego wykazano, że wśród głównych przyczyn złej sytuacji w sferze gospodarczej jest niska rentowność gospodarstw rolnych. Według odpowiadających mieszkańców, na podobszarze rewitalizacji 1 ten czynnik jest bardzo istotnym problemem – uważa tak 83% odpowiadających. Sytuacja z niską rentownością gospodarstw rolnych związana jest przede wszystkim z rosnącymi kosztami utrzymania i pielęgnacji sadów. Niestety w wyniku tego może dojść do sytuacji, że przedsiębiorcy będą rozważać rezygnację z upraw lub przebranżowienie się.

Wśród innych przyczyn odpowiadający w ankiecie wskazali, że innymi problemami są niskie zarobki – uważa tak 89% odpowiadających. Niestety wysokość zarobków w obecnych czasach ma kluczowe znacznie dla przedsiębiorców, którzy prowadząc działalność liczą na znaczny zysk. Niestety niekiedy koszty zarządzania i prowadzenia działalności nie przynoszą oczekiwanych dochodów finansowych, wpływa to nie tylko na przedsiębiorców, ale także na pracowników i

korzystających z usług – pracownicy nie mogą liczyć na wyższe stawki, natomiast klienci zmuszeni są zapłaty większych kwot za usługi.

Innym istotnym problemem wskazanym w ankietyzacji jest słaba aktywność przedsiębiorcza mieszkańców podobszaru rewitalizacji – uważa tak 94% odpowiadających. Niestety większość lokalnych mieszkańców nie wykazuje chęci założenia działalności gospodarczej, na co wpływ może mieć wiele zróżnicowanych czynników, m.in. ryzyko opłacalności prowadzonego biznesu – mieszkańcy mogą martwić się czy właściwie dostosują swoją działalność po potrzeby i oczekiwania potencjalnych klientów.

W badaniu ankietowym odpowiadający wskazali, że na złe zjawiska w sferze gospodarczej na terenie podobszaru rewitalizacji 1 ma również wpływ brak terenów uzbrojonych, mogących być przeznaczonych pod rozwój inwestycji (89% odpowiadających).

Podobszar rewitalizacji 2 (Boglewice)

Podobnie jak w przypadku podobszaru rewitalizacji 1, również na podobszarze rewitalizacji stwierdzono koncentrację negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej. Według danych Urzędu Gminy Jasieniec z podobszaru rewitalizacji 2 wyrejestrowane zostały 2 podmioty gospodarcze. Porównanie wskaźników sfery gospodarczej podobszaru ze średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 15. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę gospodarczą na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku na 100 mieszkańców	0,76	*0,06*
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	1,30	*0,09*

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała występowanie terenie podobszaru rewitalizacji 2 negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej. Warto przy tym dodać, że w 2021 roku na podobszarze rewitalizacji 1 zarejestrowano tylko 1 nowy podmiot gospodarczy, co wskazuje na pogłębienie się problemów w sferze gospodarczej.

Negatywną sytuację przede wszystkim obrazuje wskaźnik liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym, który jest znacznie wyższy od średniej gminnej. Co więcej, zła sytuacja w sferze gospodarczej potwierdzona została również w przeprowadzonym wśród mieszkańców badaniu ankietowym, gdzie wskazali oni główne przyczyny takiego stanu.

Podobnie jak w przypadku podobszaru rewitalizacji 1, na podobszarze rewitalizacji 2 główną formą działalności gospodarczej jest sadownictwo. Według badania ankietowego jako jedną z głównych przyczyn negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej jest niska rentowność gospodarstw rolnych – uważa tak 100% odpowiadających. Jedną z przyczyn tego stanu są rosnące koszty utrzymania i pielęgnacji upraw, które mogą znacznie przewyższyć dochód z ich sprzedaży. Niestety w takiej sytuacji bardzo często lokalni przedsiębiorcy decydują się na porzucenie zajęcia i przebranżowienie celem lepszych zarobków.

Wśród innych problemów w sferze gospodarczej respondenci wymienili brak terenów uzbrojonych inwestycyjnych, na których można by lokalizować nowe inwestycje i przedsiębiorstwa (100% odpowiadających). Sytuacja ta może być związana z przeznaczeniem terenów głównie pod uprawę rolną i sadownictwo, co wpływa na brak dostępnych działek pod zmianę przeznaczenia.

Przeprowadzone badanie ankietowe wskazało również, że innym istotnym problemem w sferze gospodarczej jest niedostateczna ilość i jakość mediów niezbędnych do prowadzenia działalności (100% odpowiadających). Brak odpowiednich warunków i zaplecza w sposób znaczący uniemożliwia rozwój i funkcjonowanie podmiotów gospodarczych. Obecnie media, takie jak woda czy energia elektryczna stanowią podstawę działalności przedsiębiorstw – ich niedostateczna ilość lub jakość nie pozwolą na efektywne zarządzanie, a tym samym negatywnie wpłyną na rozwój lokalnej gospodarki.

3.3.3 Sfera środowiskowa

Podobszar rewitalizacji 1 (Jasieniec)

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa dla podobszaru rewitalizacji 1 wykazała względnie pozytywne statystyki w sferze środowiskowej. Jednak zarówno wywiad pogłębiony, jak i warsztaty rewitalizacyjne potwierdziły występowanie negatywnych zjawisk w tej sferze. Zestawienie wartości wskaźników dla podobszaru rewitalizacji a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 16. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę środowiskową na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi w ogólnej liczbie budynków	1,2%	*2,5%*
Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na 100 mieszkańców	0,32	*0,92*

Powierzchnia materiałów zawierających azbest na 100 budynków	265,71	*1313,73*

Źródło: opracowanie własne.

Według informacji pozyskanych z Urzędu Gminy Jasieniec w 2021 roku całkowita powierzchnia wyrobów azbestowych na podobszarze rewitalizacji 1 wynosiła 922 m^2. Materiały azbestowe ze względu na swoje właściwości fizyko-chemiczne stanowią szczególne zagrożenie zarówno dla środowiska przyrodniczego, jak i dla ludzi. Licznie przeprowadzone na przestrzeni lat badania naukowe udowodniły, że azbest wykazuje silne działanie kancerogenne, a długotrwały kontakt może prowadzić do tzw. pylicy azbestowej mogącej prowadzić do śmierci. Obecnie osobami szczególnie narażonymi na oddziaływanie tego materiału są użytkownicy obiektów z pokryciami cementowo-azbestowymi, co związane jest z powszechnością wykorzystywania tego wyrobu w dawnym budownictwie. Warto jednak dodać, że Gmina Jasieniec aktywnie działa na rzecz usuwania wyrobów azbestowych z terenu Gminy, m.in. w ramach przyjętego Programu usuwania wyrobów azbestowych dla Gminy Jasieniec na lata 2013-2032, jednak jak wskazali uczestnicy warsztatów nie uzyskuje ona wystarczającej wysokości dofinansowania na utylizację tego materiału.

Na podobszarze rewitalizacji 1 nie ma zlokalizowanych stacji pomiaru jakości powietrza wchodzącej w sieć Państwowego Monitoringu Środowiska oraz gminnych czujników pomiarowych, w związku z czym brak jest bezpośrednich danych o stanie i jakości powietrza atmosferycznego na tym terenie. Jednak wywiad pogłębiony oraz przeprowadzone warsztaty rewitalizacyjne potwierdziły, że największym zagrożeniem dla jakości powietrza jest tzw. „emisja niska", a więc emisja gazów i pyłów z emiterów nieprzekraczających 40 m wysokości. Głównym źródłem tego rodzaju emisji są indywidulane źródła ciepła i paleniska wykorzystywane w celach grzewczych, zazwyczaj w złym stanie technicznym. Według informacji uzyskanych podczas wywiadu pogłębionego najczęściej są to przestarzałe i wysokoemisyjne kotły na paliwo stałe.

Jako inny czynnik niskiej emisji na podobszarze rewitalizacji 1 uczestnicy warsztatów wskazali wykorzystywanie przez mieszkańców nieodpowiedniego paliwa, m.in. zużytych mebli oraz sklejek. Wykorzystywanie tego rodzaju nośników energii stanowią duże zagrożenie, gdyż w wyniku tego, do powietrza dostaje się wiele związków niebezpiecznych i toksycznych, w tym pyłów zawieszonych, dwutlenku siarki oraz tlenków azotu. Wykorzystywanie przez mieszkańców nieodpowiedniego opału może być spowodowane wieloma czynnikami. Według wyników badania ankietowego na zjawisko to wpływ ma niska świadomość ekologiczna mieszkańców, którzy nie mają świadomości o poziomie szkodliwości swoich działań – uważa tak 78% odpowiadających. Jednak najczęstszym powodem są czynniki ekonomiczne, które w konsekwencji skutkują szukaniem oszczędności, w tym na opale.

Czynnikiem mogącym z znacznym stopniu wpłynąć na poprawę jakości powietrza na podobszarze rewitalizacji 1 jest wzrost wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. Niestety przeprowadzone warsztaty oraz badanie ankietowe wykazały, że obecnie wykorzystywanie OZE przez mieszkańców tego obszaru jest znikome (83% odpowiadających). Wpływ na tą sytuację może mieć wiele czynników, wśród których wymienić można czynniki finansowe – mieszkańców nie stać na drogie i nowoczesne instalacje.

Innym problemem podjętym na warsztatach rewitalizacyjnych jest brak efektywności energetycznej budynków. Niska efektywność zabudowy związane jest przede wszystkim z braku docieplenia, odpowiedniej izolacji budynków oraz nieszczelności występujących w pokryciach dachowych i stolarce okiennej. W wyniku tego budynki oddają większość ciepła na zewnątrz, co skutkuje spadkiem temperatury i koniecznością dalszego dogrzewania obiektów.

Podobszar rewitalizacji 2 (Boglewice)

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała, że na podobszarze rewitalizacji 2 występuje koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej. Porównanie wskaźników dla podobszaru a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 17. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę środowiskową na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi w ogólnej liczbie budynków	1,9%	*2,5%*
Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na 100 mieszkańców	0,76	*0,92*
Powierzchnia materiałów zawierających azbest na 100 budynków	1814,02	*1313,73*

Źródło: opracowanie własne.

Koncentrację negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej potwierdza wartość wskaźnika powierzchni materiałów zawierających azbest na 100 budynków, która jest znacznie wyższa od średniej gminnej. Zła sytuacja potwierdzona została również podczas wywiadu pogłębionego. Według informacji uzyskanych z Urzędu Gminy Jasieniec w 2021 roku na podobszarze rewitalizacji 2 powierzchnia materiałów zawierających azbest wynosiła 1941 m^2. Materiały azbestowe stanowią poważne zagrożenie zarówno dla środowiska przyrodniczego, jak i dla ludzi. Grupą osób szczególnie narażonych na oddziaływanie tego materiału są osoby użytkujące obiekty z jego elementami, m.in. cementowo-azbestowym pokryciem dachowym. Na

przeprowadzonych warsztatach rewitalizacyjnych uzyskano informację, że na podobszarze rewitalizacji 2 cementowo-azbestowe występuje zarówno na budynkach prywatnych, jak i użyteczności publicznej.

Podobnie jak na podobszarze rewitalizacji 1, na podobszarze rewitalizacji 2 również nie ma zlokalizowanych stacji pomiarowych Państwowego Monitoringu Środowiska oraz gminnych czujników powietrza. Jednak problem jakości powietrza potwierdzony został informacjami uzyskanymi podczas wywiadu pogłębionego, gdzie za główne źródło zanieczyszczeń wskazana została „emisja niska" pochodząca z wysokoemisyjnych indywidualnych źródeł ciepła. Według uczestników warsztatów rewitalizacyjnych wykorzystywanie przez mieszkańców, tzw. „kopciuchów" jest zjawiskiem powszechnym. Dodatkowo potwierdzili oni, że bardzo często do ogrzewania obiektów wykorzystuje się nieodpowiednie materiały, m.in. stare sklejki. W wyniku takich działań do powietrza przedostają się znaczne ilości związków zanieczyszczających, co skutkuje złym stanem jakości środowiska aerosanitarnego. Przeprowadzony wywiad pogłębiony wskazał, że jednym z ważniejszych czynników wpływających na zły stan powietrza jest niska świadomość ekologiczna mieszkańców tego obszaru. Również istotny wpływ mogą czynniki ekonomiczne, które zmuszają mieszkańców do oszczędzania na nośnikach energii cieplnej.

Innym istotnym problemem na podobszarze rewitalizacji 2, wskazanym podczas warsztatów rewitalizacyjnych, jest niedostateczne wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. Według uczestników, obecnie wykorzystywanie instalacji OZE przez mieszkańców tego obszaru jest znikome. Taki stan potwierdza również badanie ankietowe, gdzie odpowiadający wskazali, że jest to istotny problem w sferze środowiskowej – 83% odpowiadających. Sytuacja ta może mieć zróżnicowane przyczyny, wśród których wymienić można czynniki ekonomiczne – mieszkańców nie stać na kosztowne i nowoczesne instalacje.

Dużym problemem na podobszarze rewitalizacji 2 jest również brak efektywności energetycznej budynków. Według uzyskanych informacji sytuacja ta dotyczy zarówno budynków prywatnych, jak również budynków gminnych. Niska efektywność energetyczna wynika przede wszystkim z braku docieplenia i izolacji ścian budynków oraz złego stanu technicznego pokrycia dachowego i stolarki okiennej. W wyniku tego budynki oddają znaczne ilości ciepła na zewnątrz, co skutkuje koniecznością dalszego dogrzewania obiektów.

3.3.4 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Podobszar rewitalizacji 1 (Jasieniec)

Sfera przestrzenno-funkcjonalna na podobszarze rewitalizacji 1 poddana została analizie wskaźnikowej w ujęciu dostępności do obiektów sportowych oraz ogólnodostępnych placów zabaw. Dla podobszaru rewitalizacji 1 wartości obu przyjętych wskaźników są znacznie wyższych od średniej gminnej, a porównanie tych wartości przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 18. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę przestrzenno-funkcjonalną na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców	0,97	*0,17*
Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców	0,08	*0,01*

Źródło: opracowanie własne.

Według danych uzyskanych z Urzędu Gminy Jasieniec w 2021 roku na podobszarze rewitalizacji 1 funkcjonowało 12 obiektów infrastruktury sportowej, tym samym stanowiąc 67% obiektów sportowych w Gminie Jasieniec. Natomiast ogólnodostępny plac zabaw był tylko jeden, stanowiąc 50% wszystkich obiektów w Gminie (poza obiektami szkolnymi). Pomimo wysokich statystyk na terenie Gminy brakuje miejsc spędzania czasu dla dzieci i młodzieży. Problem ten został również poruszony na warsztatach rewitalizacyjnych, gdzie uczestnicy informowali o braku miejsc spędzania wolnego czasu dla tej grupy społecznej. Jednocześnie wskazywali oni na potencjał rekreacyjny terenu nad stawami, gdzie część terenów mogłaby zostać przeznaczona, np. pod boiska do gry w siatkówkę plażową.

Na podobszarze rewitalizacji 1 zlokalizowanych jest kilka ważnych obiektów przestrzeni publicznej, w tym siedziby jednostek samorządowych. W centrum Jasieńca położony jest Urząd Gminy Jasieniec wraz z Gminną Biblioteką Publiczną oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Obiekty te znajdują się w jednym budynku, który dostosowany został do przyjmowania osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób niepełnosprawnych ruchowo oraz osób starszych z trudnościami w poruszaniu się.

Rysunek 26. Budynek Urzędu Gminy Jasieniec oraz Gminnej Biblioteki Publicznej.

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 26.10.2022 r.

Ponadto w obrębie podobszaru, głównie w jego centralnej części, znajduje się wiele obiektów użyteczności publicznej o zróżnicowanych funkcjach. Wśród najważniejszych należy wymienić placówki edukacyjne oraz opiekuńcze, takie jak Zespół Szkół, Szkoła Podstawowa, Przedszkole oraz Klub Dziecięcy. Ważnym obiektem jest również Gminny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, gdzie mieszkańcy całej Gminy korzystają z pakietu usług zdrowotnych. Z kolei za funkcje bezpieczeństwa odpowiada Strażnica OSP Jasieniec.

Rysunek 27. Budynek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych oraz OSP Jasieniec

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 26.10.2022 r.

Podobszar rewitalizacji 1 jest również miejscem lokalizacji kilku stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, które w sposób znaczący aktywizują lokalną społeczność. W centralnej części podobszaru, w budynku dawnej strażnicy OSP Jasieniec, znajduje się siedziba klubu seniora „Klub Senior +", gdzie seniorzy mają możliwość spotkań i nawiązywania więzi społecznych. Funkcjonowanie klubu seniora jest niezwykle ważne, ponieważ seniorzy często cierpią na samotność i pewnego rodzaju marginalizację społeczną. Obecnie klub seniora zajmuje tylko około połowy obiektu starej strażnicy – pozostała część, będąca obecnie magazynem, stanowi bardzo dobrą podstawę do adaptacji pod inne cele użytkowe. Pomimo dużego potencjału, budynek odznacza się złym stanem technicznym oraz niską efektywnością energetyczną, przez co wymaga przeprowadzenia gruntownego remontu i dostosowania go do osób ze szczególnymi potrzebami.

Rysunek 28. Budynek dawnej Strażnicy OSP Jasiniec - obecnie siedziba Kluby Seniora+ oraz magazyn

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 26.10.2022 r.

Ważnym elementem strefy funkcjonalno-przestrzennej podobszaru jest teren nad stawami, który odznacza się dużymi walorami krajobrazowymi i środowiskowymi. Ponadto teren w obrębie stawów wykazuje duży potencjał rozwojowy w kierunku rekreacyjno-wypoczynkowym, gdzie mieszkańcy poza spędzaniem wolnego czasu mogliby również nawiązać większe więzi społeczne. Obecnie jednak potencjał rekreacyjno-wypoczynkowy terenu nad stawami nie jest w pełni wykorzystany, a obecne zagospodarowanie sprowadza się jedynie do alejek, ławeczek oraz altanki przeznaczonych do użytku dla mieszkańców. Należy jednak dodać, że według informacji uzyskanych podczas wywiadu pogłębionego, na terenie tym bardzo często gromadzi się młodzież w celu spożywania napojów alkoholowych. W związku ze zidentyfikowanym problemem zainstalowane zostały 3 kamery monitoringu, jednak nie obejmują one swoim zasięgiem całości terenu.

Rysunek 29. Teren rekreacyjny nad stawami w Jasieńcu

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 26.10.2022 r.

Obiektem o dużym znaczeniu w strukturze funkcjonalno-przestrzennej jest również Gminny Klub Sportowy KRASKA Jasieniec. Klub stanowi bardzo ważnie miejsce nie tylko ze względów sportowych, ale również jako centrum aktywizacji społecznej dla dzieci i młodzieży. Niestety budynek, gdzie znajduje się siedziba jest w bardzo złym stanie technicznym. Niewielki obiekt nie jest docieplony, przez co odznacza się niską efektywnością energetyczną. Pokrycie dachowe również jest w złym stanie, według uzyskanych informacji zauważalne są w nim spękania. Boisko do rozgrywek stanowi własność Powiatu Grójeckiego i odznacza się względnie dobrym stanem technicznym.

Rysunek 30. Teren i budynek Gminnego Klubu Sportowego KRASKA Jasieniec

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 26.10.2022 r.

Problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej zostały również poruszone podczas warsztatów rewitalizacji oraz szczegółowo omówione w wywiadzie pogłębionym. Interesariusze rewitalizacji wskazali, że centralna część podobszaru rewitalizacji 1, będąca jednocześnie centrum Gminy Jasieniec, jest zagospodarowana w niedostatecznym stopniu. Wśród najistotniejszych problemów wymienili oni brak miejsc do spędzania wolnego czasu oraz brak wystarczającej ilości elementów małej architektury, m.in. ławek. Co więcej, problem stanowią również nieutwardzone odcinki terenu, przez co dla niektórych mieszkańców sprawia to trudności w poruszaniu się. Taka sytuacja obserwowana jest, m.in. w obrębie budynku Urzędu Gminy, gdzie część terenu nie została utwardzona – co więcej, brak jest tam wytyczonych i bezpiecznych ścieżek dla pieszych, co może w konsekwencji skutkować niechcianymi wypadkami. Podczas wizji lokalnej zauważono również, że znaczącym problemem istniejące odcinki dróg oraz ścieżki w złym stanie technicznym, z widocznymi ubytkami i spękaniami – co także może przyczynić się do wypadków zarówno pieszych, jak i pojazdów samochodowych. Poza kwestiami bezpieczeństwa należy również zaznaczyć, że brak odpowiedniego zagospodarowania terenu bezpośrednio wpływa na estetykę przestrzeni publicznej, zmniejszając jej walory.

Nieestetyczna przestrzeń sprzyja negatywnym zrachowaniom, które nie raz wiążą się z łamaniem norm społecznych, w tym aktami wandalizmu i kradzieży. Łączy się to z teorią „rozbitych okien”, zgodnie z którą brak poszanowania otaczającej przestrzeni powoduje wzrost kolejnych zachowań prowadzących do jej dewastacji.

Rysunek 31. Niska estetyka przestrzeni w obrębie ulic Czerskiej oraz Wareckiej, w pobliżu Urzędu Gminy

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 26.10.2022 r.

Podobszar rewitalizacji 2 (Boglewice)

Na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej wykazano występowanie na podobszarze rewitalizacji 2 koncentracji negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Przyjęte wskaźniki osiągnęły wartości niższe od średniej gminnej, a zestawienie to przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 19. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę przestrzenno-funkcjonalną na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Liczba obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców	0,00	*0,17*
Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców	0,00	*0,01*

Źródło: opracowanie własne.

Na podobszarze rewitalizacji 2 nie znajdują się żadne obiekty infrastruktury sportowej ani ogólnodostępne place zabaw. W wyniku tego brak jest miejsc integracji oraz spędzania wolnego czasu dla dzieci, co w znacznym stopniu przekłada się na warunki życia tej grupy społecznej. Brak dostępności do obiektów o funkcjach sportowych i rekreacyjnych został również poruszony podczas warsztatów rewitalizacyjnych, zwłaszcza w kontekście integracji dzieci i młodzieży. Uczestnicy zaznaczali, że brak miejsc spędzania wolnego czasu dla tej grupy społecznej przekłada się na niski poziom więzi społecznych.

Na podobszarze rewitalizacji 2 ważnym obiektem w przestrzeni publicznej jest OSP Boglewice, będące siedzibą lokalnych organizacji pozarządowych – Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Koła Gospodyń Wiejskich. Przeprowadzony wywiad pogłębiony potwierdził, że obiekt ten pełni niezwykle ważną rolę poprzez aktywizację lokalnej społeczności. Niestety budynek odznacza się złym stanem technicznym i wymaga przeprowadzenia remontu – brak izolacji cieplnej oraz niedostateczny stan stolarki okiennej i drzwiowej powoduje niską efektywność energetyczną.

Ważnym elementem sfery funkcjonalno-przestrzennej podobszaru rewitalizacji jest również znajdujący się w jego centralnej części Skwer. Położenie w głównej części miejscowości oraz pomiędzy najistotniejszymi z punktu rozwoju lokalnego obiektami – OSP Boglewice oraz zabytkowym Kościołem Przemienienia Pańskiego w Boglewicach powoduje, że miejsce to odznacza się znacznym potencjałem rozwojowym. Jednak obecny brak zagospodarowania tej przestrzeni powoduje, że Skwer nie pełni żadnych funkcji i jest zaniedbany. Temat tego miejsca został również poruszony podczas warsztatów rewitalizacyjnych, gdzie uczestnicy zaznaczali jego duży potencjał – przede wszystkim jako miejsce mogące się stać zieloną strefą aktywizacji i integracji społecznej.

Rysunek 32. Skwer w Boglewicach wraz z zabytkowym kościołem w tle

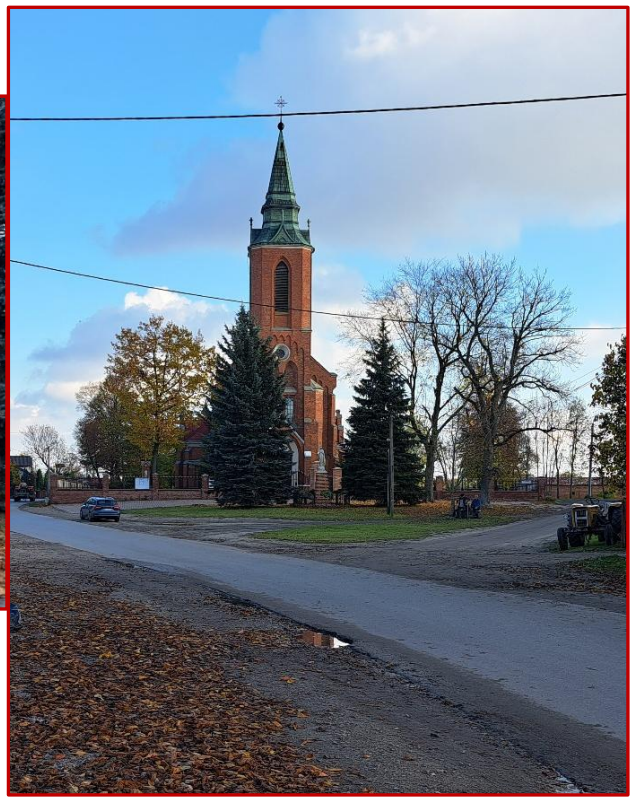

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 26.10.2022 r.

Podczas przeprowadzanych warsztatów rewitalizacyjnych uczestnicy wskazali, że istotnym problemem na podobszarze rewitalizacji 2 jest niska estetyka przestrzeni. Poza złym stanem technicznym znajdujących się tam obiektów oraz złego zagospodarowania przestrzeni, za jeden głównych czynników takiego stanu wymienili oni zły stan techniczny jezdni oraz poboczy. Przeprowadzona wizja lokalna potwierdziła ten problem – w przebiegających drogach są ubytki, natomiast część poboczy nie została utwardzona co znacznie obniża komfort oraz bezpieczeństwo mieszkańców.

3.3.5 Sfera techniczna

Podobszar rewitalizacji 1 (Jasieniec)

Problemy w sferze technicznej są ściśle powiązane z problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała, że na podobszarze rewitalizacji 1 występuje koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej. Porównanie wartości przyjętego wskaźnika dla podobszaru a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 20. Zestawienie wskaźnika obrazującego sferę techniczną na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych	80,0%	*97,0%*

Źródło: opracowanie własne.

Objaśnienie: do obliczenia średniej wartości wskaźnika dla Gminy wzięto pod uwagę tylko jednostki, w których zidentyfikowano mieszkania komunalne.

Analiza wskaźnikowa oraz wywiad pogłębiony wykazały, że w 2021 roku na podobszarze rewitalizacji zlokalizowanych było 5 budynków komunalnych, z czego aż 4 z nich są w złym stanie technicznym. Warto również dodać, że położone na analizowanym podobszarze budynki komunalne wymagające remontu stanowią aż 80% ogólnej liczby budynków komunalnych na wyznaczonym w Gminie Jasieniec podobszarze rewitalizacji.

Rysunek 33. Zlokalizowany na obszarze rewitalizacji budynek komunalny w złym stanie technicznym

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 26.10.2022 r.

Przeprowadzony wywiad pogłębiony wykazał, że wśród znajdujących się na podobszarze rewitalizacji 1 obiektów i miejsc istotnych dla rozwoju lokalnego wymienić można, m.in. Urząd Gminy, teren rekreacyjny nad stawami, Szkoła Podstawowa im. Juliana Suskiego, Przedszkole „Bajkowy Świat", Gminny Klub Dziecięcy Owocowe Smyki, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Wincentego Witosa, Klub Senior+, Świetlica Wiejska w Jasieńcu, Gminny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Posterunek Policji w Jasieńcu, Gminna Biblioteka Publiczna, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Dawna strażnica OSP Jasieniec oraz Strażnica OSP Jasieniec. Najistotniejsze obiekty podobszaru rewitalizacji 1 wraz z ich przeznaczeniem oraz aktualnym stanem zaprezentowane zostały w poniższej tabeli.

Tabela 21. Charakterystyka obiektów publicznych zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji 1

Miejsce/obiekt publiczny	Funkcje miejsca/ obiektu	Stan techniczny/ aktualnie występujące problemy i potrzeby inwestycyjne
Urząd Gminy	administracja i usługi publiczne	niska efektywność energetyczna, potrzeba termomodernizacji
Gminna Biblioteka Publiczna	kultura i edukacja	stan dobry
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	usługi socjalne	stan dobry
Teren rekreacyjny nad stawami	rekreacja, miejsce spotkań, wydarzeń kulturalnych i spacerów	brak kompleksowego i w pełni funkcjonalnego zagospodarowania terenu, miejsce spożywania alkoholu przez młodzież
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Wincentego Witosa	edukacja	stan dobry
Szkoła Podstawowa im. Juliana Suskiego	edukacja	stan zły, niska efektywność energetyczna, potrzebny remont obiektu wraz z kompleksową termomodernizacją
Przedszkole „Bajkowy Świat"	edukacja	niska efektywność energetyczna obiektu, potrzebny remont wraz z kompleksową termomodernizacją

Klub Dziecięcy Owocowe Smyki	edukacja	niska efektywność energetyczna obiektu, potrzebny remont wraz z kompleksową termomodernizacją
Klub Senior+	przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, miejsce aktywizacji społecznej seniorów	niska efektywność energetyczna, potrzebna kompleksowa termomodernizacja
Świetlica Wiejska w Jasieńcu	edukacja, miejsce aktywizacji społecznej	stan dobry
Gminny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	opieka zdrowotna	niska efektywność energetyczna, potrzeba kompleksowej termomodernizacji
Strażnica OSP Jasieniec	bezpieczeństwo	stan dobry
Dawna strażnica OSP Jasieniec	obiekt magazynowy	stan zły, niska efektywność energetyczna, potrzeba kompleksowej termomodernizacji
Budynek gospodarczy (obiekt za Urzędem Gminy)	pustostan	stan zły, niska efektywność energetyczna, potrzebny kompleksowy remont wraz z pełną termomodernizacją
Skatepark	rozrywka i sport, miejsce spotkań dzieci i młodzieży	potrzeba monitoringu

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie powyższej tabeli zauważyć można, że znaczna część obiektów o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego oraz mieszkańców odznacza się złym stanem technicznym. Głównym problemem budynków jest przede wszystkim niska efektywność energetyczna, wynikająca z braku odpowiedniej izolacji cieplnej ścian zewnętrznych. Również pokrycie dachowe większości obiektów wymaga wymiany – przeprowadzony wywiad pogłębiony potwierdził występowanie spękań w obecnym materiale dachowym. Brak odpowiedniego stanu technicznego obiektów znacznie zmniejsza komfort ich użytkowania, a zwiększa koszty ich utrzymania. Taka sytuacja zwłaszcza obserwowana jest w Szkole Podstawowej im. Juliana Suskiego, gdzie niska efektywność energetyczna znacząco podnosi koszty utrzymania odpowiedniego poziomu temperatury w pomieszczeniach lekcyjnych. Wywiad pogłębiony potwierdził, że w budynek Szkoły Podstawowej bardzo szybko traci ciepło. Brak komfortu

użytkowania może również dotyczyć osób korzystających z Gminnego Ośrodka Zdrowia, w którym również efektywność energetyczna jest niska.

Rysunek 34. Budynek Szkoły Podstawowej im. Juliana Suskiego oraz Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Jasieńcu

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej 26.10.2022 r.

Problem złego stanu technicznego został również podniesiony podczas warsztatów rewitalizacyjnych. Uczestnicy zaznaczyli, że problem ten nie tylko wpływa na pogorszenie estetyki przestrzennej, ale również ogranicza możliwy rozwój lokalny podobszaru w związku z niewykorzystywaniem potencjału istniejących obiektów. Przykładem niewykorzystanego potencjału ze względu na zły stan techniczny jest budynek gospodarczy zlokalizowany za budynkiem Urzędu Gminy Jasieniec. Brak izolacji cieplnej, zły stan stolarki okiennej i drzwiowej, liczne spękania w pokryciu dachowym powodują, że budynek nie jest przystosowany do użytkowania. Podobna sytuacja występuje w Dawnej strażnicy OSP Jasieniec, gdzie tylko część budynku została zaadaptowana, a pozostała ze względu na zły stan techniczny obecnie wykorzystywana jest jako magazyn.

Rysunek 35. Budynek gospodarczy za Urzędem Gminy Jasiniec oraz dawnej Strażnicy OSP Jasieniec

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej 26.10.2022 r.

Podobszar rewitalizacji 2 (Boglewice)

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała, że na podobszarze rewitalizacji 2 występuje nagromadzenie negatywnych zjawisk w sferze technicznej. Uzyskana podczas analizy wartość przyjętego wskaźnika znacząco przewyższa średnią gminną, a porównanie tych wartości przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 22. Zestawienie wskaźnika obrazującego sferę techniczną na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec

Nazwa wskaźnika	Wartość dla podobszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla Gminy
Odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych	100,0%	*97,0%*

Źródło: opracowanie własne.

Objaśnienie: do obliczenia średniej wartości wskaźnika dla Gminy wzięto pod uwagę tylko jednostki, w których zidentyfikowano mieszkania komunalne.

W 2021 roku na podobszarze rewitalizacji znajdował się 1 budynek komunalny wymagający remontu. Zły stan w sferze technicznej potwierdzili również uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych, zaznaczając że według nich bardzo wpływa to na estetykę przestrzeni publicznej.

Na podobszarze rewitalizacji 2 zlokalizowane są obiekty i miejsca o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego, wśród których najważniejszymi są, m.in. Strażnica OSP Boglewice, Kościół parafialny p.w Przemienienia Pańskiego w Boglewicach wraz z cmentarzem oraz Pałac w Boglewicach. Zestawienie obiektów wraz z ich przeznaczeniem i aktualnym stanem przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 23. Charakterystyka obiektów publicznych zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji 2

Miejsce/obiekt publiczny	Funkcje miejsca/ obiektu	Stan techniczny/ aktualnie występujące problemy i potrzeby inwestycyjne
Strażnica OSP Boglewice	bezpieczeństwo	zły stan techniczny, potrzeba kompleksowej termomodernizacji
Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego z cmentarzem	religijne	potrzeba przeprowadzania renowacji i rewitalizacji
Pałac w Boglewicach	usługi w ramach organizacji prywatnych wydarzeń	brak danych

Źródło: opracowanie własne.

Istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego pełni budynek Strażnicy OSP Boglewice, gdzie poza Ochotniczą Strażą Pożarną swoją siedzibą ma również Koło Gospodyń Wiejskich. Co więcej w Strażnicy organizowanych jest wiele wydarzeń kulturalnych, co znacząco zwiększa aktywizację społeczną podobszaru. Jednak ze względu na zły stan techniczny budynek nieatrakcyjny do korzystania oraz nieprzystosowany do organizacji większych wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców. Wśród głównych problemów technicznych obiektu należy wymienić niską efektywność energetyczną, wynikającą z braku odpowiedniej izolacji ścian zewnętrznych. Pilnego remontu wymaga również dach obiektu, ponieważ obecnie pokryty jest on niebezpiecznym i szkodliwym eternitem.

Negatywne zjawiska w sferze technicznej podobszaru rewitalizacji 2 wykazane zostały również w przeprowadzonym badaniu ankietowym. Według odpowiadających, jednym z najbardziej istotnych problemów jest niedostateczna liczba budynków poddana termomodernizacji – uważa tak 83% odpowiadających.

Rysunek 36. Budynek OSP Boglewice oraz Kościół parafialny p.w Przemienienia Pańskiego w Boglewicach

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej 26.10.2022 r.

3.4 Lokalne potencjały obszaru

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji lokalne potencjały, czyli silne strony i możliwości danego obszaru, powinny zostać zawarte w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. Potencjały te widoczne są w różnych analizowanych sferach – społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej czy środowiskowej. Zidentyfikowane potencjały przyczyniają się do pobudzenia lokalnego rozwoju obszaru rewitalizacji, nie zawsze występując wyłącznie na jego obszarze.

W Gminie Jasieniec funkcjonują instytucje publiczne, które wspierają rozwój lokalnej społeczności, poszerzają dostęp do kultury i rozrywki i aktywnych form spędzania czasu oraz wspierają osoby potrzebujące, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej.

Urząd Gminy – obiekt zlokalizowany w centrum Gminy Jasieniec na podobszarze rewitalizacji 1. Pracownicy Urzędu w ramach swoich właściwości i możliwości, służą pomocą i radą mieszkańcom Gminy potrzebującym wsparcia, m.in. w sprawach administracyjnych. W Urzędzie można również skorzystać z pomocy lub porady, m.in. w zakresie usuwania wyrobów azbestowych, programu „Czyste Powietrze", zakładania i funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów gospodarczych. Dodatkowo poszczególne jednostki Urzędu uczestniczą w organizacji i przygotowywaniu wydarzeń integracyjnych oraz kulturalnych, które organizowane są na terenie całej Gminy.

Gminna Biblioteka Publiczna – samorządowa jednostka organizacyjna, działająca w formie samodzielnej instytucji kultury, dla której organizatorem jest Gmina Jasieniec. Główna siedziba Biblioteki znajduje się w budynku Urzędu Gminy, jednak w jej skład wchodzi również Filia Biblioteki zlokalizowana w miejscowości Zbrosza Duża. Głównym celem instytucji jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych mieszkańców Gminy oraz upowszechnianie wiedzy i rozwój kultury na jej terenie. Obecnie w Bibliotece prowadzony jest Klub Małego Czytelnika, który w ramach współpracy z Przedszkolem „Bajkowy Świat" prowadzi zajęcia z czytelnictwa dla dzieci. Co więcej, w Bibliotece organizowane są konkursy, m.in. konkurs „Znawca Baśni" oraz liczne wystawy prac, np. wystawa „Maluję bo lubię".

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – wyodrębniona jednostka organizacyjna administracji samorządowej, realizująca zadania pomocy społecznej na terenie Gminy Jasieniec. Głównym celem działalności jednostki jest pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia, a także zapobieganie powstawaniu takich sytuacji. Ośrodek swoim działaniem wspiera osoby i rodziny w wysiłkach do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych oraz ich usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem. Wśród świadczeń oferowanych przez jednostkę wyróżnić można świadczenia pieniężne oraz niepieniężne.

Świetlica Wiejska w Jasieńcu – zlokalizowana wraz z Gminną Biblioteką Publiczną w budynku Urzędu Gminy. Świetlica stanowi ważny dla rozwoju lokalnego ośrodek, gdzie liczne wydarzenia oraz zajęcia znaczenie stymulują obszar aktywizacji społecznej. Warto zaznaczyć, że Świetlica posiada bardzo bogatą ofertę zajęć nie tylko dla dzieci i młodzieży, ale również dla pozostałych grup społecznych. Wśród najważniejszych zajęć, jakie odbywają się w Świetlicy wymienić można, m.in. zajęcia manipulacyjno-konstrukcyjne dla dzieci w wieku od 4 do 6 lat, zajęcia manualne z ceramiki, zajęcia z robotyki i programowania, zajęcia z rysunku i malarstwa oraz zajęcia fitness.

Niezwykle istotnym potencjałem jest **teren rekreacyjny nad stawami** w Jasieńcu mieszczący się na podobszarze rewitalizacji 1. Stawy zajmujące powierzchnię około 11 ha odznaczają się wysokimi walorami środowiskowymi oraz krajobrazowymi, które stanowią podstawę do rozwoju funkcji rekreacyjnych, wypoczynkowych, a nawet turystycznych. Co więcej, teren ten może mieć istotne znacznie w integracji mieszkańców Gminy i nawiązywaniu więzi społecznych, m.in. poprzez organizację wydarzeń kulturalnych takich jak koncerty czy pikniki. Gmina już teraz wykorzystuje to miejsce na tego typu okoliczności, jednak ze względu na niedostateczny stopień zagospodarowania nie odbywa się to na szeroką skalę.

Innym elementem przestrzeni i wysokim potencjale rozwojowym jest **Skwer w Boglewicach** (podobszar rewitalizacji 2). Niewielki pod względem powierzchni teren zlokalizowany jest w centralnej części miejscowości Boglewice, w sąsiedztwie najważniejszych obiektów – OSP Boglewice oraz Zabytkowego kościoła. Obecnie teren ten nie jest odpowiednio zagospodarowany, w związku z czym nie służy on mieszkańcom Gminy. Jednak ze względu na swoje usytuowanie, Skwer ma wysoki potencjał do rozwoju funkcji społecznych i

integracyjnych. Odpowiednie zagospodarowanie tego terenu sprawiłoby, że Skwer stałby się miejscem spotkań i zawiązywania więź społecznych mieszkańców.

Dużym potencjałem Gminy Jasieniec są również znajdujące się na jej terenie **obiekty sportowe oraz funkcjonujące kluby sportowe**, dzięki którym nie tylko możliwy jest rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych, ale również promowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców. Przykładem organizacji o takim profilu jest **Gminny Klub Sportowy KRASKA Jasieniec** zlokalizowany w miejscowości Jasieniec. Funkcjonujący od 1952 roku Klub aktywnie działa zrzeszając młodzież i dzieci z całego obszaru Gminy. Dzięki swojej działalności nie tylko promuje zdrowy i sportowy tryb życia, ale również buduje lokalną kulturę i poczucie przynależności terytorialnej. Warto również dodać, że na terenie Klubu organizowanych jest wiele wydarzeń kulturalnych i sportowych, m.in. rozgrywki „Samorządowcy vs. Sadownicy", zwiększając tym samym aktywność społeczną mieszkańców Gminy. Obiektem o równie wysokim potencjale jest położony w centralnej części Jasieńca **skatepark**, który nie tylko stanowi miejsce do rozwijania umiejętności sportowych, ale również także do nawiązywania więzi społecznych wśród dzieci i młodzieży.

Niezwykle istotnym potencjałem, nie tylko obszaru rewitalizacji, ale również całej Gminy jest funkcjonowanie **organizacji dedykowanych seniorom**. W miejscowości Jasieniec swoją siedzibę mają następujące jednostki – Klub Senior+, Klub Seniora „Złota Jesień" oraz „Powiatowy Klub Uśmiechniętego Seniora PoKUSa". Działalność tego rodzaju organizacji jest niezwykle ważna w rozwoju społecznym, gdyż pozwala na realną aktywizację seniorów. Osoby starsze bardzo często narażone są na poczucie osamotnienia, a nawet zmarginalizowane społeczne, co bezpośrednio wpływa na ich poczucie wartości. Dedykowane i organizowane specjalnie dla seniorów spotkania, wydarzenia i zajęcia pozwalają im na rozwijanie więzi społecznych oraz aktywne życie społeczne i kulturowe.

Warto również wspomnieć o wysokim potencjale **Koła Gospodyń Wiejskich w Boglewicach**, które odznacza się wysoką aktywnością i zaangażowaniem w życie społecznie całej Gminy. Zakres działalności tej organizacji jest zróżnicowany i urozmaicony, jednak istotny z dla rozwoju lokalnego i społecznego. Wśród najważniejszych zadań KGW wymienić można: prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej w środowiskach wiejskich, prowadzenie działalności na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości kobiet, inicjowanie i prowadzenie działań na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi, upowszechnienie i rozwój form współdziałania, gospodarowania i racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych, reprezentowanie interesów środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej oraz rozwój kultury ludowej, w tym w szczególności kultury lokalnej i regionalnej.

W sferze społecznej dużym potencjałem dla rozwoju całej Gminy są liczne **organizacje pozarządowe** funkcjonujące nie tylko na obszarze rewitalizacji, ale pozostałych terenach. W Jasieńcu, Boglewicach, Gośniewicach oraz Zbroszy Dużej działają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, których zakres działalności dotyczy ochrony i zapobiegania pożarom,

ratownictwa ludzi oraz mienia. Na terenie całej Gminy Jasieniec funkcjonuje wiele organizacji o zróżnicowanym zakresie i profilu działalności, wśród których wymienić można, m.in. Stowarzyszenie Gmina Jasieniec dla Pokoleń, Stowarzyszenie Plantatorów Truskawki, Koło Rolnicze w Miedzechowie, Stowarzyszenie Miłośników Zwierząt i Lasów oraz Broni „Cyraneczka", Mała Szkoła-Wielkie Marzenia oraz Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Jasieniec. Lista organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie Gminy Jasieniec (z wyłączeniem wcześniej opisanych) wraz z podstawowym opisem działalności przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 24. Charakterystyka organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji

Nazwa podmiotu	Miejscowość	Zakres działalności
Stowarzyszenie Gmina Jasieniec dla Pokoleń	Jasieniec	działalność w zakresie ochrony krajobrazu wiejskiego oraz ochrony środowiska przyrodniczego, edukacji oraz rozwoju i aktywizacji społecznej
Stowarzyszenie Plantatorów Truskawki	Jasieniec	inicjowanie zmian w zakresie norm prawnych służących środowisku producentów owoców, rozpowszechnianie wiedzy o uprawie i ochronie truskawki, popularyzacja proekologicznych metod produkcji i ochrony środowiska naturalnego, działania promujące spożycie owoców truskawki i zdrowe odżywianie, wspieranie inicjatyw społecznych, ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz tradycji, wspieranie i rozwój gospodarstw rodzinnych
Koło Rolnicze w Miedzechowie	Nowy Miedzechów	równoprawne traktowanie zawodu rolnika z innymi grupami zawodowymi, obrona praw i interesów zawodowych, materialnych, socjalnych i kulturalnych rolników indywidualnych oraz ich rodzin, rozwój indywidualnych gospodarstw rolnych i wzrost ich produktywności, zapewnienie opłacalności produkcji rolnej, poprawa materialnych, socjalnych warunków życia ludności rolniczej i rozwoju oświaty i kultury na wsi
Stowarzyszenie Miłośników Zwierząt i Lasów oraz Broni „Cyraneczka"	Rytomoczydła	promocja wszelakich walorów turystycznych i zdrowotnych lasów wareckich i okolicznych, promowanie zdrowego trybu życia, promocja zabytków przyrody i innych atrakcji regionu,

		działalność na rzecz rozwoju turystyki w regionie, prowadzenie działalności na rzecz rozwoju kultury i edukacji w regionie, działalność edukacyjna z zakresie krzewienia kultury ekologicznej oraz ochrony środowiska, integrowanie środowisk lokalnych i ponadregionalnych na rzecz realizacji projektów w zakresie kultury, edukacji i turystyki, prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej wśród społeczności lokalnych oraz obsługa ruchu tur/stycznego, inicjowanie i organizowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska, mających szczególnie na uwadze poprawę warunków bytowania zwierzyny, nawiązywanie i podejmowanie współpracy ze środowiskami o podobnym profilu działalności, zwalczanie kłusownictwa i wszelkich przejawów szkodnictwa łowieckiego oraz łamania zasad etyki łowieckiej, kolekcjonowanie broni oraz amunicji myśliwskiej i sportowej
Mała Szkoła-Wielkie Marzenia	Zbrosza Duża	działalność edukacyjna, kulturalna i wychowawcza, promocja i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, działalność na rzecz integracji społecznej i aktywizacji mieszkańców wsi Zbrosza Duża, działania na rzecz osób niepełnosprawnych, promocja zdrowia w tym propagowanie zdrowego stylu życia, promocja różnych form amatorskiej aktywności sportowej, działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego, w tym edukacja ekologiczna, propagowanie wiedzy historycznej i dziedzictwa kulturowego
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Jasieniec	Wola Boglewska	dbałość o przejrzystość funkcjonowania gminy jasieniec i jednostek podległych

Źródło: opracowanie własne.

Gmina Jasieniec posiada również możliwe do wykorzystania potencjały w zakresie gospodarki oraz ochrony środowiska. Na terenie Gminy zlokalizowanych jest kilka większych przedsiębiorstw, będących miejscem zatrudnienia dla wielu mieszkańców. Wśród największych podmiotów gospodarczych wymienić można:

- Łazuccy Gospodarstwo Szkółkarskie – przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest gospodarstwo szkółkarskie,
- Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Drogowych Sp. z o.o. – przedmiotem działalności przedsiębiorstwa są prace inżynieryjno-drogowe,
- TAX SERVICE S.c. Kancelaria Podatkowa – przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest doradztwo podatkowe,
- AMAR S.c. Andrzej Pietrzak, Maria Pietrzak, Monika Pietrzak – przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest przetwórstwo i sprzedaż owoców,
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Mirabelkowe Zacisze" – przedmiotem działalności przedsiębiorstwa są usługi agroturystyczne,
- CZARSTON Wioletta i Cezary Sygoccy – przedmiotem działalności przedsiębiorstwa jest pośrednictwo pracy i agentura pracy tymczasowej.

W zakresie ochrony środowiska jako potencjał wskazać można podejmowane przez Gminę w tym zakresie działania. Przede wszystkim aktywnie prowadzona jest edukacja ekologiczna mieszkańców, mająca na celu uświadomienie ich o wrażliwości środowiska przyrodniczego i wpływu człowieka na jego wszystkie komponenty. W celu ochrony środowiska, Urząd Gminy podejmuje również działania promocyjne wśród mieszkańców na rzecz zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii, zwiększania efektywności energetycznej budynków oraz ekologicznych źródeł ciepła. Ponadto w Gminie realizowany jest rządowy program priorytetowy „Czyste Powietrze", w ramach którego mieszkańcy mogą uzyskać dofinansowanie na wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła, dzięki czemu możliwe będzie zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do powietrza atmosferycznego.

Ważnym elementem kształtującym tożsamość lokalną mieszkańców Gminy Jasieniec jest dziedzictwo kulturowe, na które składają się, m.in. obiekty zabytkowe. Część z nich zlokalizowana jest na obszarze rewitalizacji:

Kościół parafialny p.w. Świętego Ducha w Jasieńcu – obiekt sakralny w stylu późnobarokowym powstały w latach 1747-1754. Powstały na planie prostokąta kościół jest murowany i został otynkowany. Obiekt położony jest w centralnej części podobszaru rewitalizacji Jasiniec na Alei Pałacowej, będąc na osi z założeniem pałacowo-parkowym.

Pałac w Jasieńcu – obiekt w styli późnobarokowy powstały w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku przebudowany na styl neorenesansowy. Powstały na planie prostokąta dwór jest murowany z cegły i otynkowany. Teren wokół pałacu zajęty jest przez zabytkowy park, a całość położona jest na Alei Pałacowej na osi z zabytkowym Kościołem parafialnym.

Park w Jasieńcu – zabytkowy park o powierzchni 1,09 ha, rozciągający się wokół zabytkowego pałacu, z czego 0,2 ha zajmują stawy. Park nie zachował swojej pierwotnej formy, obecnie są to pozostałości z okazałym starodrzewem oraz odnowionymi stawami.

Cmentarz rzymsko-katolicki w Boglewicach – obiekt sakralny zlokalizowany w centralnej części podobszaru rewitalizacji Boglewice o łącznej powierzchni około 1 ha. Na jego terenie znajduje

się wiele zabytkowych mogił najczęściej z kamienia w rozmaitych formach – najczęściej piaskowca.

Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego w Boglewicach – obiekt sakralny w stylu neogotyckim powstały w latach 1900-1908 z dobudowaną w 1928 roku wieżą. Kościół położony jest w centralnej części podobszaru rewitalizacji Boglewice na osi z położonym w zachodniej części pałacem.

Zespół pałacowy w Boglewicach – głównym zabytkiem zespołu pałacowego jest zabytkowy pałac powstały w II połowie XIX wieku. Pałac w stylu neorenesansowym otoczony jest przez urządzony ogród, w którym wykonano staw, usypano wzgórek oraz dokonano nasadzeń – w tym drzew egzotycznych. Pałac i park zostały odrestaurowane i od 2017 roku w pełni użytkowane. Właściciel przeznacza teren na wydarzenia kulturalne, plenery malarskie, zajęcia dla dzieci, imprezy okolicznościowe oraz sesje zdjęciowe.

Znaczącym potencjałem całego obszaru rewitalizacji są również obecnie **nieużytkowane budynki**, które mogą zostać przystosowane do pełnienia nowych funkcji społecznych. Dzięki temu możliwe będzie stworzenie nowych miejsc dla lokalnej społeczności, a tym samym rozwój nowych inicjatyw społecznych łączących wszystkich mieszkańców Gminy.

Warto również wspomnieć, że potencjał obszaru rewitalizacji związany jest także z **kulturą sadowniczą regionu**. Właśnie ta kultura pozwala na poczucie przez mieszkańców przynależności do danej społeczności, a także kształtuje lokalne zwyczaje i tradycje. Co więcej, sadownicza kultura regionu stanowić może też również podstawę do rozwoju inicjatyw społecznych lokalnej społeczności, które nie tylko wzmocnią więzi społeczne mieszkańców, ale także wyróżnią Gminę Jasieniec na tle innych jednostek terytorialnych.

3.5 Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Przeprowadzona diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji potwierdziła koncentrację nie tylko problemów społecznych, ale również środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. W związku z tym zasadnym było wyznaczenie obszaru rewitalizacji obejmującego jednostki Jasieniec oraz Boglewice. Nagromadzenie negatywnych zjawisk w analizowanych sferach bezpośrednio i pośrednio wpływa negatywnie na tempo i możliwości rozwoju jednostek objętych rewitalizacją, zamieszkujących je społeczności oraz na cały obszar Gminy Jasieniec.

Potrzeba rewitalizacji wynika z koncentracji zjawisk problemowych, ale również z ich wzajemnego powiązania i oddziaływania. Występujące w sferze społecznej problemy (np. akty wandalizmu, spożywanie alkoholu przez młodzież) wynikają częściowo z innych problemów (np. niedostatecznej liczby miejsc o funkcjach integracyjnych, rekreacyjnych). Co więcej, bardzo często pomiędzy istniejącymi problemami zachodzi efekt synergii, tj. problemy te wzajemnie

się wzmacniają. Problem bezrobocia, starzejącego się społeczeństwa i odpływu ludności nierozerwalnie powiązany jest z obniżającym się poziomem aktywności i integracji społecznej, a także wpływa na niski potencjał na rynku pracy. Negatywne zjawiska na obszarze rewitalizacji zmuszają mieszkańców, zwłaszcza wśród młodej grupy wiekowej, do osiedlania się nie tylko poza jej granicami, ale również poza granicami całej Gminy Jasieniec. Przystępując do działań rewitalizacyjnych należy zwrócić uwagę na zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji dla młodych ludzi oraz dzieci i młodzież.

Skalę problemów związanych z niedostateczną liczbą miejsc integracji i rekreacji oraz niewystarczającym wykorzystywaniu potencjału istniejących obiektów i miejsc potęguje niski poziom aktywności i integracji społecznej. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji nie czują przynależności terytorialnej oraz więzi społecznych między sobą, co przekłada się na powszechną obojętność na drugiego człowieka. Niedostateczna liczba miejsc spędzania wolnego czasu wraz ze słabą ofertą zajęć i wydarzeń dla młodszych grup społecznych powoduje występowanie niewłaściwych zachowań, m.in. wandalizmu. Takie sytuacje bardzo często obserwowane są wśród młodzieży, która spożywając napoje alkoholowe dewastuje przestrzeń. Brak więzi przekłada się na brak odpowiedzialności za dobra wspólne, co powoduje brak poszanowania przestrzeni publicznych, zwiększanie liczby aktów wandalizmu oraz pogorszenie estetyki przestrzeni. W zakresie rewitalizacji istnieje więc potrzeba zintegrowania lokalnej społeczności oraz zaangażowanie jej w organizację miejsc wspólnych i wydarzeń, w taki sposób aby odpowiadały na potrzeby wszystkich grup społecznych.

W walce ze zjawiskiem bezrobocia należy stworzyć przestrzeń do rozwoju i kształtowania kompetencji mieszkańców Gminy. W tym celu wykorzystać trzeba istniejące lokalne potencjały – zarówno materialne, takie jak wolna przestrzeń w budynkach, jak i niematerialne, np. funkcjonujące organizacje pozarządowe. Należy również wspierać mieszkańców chcących podjąć zatrudnienie, m.in. poprzez doradztwo zawodowe. Zatrudnienie nie tylko stanowi źródło utrzymania, ale również pozwala nawiązywać relacje międzyludzkie, a także buduje poczucie własnej wartości i godności. Warto także dodać, że ze zjawiskiem bezrobocia powiązane jest zjawisko ubóstwa. W związku z tym zmniejszenie bezrobocia pozwoli na zmniejszenie ubóstwa.

Ze względu na nagromadzenie na obszarze rewitalizacji obiektów w złym stanie technicznym dostrzega się potrzebę ich remontu oraz odpowiedniego zagospodarowania, dzięki czemu nie tylko zyskają nowe funkcje, ale również będą one komfortowe dla użytkujących je osób. Warto również dodać, że remontu wymagają obiekty nie spełniające dotąd żadnych funkcji a posiadające wysoki potencjał rozwojowy. Kompleksowy remont pozwoli na ich adaptację i zagospodarowanie, dzięki czemu zyskają nowe funkcje, wpływając tym samym na rozwój lokalnej gospodarki i całej społeczności Gminy Jasieniec. Przy okazji, w budynku powinny powstać przestrzenie odpowiadające potrzebom lokalnej społeczności, w tym organizacjom pozarządowym, które stanowią duży potencjał obszaru rewitalizacji, jednak nie wszystkie posiadają zaplecze do rozwoju i efektywnej działalności.

Ze względu na duży udział osób starszych oraz osób ze szczególnymi potrzebami w strukturze mieszkańców, istnieje pilna potrzeba dostosowania przestrzeni i obiektów publicznych do ich potrzeb. Działania te przede wszystkim pozwolą na zwiększenie samodzielności tych osób, które nie tylko będą mogły w łatwiejszy sposób poruszać się w przestrzeni publicznej, ale również korzystać z oferty tej przestrzeni. Co więcej, poskutkuje to również większym poziomem włączenia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w życie lokalnej społeczności. Warto dodać, że przy dostosowywaniu obiektów publicznych do dostępności architektonicznej, zostaną one również dostosowane komunikacyjno-informacyjnie i cyfrowo.

Warto również podkreślić potencjał w postaci świadomych i aktywnych organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy, mogący stanowić podstawę do budowania zintegrowanej i wzajemnie wspierającej się wspólnoty społecznej. Dlatego też niezwykle ważne jest tworzenie warunków i przestrzeni do rozwoju i budowania kompetencji mieszkańców przy wykorzystaniu lokalnych potencjałów – zarówno materialnych (wolnych przestrzeni w istniejących budynkach), jak i niematerialnych (zaangażowaniu funkcjonujących organizacji pozarządowych). Odpowiednie warunki pozwolą mieszkańcom na rozwój inicjatyw społecznych, wpływając pozytywnie zarówno na obszar rewitalizacji, jak i całą Gminę Jasieniec.

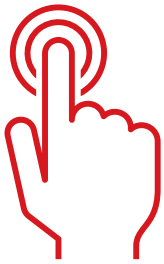

4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji stanowi wyraz aspiracji władz samorządowych, mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Wizja określa opis docelowego stanu obszaru po przeprowadzeniu zaplanowanych w niniejszym dokumencie działań rewitalizacyjnych.

Wizja stanowi wizualizację celu głównego, nadrzędnego względem celów rewitalizacji wskazanych w dokumencie, jednocześnie zawierając w sobie odniesienie do wszystkich sfer funkcjonowania obszaru, na których planowana jest rewitalizacja. Jest ona również pewnego rodzaju odpowiedzią na pytanie o powód i zasadność prowadzenia procesu rewitalizacji w danej jednostce.

Istotną rolą wizji jest również zjednoczenie interesariuszy rewitalizacji wokół pewnej idei. Zarówno mieszkańcy obszaru rewitalizacji, jak i funkcjonujące tam stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, jednostki administracyjne powinni utożsamiać się z określoną wizją. Wypracowana wizja powinna łączyć różne środowiska, które wspólnie będą pracowały nad jej urzeczywistnieniem.

Przyjmując powyższe założenie, zdefiniowano wizję obszaru rewitalizacji w 2030 roku.:

Pełni kreatywnych inicjatyw, aktywni mieszkańcy realizują się w atrakcyjnej i nowoczesnej przestrzeni, czując dumę ze swojej kultury i sadowniczej tradycji. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji stanowią twórczą, zaangażowaną oraz zintegrowaną społeczność, która w nowo zagospodarowanej bezpiecznej i estetycznej przestrzeni może rozwijać swoje pasje, realizować się zawodowo oraz aktywnie wypoczywać. Kompleksowe działania rewitalizacyjne wpłyną na rozwój społeczny i gospodarczy zarówno obszaru rewitalizacji, jak i całej Gminy Jasiniec, aby stała się ona miejscem owocnych możliwości i spokojnego życia.

Po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych mieszkańcy obszaru rewitalizacji stanowią dojrzałe, świadome i zintegrowane społeczeństwo obywatelskie. Pozytywny wpływ procesu rewitalizacji obserwuje się nie tylko wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale również wśród pozostałej społeczności gminnej, która chętnie i aktywnie korzysta z nowoczesnej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej z licznymi atrakcjami. Organizowane cykliczne wydarzenia kulturalne i integracyjne aktywizują mieszkańców, pozwalając im zarówno aktywnie spędzić wolny czas, rozwijać swoje pasje oraz zainteresowania, jak i wzajemnie ich integrując. Dodatkowo przeprowadzone działania rewitalizacyjne przyczyniły się do zmniejszenia występujących na obszarze rewitalizacji wielu innych problemów społecznych, takich jak

bezrobocie, ubóstwo, przestępczość oraz brak szeroko rozumianej dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Dzięki procesowi rewitalizacji, obszar rewitalizacji w Gminie Jasieniec stał się miejscem spokojnego życia oraz owocnych możliwości.

Wprowadzone w ramach procesu rewitalizacji działania spowodowały stopniowe ożywienie nie tylko obszaru rewitalizacji, ale również całej Gminy Jasieniec. Zauważalny jest przede wszystkim wzrost przedsiębiorczości wśród mieszkańców, który coraz częściej decydują się rozwój własnych działalności gospodarczych. Pozytywny wpływ rewitalizacji obserwuje się również wśród lokalnych rolników i sadowników, których gospodarstwa nie tylko zwiększyły swoją rentowność, ale również generują one znacznie większe dochody.

Przestrzeń publiczna obszaru rewitalizacji zyskała nowe oblicze, zyskując na atrakcyjności i estetyce. Tętniące życiem nowo zagospodarowane tereny i obiekty obszaru są miejscami spotkań mieszkańców w każdym wieku – zarówno młodszych, jak i starszych. Dzięki wprowadzonej, w ramach rewitalizacji, zróżnicowanej ofercie zajęć i wydarzeń mieszkańcy nie tylko rozwijają swoje pasje i zainteresowania, ale również zacieśniają więzi społeczne. Co więcej, przeprowadzone działania infrastrukturalne, w tym remonty budynków użyteczności publicznej znacząco poprawiły komfort ich użytkowania, a zastosowane w nich rozwiązania z zakresu dostępności ułatwiły funkcjonowanie osób ze szczególnymi potrzebami.

5. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2030 roku będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów rewitalizacji i odpowiadającym im kierunkom działań. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Wskazane cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, służące ograniczeniu bądź wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz pozostałych sferach – gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

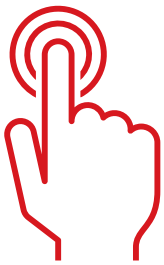

Cele i kierunki rewitalizacji będą osiągane poprzez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazanych w rozdziale 7. Poniżej przedstawiono strukturę programowej części procesu rewitalizacji.

Rysunek 37. Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji

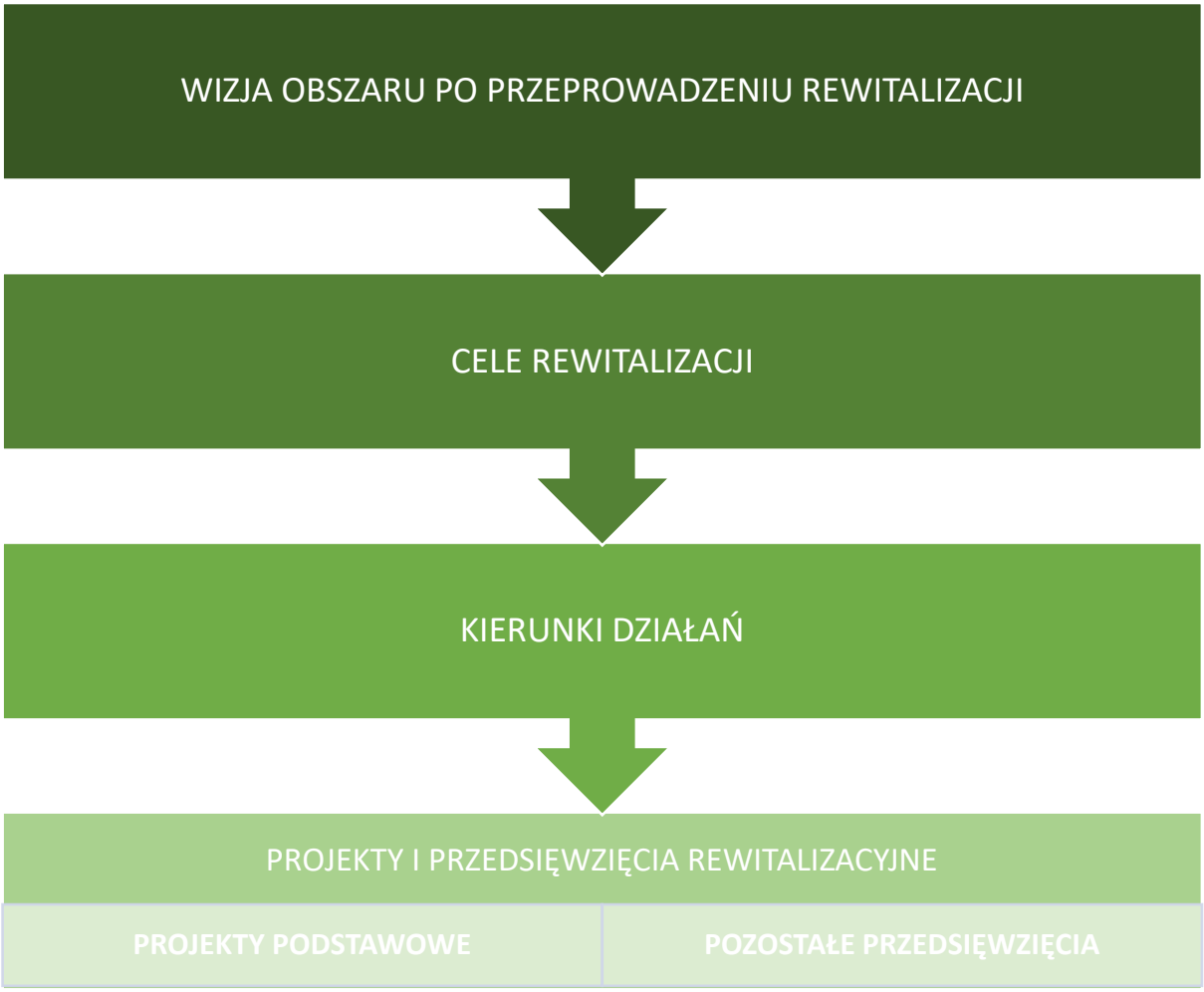

Źródło: opracowanie własne.

Dla obszaru rewitalizacji w Gminie Jasieniec wyznaczono 20 kierunków działań, których realizacji pozwoli na osiągnięcie 3 założonych celów rewitalizacyjnych.

Tabela 25. Cele i kierunki rewitalizacji.

CEL 1.	Zintegrowane, zaangażowane i aktywne społeczeństwo obywatelskie
Kierunek 1.1	Zwiększenie poziomu integracji lokalnej społeczności
Kierunek 1.2	Pobudzenie aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców
Kierunek 1.3	Budowanie poczucia przynależności terytorialnej mieszkańców oraz dumy z lokalnej tradycji i kultury
Kierunek 1.4	Włączenie mieszkańców w życie społeczne oraz procesy decyzyjne
Kierunek 1.5	Zwiększenie liczby podejmowanych inicjatyw oddolnych przez mieszkańców
CEL 2.	Dostępna, atrakcyjna i zróżnicowana oferta usług dla mieszkańców
Kierunek 2.1	Zwiększenie dostępu do usług rekreacyjno-wypoczynkowych, kulturalnych, sportowych oraz edukacyjnych zgodnie z potrzebami mieszkańców
Kierunek 2.2	Zapewnienie zróżnicowanej oferty wydarzeń i zajęć kulturalno-społecznych
Kierunek 2.3	Wsparcie mieszkańców w zaspokajaniu potrzeb związanych z podejmowaniem pracy
Kierunek 2.4	Wsparcie psychologiczne mieszkańców, w tym w zmaganiach z nałogami
Kierunek 2.5	Poprawa dostępu i jakości usług funkcjonujących na obszarze rewitalizacji organizacji pozarządowych
CEL 3.	Nowoczesne, funkcjonalne i atrakcyjne miejsce do życia
Kierunek 3.1	Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej
Kierunek 3.2	Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej
Kierunek 3.3	Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych elementów przestrzeni publicznej i ich adaptacja na cele społeczne
Kierunek 3.4	Odnowienie i zagospodarowanie terenów rekreacyjnych oraz sportowych
Kierunek 3.5	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców
Kierunek 3.6	Polepszenie jakości środowiska na obszarze rewitalizacji
Kierunek 3.7	Pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców
Kierunek 3.8	Zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych
Kierunek 3.9	Aktywizacja zawodowa mieszkańców
Kierunek 3.10	Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania wolnego czasu dla wszystkich grup społecznych

Źródło: opracowanie własne.

6. Opis sposobu realizacji przez Gminny Program Rewitalizacji dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 ma przede wszystkim wymiar lokalny. Dokument odpowiada na problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji, kreując tym samym rozwój na poziomie jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina Jasieniec. W poniższej tabeli przedstawiona została analiza spójności niniejszego Programu z dokumentami obowiązującymi w Gminie Jasieniec, a także z dokumentami obowiązującymi na poziomie lokalnym, służącym realizacji przez Gminny Program Rewitalizacji tych dokumentów.

Tabela 26. Opis dokumentów powiązanych z Gminnym Programem Rewitalizacji

Dokumenty na poziomie lokalnym
Strategia Rozwoju Gminy Jasieniec na lata 2021-2027
Powyższa Strategia jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa strategiczne kierunki rozwoju w perspektywie do 2027 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych. W Strategii wskazano misję: *Misją Gminy Jasieniec jest tworzenie warunków umożliwiających podnoszenie jakości życia jej mieszkańców, poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury, wspieranie lokalnej gospodarki, zwiększony dostęp do niezbędnych usług, wzrost poziomu kształcenia i dbałość o środowisko naturalne, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.* oraz wizję gminy: *Jasieniec Gminą owocnych możliwości, zapewniającą mieszkańcom zadowalające warunki dokonywania wyboru w zakresie zatrudnienia, zamieszkania, przemieszczania się, wypoczynku oraz dążąca do ciągłej poprawy jakości życia. Priorytetem w dążeniach Gminy jest zasada zrównoważonego rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego z jednoczesną ochroną środowiska przyrodniczego i kultywowanie istniejącej tradycji gospodarki rolnej.* Dokument zawiera następujące cele strategiczne i operacyjne: <u>Cel strategiczny 1 – Poprawa jakości życia oraz wykorzystania kapitału ludzkiego i społecznego</u> Cel operacyjny 1.1 Poprawa ochrony zdrowia

Cel operacyjny 1.2 Podwyższenie jakości oświaty i opieki nad dziećmi Cel operacyjny 1.3 Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego Cel operacyjny 1.4 Rozwój kultury fizycznej i sportu Cel operacyjny 1.5 Poszerzanie oferty kulturalnej wraz z upowszechnianiem wiedzy o historii i tradycji Cel operacyjny 1.6 Zwiększenie atrakcyjności gminy w celu zatrzymania odpływu osób młodych Cel strategiczny 2 – Powstająca i modernizowana infrastruktura zapewniająca wysoką jakość życia Cel operacyjny 2.1 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej Cel operacyjny 2.2 Rozbudowa pozostałej infrastruktury technicznej Cel operacyjny 2.3 Ochrona powietrza Cel operacyjny 2.4 Ochrona zasobów wodnych i gleb Cel operacyjny 2.5 Poprawa jakości środowiska naturalnego Cel operacyjny 2.6 Promocja i kształtowanie wizerunku gminy Cel strategiczny 3 – Zapewnienie zrównoważonego rozwoju gmin poprzez zagospodarowanie przestrzenne Cel operacyjny 3.1 Osiągnięcie ładu przestrzennego poprzez świadomą i aktywną politykę przestrzenną Cel operacyjny 3.2 Rozwój tematycznej infrastruktury turystycznej Cel operacyjny 3.3 Poprawa dostępności i spójności terytorialnej gminy Cel operacyjny 3.4 Kształtowanie przestrzeni publicznej Cel operacyjny 3.5 Ochrona dziedzictwa kulturowego Cel operacyjny 3.6 Racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jasieniec na lata 2018-2022
Dokument stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców Gminy Jasieniec, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej. W ramach Strategii wypracowana została misja Gminy, która brzmi następująco*: „Gmina Jasieniec realizuje idee społeczeństwa obywatelskiego, starając się zapewnić mieszkańcom bezpieczne warunki życia i równe szanse rozwoju.”* Dokument zawiera następujące cele strategiczne i kierunki działań: Cel strategiczny 1: Przeciwdziałanie i zapobieganie ubóstwu, bezrobociu, bezdomności Cel operacyjny 1. Zabezpieczenie socjalne mieszkańców wymagających wsparcia Cel operacyjny 2. Wzmacnianie aktywności mieszkańców na rynku pracy Cel operacyjny 3. Zapobieganie rozwarstwieniu społecznemu w gminie Cel operacyjny 4. Wspieranie osób i rodzin zagrożonych bezrobociem, ubóstwem i bezdomnością Cel strategiczny 2: Wzmacnianie potencjału rodzin

Cel operacyjny 1. Wzmacnianie umiejętności życiowych i kompetencji rodzin
Cel operacyjny 2. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętymi problemami uzależnień i przemocy domowej
Cel operacyjny 3. Dbałość o rozwój dzieci i młodzieży
Cel operacyjny 4. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia
Cel strategiczny 3: Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym
Cel operacyjny 1. Pomoc osobom starszym, organizacja czasu wolnego, usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki
Cel operacyjny 2. Pomoc osobom niepełnosprawnym oraz ich aktywizacja społeczna i zawodowa
Cel strategiczny 4: Dbałość o bezpieczeństwo mieszkańców Gminy
Cel operacyjny 1. Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich
Cel operacyjny 2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym
Cel strategiczny 5: Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego
Cel operacyjny 1. Doskonalenie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług, rozwijanie infrastruktury socjalnej
Cel operacyjny 2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego
Cel operacyjny 3. Budowa dialogu władz samorządowych z mieszkańcami

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jasieniec

Studium przyjęte zostało uchwałą Nr VIII/61/99 Rady Gminy Jasieniec z dnia 25 października 1999 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasieniec.

Studium zawiera następujące ustalenia ogólne, którymi należy się kierować przy planowaniu przestrzennym w Gminie Jasieniec:

- główną funkcją zewnętrzną gminy jest i będzie gospodarka rolna, ukierunkowana na sadownictwo,
- funkcjami wewnętrznymi gminy jest przede wszystkim obsługa ludności i rolnictwo,
- zagospodarowanie osadnicze gminy składa się z miejscowości Jasieniec, będącej siedzibą samorządowych władz administracyjnych i ośrodkiem obsługi ludności i rolnictwa całej gminy,
- rozwój rolniczych funkcji zewnętrznych wymaga ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym zwłaszcza gruntów o wysokich klasach gleb,
- dla podniesienia konkurencyjności gminy w zakresie funkcji zewnętrznych szczególnie pożądany jest rozwój bazy materialnej na potrzeby przechowalnictwa oraz przetwórstwa owoców,
- przewiduje się dalszy rozwój funkcji nierolniczych – rzemiosła i drobnego przemysłu,

– zagospodarowanie przestrzenne związane z zewnętrznymi funkcjami nierolniczymi będzie lokalizowane głównie w ośrodku gminnym oraz w wiejskich ośrodkach usługowych, – rozwój funkcji wewnętrznych ma na celu optymalizację warunków środowiska życia mieszkańców gminy.

Objaśnienie: *podkreślone cle i kierunki działań wykazują spójność z celami i kierunkami działań określonymi w Gminnym Programie Rewitalizacji.*
Źródło: opracowanie własne.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 wpłynie na osiągnięcie celów strategicznych i operacyjnych wskazanych w powyższych dokumentach. Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji pozostają spójne z zapisami przeanalizowanych dokumentów programowych i strategicznych.

Jednocześnie wskazuje się, że Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 wykazuje spójność ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, przyjętą uchwałą Nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 roku oraz Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, przyjętym uchwałą Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 28 grudnia 2018 r. poz. 13180). W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego wskazana została inwestycja celu publicznego o charakterze ponadlokalnym, która obejmuje teren Gminy Jasieniec: *Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 730 na odcinku od km 5+115 do km 5+907 na terenie gminy Jasieniec – roboty na zgłoszenie III etap – poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego (poz. 72 z Tab. 4.1.3. Inwestycje celu publicznego w zakresie dróg wojewódzkich)*.

7. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmierzającymi do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne w Gminie Jasieniec zaplanowane w taki sposób, aby ich realizacja zmierzała do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji, w szczególności w sferze społecznej, a nie wyłącznie do poprawy estetyki przestrzeni czy modernizacji zdegradowanych obiektów. Zaplanowano szeroki katalog działań, na który składają się cztery podstawowe projekty zintegrowane oraz jeden projekt uzupełniający. Projekty podstawowe to te, które w zasadniczy sposób przyczynią się do odwrócenia negatywnych trendów na obszarze, natomiast projekt uzupełniający ma charakter głównie infrastrukturalny, techniczny, jednak jego realizacja wpłynie pozytywnie na osiągnięcie założonych celów rewitalizacji.

Projekty zintegrowane to grupy powiązanych ze sobą tematycznie działań, zarówno infrastrukturalnych, jak i nieinfrastrukturalnych, które służą realizacji wspólnego celu. Tworzą one mikroprogramy, w ramach których modernizacja kubatury i przestrzeni umożliwi wprowadzenie nowych funkcji społecznych, sprzyjać będzie budowaniu więzi społecznych i przywróceniu równowagi życia społecznego. Projekty zintegrowane realizowane będą przez Gminę Jasieniec we współpracy z interesariuszami rewitalizacji. Po zakończeniu procesu konsultacji społecznych projektu GPR i uwzględnieniu ewentualnych uwag, planuje się niezwłoczne przystąpienie do realizacji fazy przygotowawczej projektów zintegrowanych. W szczególności planowane są spotkania z potencjalnymi partnerami projektów, w celu zapewnienia ich udziału w planowaniu, a docelowo w realizacji projektów zintegrowanych. Wówczas zostaną doprecyzowane założenia projektów w taki sposób, żeby były one realizowane dla mieszkańców i z mieszkańcami (przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, lokalnymi liderami, beneficjentami końcowymi procesu rewitalizacji).

7.1 Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 27. Opis projektu zintegrowanego nr 1

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 1
Kompleks Wypoczynku i Rekreacji – rozwój integracji i więzi społecznych mieszkańców Gminy poprzez zagospodarowanie terenu rekreacji nad stawami w Jasieńcu, obejmującego tereny sportowe oraz skatepark Integracja danej zbiorowości społecznej uwarunkowana jest charakterem stosunków społecznych, będących podstawą więzi społecznych. Te dwa elementy są ze sobą powiązane w sposób synergiczny, a brak więzi społecznych przekłada się na zjawisko dezintegracji społecznej. Obecnie brak więzi społecznych, a tym samym brak integracji jest zjawiskiem powszechnym – coraz częściej mieszkańcy danej społeczności nie czują się ze sobą w jakikolwiek sposób związani, a wręcz czasami przejawiają się do siebie obojętność. Należy jednak zrozumieć, że człowiek jest istotą potrzebującą relacji międzyludzkich, a poczucie przynależności do grupy i wzajemne wsparcie wpływa na zwiększenie jego poczucia wartości. Wykorzystanie istniejącego potencjału terenu rekreacyjnego nad stawami poprzez odpowiednie zagospodarowanie w sposób pośredni i bezpośredni wpłynie na polepszenie jakości życia mieszkańców Gminy. Odpowiednio urządzony i wyposażony teren rekreacyjny będzie miejscem wypoczynku, rekreacji, spotkań oraz integracji wszystkich grup społecznych, tym samym wpływając na skuteczność działań rewitalizacyjnych oraz niwelując negatywne zjawiska społeczne.
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Jasieniec
Potencjalni partnerzy
Klub Sportowy KRASKA Jasieniec, Gminy partnerskie w ramach porozumienia ŻOF, Podmioty prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
ul. Czerska, Jasieniec – podobszar rewitalizacji 1 ul. Parkowa, Jasieniec – podobszar rewitalizacji 1
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano problemy braku odpowiedniej liczby miejsc spędzania wolnego czasu oraz niewystarczającego wykorzystania potencjału i funkcji istniejących miejsc i obiektów. Problemy te w sposób pośredni i bezpośredni przekładają się na negatywne zjawiska w sferze społecznej – brak więzi i integracji lokalnej społeczności.

Problemy te dotyczą terenu rekreacyjnego nad stawami, gdzie brak odpowiedniego zagospodarowania powoduje niewystarczające wykorzystanie potencjału tego miejsca, a także ograniczenie jego obecnych funkcji. Brak odpowiedniej liczby elementów małej infrastruktury, obiektów sportowych i innych atrakcji powoduje, że mieszkańcy Gminy nie mają możliwości w pełni korzystać z walorów rekreacyjnych i wypoczynkowych tego miejsca.

Na obszarze rewitalizacji stwierdzono również występowanie problemu aktów wandalizmu, spożywania alkoholu oraz środków psychoaktywnych w miejscach publicznych – głównie przez młodzież, jednak nie można wykluczyć, że sprawcami są również osoby dorosłe. Zjawiska te powiązane są z innym zidentyfikowanym problemami, jakimi są niewystarczająca liczba miejsc spędzania wolnego czasu oraz brak bogatej oferty zajęć, atrakcji i wydarzeń kulturalnych. Brak alternatywnych miejsc spotkań oraz form aktywności powoduje, że pojedyncze osoby lub grupy osób spotykają się w miejscach publicznych w celu spożywania alkoholu i środków psychoaktywnych, pod których wpływem dokonują aktów wandalizmu. Niestety takie sytuacje wpływają na spadek poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy.

Na obszarze rewitalizacji funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych, które w wyniku złego stanu technicznego swojej siedziby nie mają możliwości w pełni rozwinąć swojej działalności, a także mogą powodować dyskomfort uczestników. Przykładem takiego budynku jest siedziba Gminnego Klubu Sportowego KRASKA Jasieniec, którego stan techniczny nie jest zadowalający. Obiekt ten odznacza się niską efektywnością energetyczną, co przy spękaniach porycia dachowego wpływa na spadek poczucia komfortu członków klubu oraz przekłada się na wysokie koszty utrzymania – zwłaszcza w okresie zimy, kiedy budynek oddaje większość ciepła na zewnątrz.

Istotnym problemem obszaru rewitalizacji jest również bezrobocie, które częściowo powiązane jest z niską aktywnością przedsiębiorczą mieszkańców. Bezrobocie jest istotnym problemem, wpływającym nie tylko na aspekty finansowe, ale również psychologiczne i społeczne. Na obszarze rewitalizacji bezrobocie powoduje szereg negatywnych konsekwencji w tym ubóstwo oraz odpływ ludności. Niestety sytuacji nie poprawia słaba aktywność przedsiębiorcza mieszkańców oraz niska rentowność gospodarstw rolnych, nieprzynoszących zakładanych zysków. Zjawiska te nie tylko negatywnie wpływają na stan lokalnej gospodarki, ale mogą również pośrednio powodować nasilenie problemu ubóstwa lub zjawisk patologicznych, oddziaływujących na osoby bezrobotne oraz jej najbliższe otoczenie.

Cel przedsięwzięcia

Celem pierwszego przedsięwzięcia zintegrowanego jest stworzenie zintegrowanego Kompleksu Wypoczynku i Rekreacji – miejsca spotkań i integracji mieszkańców Gminy Jasieniec, w którym poza nawiązywaniem więzi społecznych będą oni mieli możliwość aktywnego wypoczynku i skorzystania z szerokiej oferty zajęć oraz wydarzeń. Cel ten

osiągnięty zostanie poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenu rekreacyjnego nad stawami, które bezpośrednio wpłynie na zwiększenie jego funkcji i usług społecznych.
Na terenie rekreacji wygospodarowana zostanie przestrzeń na ogólnodostępną plaże, z której w okresie letnim będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy Gminy. Dodatkowo teren doposażony zostać w większą ilość elementów małej infrastruktury, m.in. w ogólnodostępne ławki czy stoły do gry w szachy. Dodatkowo w odpowiedzi małą liczbę obiektów sportowych planowana jest budowa boiska do gry w siatkówkę plażową, dzięki czemu mieszkańcy będą mieli mogli aktywnie spędzić czas wolny.
Docelowo teren rekreacyjny nad stawami ma również stać się miejscem kultury pobudzającym aktywność społeczną mieszkańców. W tym zakresie planowanych jest wiele form zajęć i wydarzeń dedykowanych dla wszystkich grup społecznych, co nie tylko wpłynie na zwiększenie integracji społecznej, ale również na zniwelowanie negatywnych zjawisk społecznych takich jak spożywanie alkoholu i środków psychoaktywnych oraz wandalizm. Dodatkowo w celu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców planowane jest wyposażenie całego terenu rekreacji nad stawami, w tym boiska sportowego i skateparku w monitoring.
W sferze technicznej celem jest poprawa stanu technicznego budynku siedziby Gminnego Klubu Sportowego KRASKA Jasieniec. Działania w tym zakresie obejmują kompleksowy remont wraz z termomodernizacją, dzięki czemu zwiększy się nie tylko efektywność energetyczna budynku, ale również komfort użytkujących go osób.
Celem działań rewitalizacyjnych jest również poprawa stanu sfery gospodarczej, w której stwierdzono występowanie koncentracji negatywnych zjawisk. W ramach przeciwdziałania problemów związanych z bezrobociem oraz słabą aktywnością przedsiębiorczą mieszkańców planuje się organizację wydarzeń łączących zarówno lokalny rynek sadowniczy z jednoczesną promocją walorów i dziedzictwa gminy.

Zakres realizowanych zadań
Niedostateczne zagospodarowanie terenu rekreacyjnego nad stawami uniemożliwia pełne wykorzystanie jego potencjału i funkcji wypoczynkowo-rekreacyjnych. Z kolei zły stan techniczny budynku siedziby gminnego klubu sportowego powoduje dyskomfort użytkujących go osób oraz wzrost kosztów związanych z jego utrzymaniem. Również brak odpowiedniej ilości punktów monitoringu przyczynia się do koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, m.in. spożywania alkoholu, co wpływa na spadek poziomu bezpieczeństwa. Projekt zintegrowany obejmuje kompleksowe zagospodarowanie terenu nad stawami w celu nadania mu funkcji lokalnego Kompleksu Wypoczynku i Rekreacji, dzięki któremu mieszkańcy Gminy nie tylko będą mieli możliwość aktywnie spędzić wolny czas, ale również wzajemnie się integrować. Wyremontowany budynek siedziby gminnego klubu sportowego spełniać będzie nowoczesne standardy techniczne, co nie tylko zmniejszy koszty jego użytkowania, ale znacząco poprawi komfort jego użytkowników. W celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców teren wyposażony zostanie w nowoczesne oświetlenie oraz monitoring.

Dodatkowo stworzone centrum wypoczynku i rekreacji posiadać będzie zróżnicowaną ofertę zajęć i wydarzeń, które zaktywizują mieszkańców Gminy oraz stymulować będą lokalną gospodarkę.
Projekt składał się będzie z następujących modułów:

Moduł I: Kompleksowe zagospodarowanie terenu rekreacji nad stawami przy ul. Czerskiej w Jasieńcu

Zakres prac realizowanych w ramach Modułu I obejmował będzie działania infrastrukturalne i przestrzenne, mające na celu kompleksowe zagospodarowanie terenu rekreacyjnego, tym samym wzmacniając jego atrakcyjność oraz funkcje wypoczynkowo-rekreacyjne. Przystępując do realizacji projektu niezbędne jest przeprowadzenie działań przygotowawczych, obejmujących opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej przekształcenia części terenu oraz wprowadzenia nowych obiektów i elementów małej architektury.
Planowane prace będą obejmowały następujące działania:

- oczyszczenie i przygotowanie terenu pod nowe zagospodarowanie,
- wydzielenie części brzegu nad stawami i przekształcenie go ogólnodostępną dla mieszkańców piaszczystą plażę gminną,
- budowa boiska do gry w siatkówkę plażową,
- modernizacja istniejącej lub budowa nowej infrastruktury pieszej – głównie alei spacerowych,
- zagospodarowanie przestrzeni terenu rekreacji, w tym montaż altan, stolików, ławek, miejsca na grilla, nowych nasadzeń zieleni i stojaków na rowery oraz innych elementów małej architektury,
- montaż energooszczędnego oświetlenia.

Przewidziane do wykonania działania infrastrukturalne doprowadzą do powstania nowoczesnego, atrakcyjnego i dostosowanego dla wszystkich mieszkańców terenu rekreacji i wypoczynku. Plaża gminna wraz kompleksowym i nowoczesnym zagospodarowaniem stanie się miejscem spotkań, integracji i wypoczynku dla wszystkich mieszkańców Gminy. Z kolei nowo powstałe boisko gry w piłkę plażową służyć będzie wszystkim mieszkańcom Gminy do rozwijania aktywności fizycznej i promocji aktywnych form spędzania wolnego czasu. Całość terenu będzie dostosowana zostanie dla osób ze szczególnymi potrzebami, przez co pomoże w przeciwdziałaniu wykluczeniu i marginalizacji społecznej. Wprowadzone w przestrzeń nowe elementy małej architektury i nie tylko znacznie zwiększą estetykę i atrakcyjność terenu, ale również zwiększą jego chłonność turystyczną. Z kolei modernizacja istniejącej oraz budowa nowej infrastruktury pieszej znacząco zwiększy dostępność terenu dla mieszkańców, wzmacniając tym samym jego funkcjonalność i atrakcyjność.

Moduł II: Poprawa stanu technicznego i zwiększenie dostępności budynku siedziby Gminnego Klubu Sportowego KRASKA Jasieniec

W ramach niniejszego modułu przewiduje się działania infrastrukturalne związane z poprawą stanu technicznego budynku siedziby Gminnego Klubu Sportowego KRASKA Jasieniec zlokalizowanego na terenie sportowym obok terenu rekreacji nad stawami. Klub jest organizatorem wielu wydarzeń kulturalnych i sportowych, przez co nie tylko aktywizuje lokalną społeczność, ale również wpływa na promocję aktywnego stylu życia wśród dzieci i młodzieży. Jednak ze względu na zły stan techniczny swojej siedziby Klub nie tylko nie jest w stanie rozwijać swojej działalności na szeroką skalę, ale również zmniejszają obecny komfort użytkowania dla jego członków. Budynek siedziby odznacza się niską efektywnością energetyczną powodującą znaczną utratę ciepła z jego wnętrza – taka sytuacja nie tylko powoduje trudności w utrzymaniu optymalnej i komfortowej temperatury, ale również generuje duże koszty utrzymania. Z kolei spękane pokrycie dachowe powoduje, że istnieje ryzyko przeciekania wody do wnętrza obiektu.
W ramach niniejszego przedsięwzięcia planuje się następujące działania:

- kompleksowa termomodernizacja budynku wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej,
- wymiana pokrycia dachowego,
- zagospodarowanie terenu wokół budynku, w tym budowy energooszczędnego oświetlenia oraz monitoringu.

Wyremontowana siedziba Gminnego Klubu KRASKA Jasieniec wraz z boiskiem piłkarskim stanie się miejscem aktywizacji sportowej mieszkańców Gminy, wchodzącej w skład nowoczesnego Kompleksu Rekreacji i Wypoczynku nad stawami. Przeprowadzona kompleksowa termomodernizacja wraz z wymianą pokrycia dachowego znacząco zwiększy efektywność energetyczną obiektu, co wpłynie na zmniejszenie kosztów utrzymania obiektu oraz dyskomfortu użytkujących go osób. Dodatkowo poprawa stanu budynku poprawi estetykę lokalnej przestrzeni oraz zwiększy atrakcyjność głównego boiska sportowego w Gminie Jasieniec.

Moduł III: Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa poprzez zagospodarowanie terenu skateparku

Skatepark w Jasieńcu stanowi ważne miejsce spotkań i integracji dzieci i młodzieży z całej Gminy. Jednak ze względu na niedostateczne wyposażenie terenu w elementy bezpieczeństwa obserwuje się tam nagromadzenie negatywnych zjawisk społecznych, takich jak spożywanie alkoholu oraz środków psychoaktywnych. W wyniku tego, w miejscu tym obserwuje się spadek poziomu bezpieczeństwa mieszkańców, co może w konsekwencji może powodować spadek jego atrakcyjności.
W ramach tego modułu przewiduje się następujące działania:

- zagospodarowanie terenu w monitoring,
- wprowadzenie nowych elementów energooszczędnego oświetlenia,
- wymiana starych i energochłonnych opraw świetlnych na oprawy efektywne energetycznie.

Przeprowadzone działania znacząco zwiększą poziom bezpieczeństwa terenu skateparku, będącego częścią nowoczesnego Kompleksu Rekreacji i Wypoczynku nad stawami w Jasieńcu.

Moduł IV: Wprowadzenie zróżnicowanej oferty zajęć i wydarzeń stymulujących aktywność społeczną mieszkańców i lokalną gospodarkę

W ramach niniejszego modułu przewiduje się wprowadzenie zróżnicowanej oferty zajęć i wydarzeń dedykowanych dla wszystkich mieszkańców Gminy Jasieniec, dzięki czemu zwiększy się zarówno poziom aktywności społecznej oraz wzajemnej integracji. Dedykowana dla wszystkich grup społecznych nowa oferta aktywności odpowiadać będzie nie na jedno, a kilka zidentyfikowanych problemów społecznych. Dodatkowo charakter poszczególnych wydarzeń ma na celu poprawę stanu lokalnej gospodarki, poprzez zniwelowanie części zdiagnozowanych w tej sferze negatywnych zjawisk.
Realizacja niniejszego modułu polegała będzie na wprowadzaniu zróżnicowanej ofert zajęć i wydarzeń wykorzystując potencjał całego terenu Kompleksu Wypoczynku i Rekreacji w Gminie Jasieniec.
Nowo zagospodarowany teren rekreacji nad stawami polepszy warunki organizowanie zajęć i wydarzeń plenerowych. Poza zwiększeniem skali organizowanych dotychczas zajęć na tym terenie, m.in. „Pikniku nad stawami w Jasieńcu" planuje się wprowadzenie nowej oferty wydarzeń społecznych i kulturalnych, wykorzystując ulepszoną przestrzeń oraz nowe elementy zagospodarowania. Do zwiększenia poziomu integracji mieszkańców planuje się, wykorzystanie wprowadzonych w przestrzeń elementów, m.in. stolików do gry w szachy oraz nowo powstałe boisko – obiekty te posłużą do organizacji cyklicznych turniejów pokoleniowych, co pozwoli na nawiązanie więzi społecznych pomiędzy wszystkimi grupami społecznymi. W ramach nowej oferty planuje się również wprowadzić kino letnie, gdzie przez cały okres letni wieczorami wyświetlane byłyby filmy dedykowane dla wszystkich odbiorców. Wybór repertuaru należał będzie do mieszkańców, którzy w będą mogli przekazywać swoje pomysły w ustalonych przez Gminę środkach medialnych. W ramach wprowadzania nowych wydarzeń przewiduje się również organizację serii pikników tematycznych pn. „Poznaj Nasze Produkty", których głównym celem byłaby promocja sadowniczej kultury Gminy oraz lokalnych produktów. Podczas pikników działałby również Kiermasz Jabłek, gdzie lokalni przedsiębiorcy mogli prezentować swoje produkty i prowadzić ich sprzedaż. Aktywność ta nie tylko zwiększyłaby poziom przedsiębiorczości mieszkańców, ale również wpłynęłaby na konieczność zatrudnienia dodatkowych osób do pomocy, co odpowiadałoby na istniejący problem bezrobocia. Warto również dodać, że w ramach pikników tematycznych

zapraszanoby również przedsiębiorców spoza terenu Gminy, a zwłaszcza z gmin partnerskich, dzięki czemu mieszkańcy Gminy Jasieniec mogliby prowadzić sprzedaż produktów lokalnych. Ze względu na przeprowadzony remont siedziby, Klub Sportowy KRSKA Jasieniec znacznie zwiększy swoje możliwości względem organizacji zajęć i wydarzeń. W ramach wprowadzania nowych możliwości aktywności planuje się umocnienie i zwiększenie skali dotychczasowych wydarzeń, m.in. sportowej imprezy „Samorządowcy vs. Sadownicy". W ramach integracji społecznej planuje się organizację turniejów pokoleniowych w piłce nożnej, co pozwoli nawiązać relacje i więzi społeczne wszystkich grup wiekowych. Dodatkowo wykorzystując teren boiska planuje w trakcie okresu letniego organizację zajęć fitness. Oferta zajęć sportowych dedykowana będzie wszystkim mieszkańcom Gminy, przez co zwiększy się ich aktywność fizyczna oraz wzajemna integracja.

W ramach wprowadzania nowej oferty zajęć i wydarzeń na terenie skateparku planuje się organizację zajęć artystycznych, głównie dedykowanych młodzieży. Działania te są odpowiedzią na występowanie zjawiska wandalizmu, a zwłaszcza graffiti. Podczas organizowanych na świeżym powietrzu zajęć, młodzi mieszkańcy Gminy będą mieli możliwość malowania i rysowania na specjalnie przygotowanych płótnach. Działania te nie tylko stanowią formę spędzenia wolnego czasu, ale również mają na celu zachęcić młodzież do zaprezentowania i rozwoju swoich umiejętności artystycznych. Przygotowane prace możliwe będą do obejrzenia przez mieszkańców w formie wystawy.

Do organizacji wydarzeń, imprez czy zajęć w oparciu o powstałą infrastrukturę, mogą być zatrudniane dodatkowe osoby, co zmniejszy występujący na obszarze rewitalizacji problem bezrobocia. Dodatkowo, część wydarzeń może odbywać się będzie we współpracy z aktywnie działającymi organizacjami pozarządowymi.

W proces planowania oferty zajęć i wydarzeń kulturalnych zaangażowani zostaną mieszkańcy całej Gminy Jasieniec, którzy na zasadach konsultacji społecznych będą mogli decydować o planowanych do organizacji wydarzeniach oraz przekazywać swoje pomysły.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja poszczególnych modułów projektu zintegrowanego odbędzie się w sposób zapewniający dostępność we wszystkich możliwych wymiarach, zarówno na płaszczyźnie inwestycyjnej, jak i nieinwestycyjnej. Zagospodarowanie terenu rekreacji nad stawami obejmowało będzie rozwiązania umożliwiające swobodne korzystanie osobom z różnymi formami niepełnosprawności, osobom starszym, osobom z wózkami dziecięcymi, itp. Kompleksowy remont siedziby Klubu Sportowego będzie zawierał w sobie rozwiązania umożliwiające zwiększenie jego dostępności. Oferta zajęć i wydarzeń również zawierała będzie rozwiązania i działania w ramach dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1. Zintegrowane, zaangażowane i aktywne społeczeństwo obywatelskie

Kierunek 1.1 Zwiększenie poziomu integracji lokalnej społeczności
Kierunek 1.2 Pobudzenie aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców
Kierunek 1.3 Budowanie poczucia przynależności terytorialnej mieszkańców oraz dumy z lokalnej tradycji i kultury
Kierunek 1.4 Włączenie mieszkańców w życie społeczne oraz procesy decyzyjne

CEL 2. Dostępna, atrakcyjna i zróżnicowana oferta usług dla mieszkańców

Kierunek 2.1 Zwiększenie dostępu do usług rekreacyjno-wypoczynkowych, kulturalnych, sportowych oraz edukacyjnych zgodnie z potrzebami mieszkańców
Kierunek 2.2 Zapewnienie zróżnicowanej oferty wydarzeń i zajęć kulturalno-społecznych
Kierunek 2.3 Wsparcie mieszkańców w zaspokajaniu potrzeb związanych z podejmowaniem pracy

CEL 3. Nowoczesne, funkcjonalne i atrakcyjne miejsce do życia

Kierunek 3.1 Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej
Kierunek 3.2 Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej
Kierunek 3.4 Odnowienie i zagospodarowanie terenów rekreacyjnych i sportowych
Kierunek 3.7 Pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców
Kierunek 3.8 Zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych
Kierunek 3.10 Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania wolnego czasu dla wszystkich grup społecznych

Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 7 000 000,00 zł Moduł II: 3 000 000,00 zł Moduł III: 500 000,00 zł Moduł IV: 150 000,00 zł	▪ Budżet Gminy Jasieniec ▪ Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, środki WFOŚiGW oraz NFOŚiGW)	Moduł I: 2024-2027 Moduł II: 2024-2027 Moduł III: 2024-2027 Moduł IV: 2028-2030

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- zapewnienie miejsc do aktywnego spędzania czasu dla wszystkich grup społecznych,
- zapewnienie zróżnicowanej oferty wydarzeń kulturalnych i społecznych, integrujących lokalną społeczność i zwiększających jej aktywność,
- zmniejszenie aktów wandalizmu i przeciwdziałanie nałogom, zwłaszcza wśród młodzieży,
- wykorzystanie potencjału obiektów i zwiększenie ich funkcjonalności,
- pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji, w tym spadek bezrobocia.

Wskaźnik produktu	Wartość i jednostka miary	Sposób oceny i źródło danych

Liczba miejsc poddanych do dodatkowemu zagospodarowaniu	3 szt.	Protokoły odbioru
Liczba obiektów poddanych termomodernizacji	1 szt.	Protokoły odbioru
Liczba wydarzeń organizowanych na terenie rekreacyjnym nad stawami	20 wydarzeń/rok	Dane Urzędu Gminy Jasieniec
Liczba wydarzeń organizowanych na terenie Klubu Sportowego KRASKA Jasieniec	15 wydarzeń/rok	Ewidencja prowadzona przez pracowników i Urząd Gminy Jasieniec
Liczba wydarzeń organizowanych na terenie skateparku	10 wydarzeń/rok	Dane Urzędu Gminy Jasieniec
Wskaźniki rezultatu	**Wartość**	**Sposób oceny i źródło danych**
Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie zużycia energii	Minimum 25 %	Dokumentacja projektowa, audyt energetyczny
Liczba osób korzystających z odnowionej infrastruktury terenu rekreacji nad stawami	500 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku
Liczba osób korzystających z wydarzeń organizowanych na terenie Klubu Sportowego KRASKA Jasieniec	200 os./rok	Ewidencja prowadzona przez pracowników i organizatorów
Liczba osób korzystających z zajęć organizowanych na terenie skateparku	100 os./rok	Ewidencja prowadzona przez organizatorów
Spadek liczby osób bezrobotnych	2 os./rok	Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Grójcu oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieńcu

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 28. Opis projektu zintegrowanego nr 2

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 2
Aktywny mieszkaniec to aktywna gmina! – pobudzenie aktywności kulturalnej mieszkańców Gminy poprzez adaptację pustostanu na ul. Wareckiej (za budynkiem Urzędu Gminy) Pojęcie aktywności kulturalnej bardzo często pojawia się w mediach oraz przestrzeni publicznej, jednak nie zawsze odbiorca dokładnie rozumie jej pełne znaczenie i wpływu na życie społeczne. W badaniach naukowych aktywność kulturalna zdefiniowana została zarówno jako kontakt odbiorcy z wszelkimi wytworami i formami kultury, jak i z jej twórcami. Dostęp do kultury oraz aktywne uczestnictwo we wszelakich wydarzeniach o takim charakterze przejawiają ogromny wpływ na kształtowanie społeczeństw i całego życia społecznego. Według znawcy tej tematyki – dr Marka Krajewskiego, akt uczestnictwa w kulturze jest pewnego rodzaju procesem włączenia w życie społeczne pewnej zbiorowości, a więc również integracji i nawiązywania więzi społecznych. W związku z tym należy zaznaczyć, że aktywność kulturowa odgrywa ogromną rolę w kształtowaniu lokalnej społeczności, a dostęp do wydarzeń kulturalnych jest niezbędny.
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Jasieniec
Potencjalni partnerzy
Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe, Podmioty prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
ul. Warecka, Jasieniec – podobszar rewitalizacji 1
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano problemy związane ze złym stanem technicznym elementów w przestrzeni publicznej, które powiązane są z negatywnym zjawiskiem w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, polegającym na niewystarczającym wykorzystywaniu potencjału istniejących obiektów do pełnienia funkcji społecznych. Przykładem takich problemów jest pustostan zlokalizowany na ul. Wareckiej, za budynkiem Urzędu Gminy Jasieniec. Mimo dużego potencjału rozwoju, obiekt ten obecnie nie pełni żadnej funkcji, a jego stan techniczny powoduje zaburzenie estetyki przestrzeni publicznej. Ponadto do pokrycia części zadaszenia obiektu wykorzystany został eternit, tym samym stanowiąc problem w sferze środowiskowej. W sferze społecznej, mieszkańcom obszaru rewitalizacji brakuje miejsc spędzania wolnego czasu, przez nie wykazują oni dużej aktywności społecznej. Taka sytuacja w sposób pośredni i bezpośredni przekłada się na zjawisko słabej integracji społecznej, wynikającej z braku możliwości zawiązywania więzi pomiędzy mieszkańcami. Poprzez to na obszarze rewitalizacji obserwuje się obojętność na drugiego człowieka. Dodatkowo zidentyfikowanym problemem

jest brak zróżnicowanej oferty zajęć i wydarzeń dla mieszkańców – zwłaszcza dla młodzieży w czasie pozalekcyjnym. W wyniku tego mieszkańcy nie mają możliwości rozwijania aktywności kulturalnej. Co więcej, sytuacja ta przekłada się na występowanie problemu wandalizmu oraz spożywania alkoholu i środków psychoaktywnych – głównie wśród młodzieży, która nie znajduje alternatywnych możliwości spędzenia czasu. Może to powodować problemy w dorosłym życiu, np. problemy ze znalezieniem pracy, utrzymania finansowego rodziny na skutek złych nawyków i postaw w młodości.

Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano również problemy w sferze gospodarczej, które przejawiają się, m.in. dużym poziomem bezrobocia. Zjawisko to jest istotnym problemem, które wpływa nie tylko na aspekty finansowe, ale również psychologiczne i społeczne. Brak środków skutkujący brakiem możliwości zaspokajania określonych potrzeb, może prowadzić do problemów zdrowotnych, w tym psychicznych, a także do marginalizacji społecznej osób bezrobotnych. Często dochodzi do pojawiania się i nasilania zjawisk patologicznych, oddziałujących nie tylko na osobę bezrobotną, ale także na jej najbliższe otoczenie, w szczególności rodzinę. Wśród innych, występujących na obszarze rewitalizacji, problemów w sferze gospodarczej wymienić można niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców, niską rentowność gospodarstw rolnych oraz niskie zarobki. Zidentyfikowane zjawiska nie tylko wpływają negatywnie na poziom lokalnej gospodarki, ale w reakcji łańcuchowej wpływają na zjawiska w sferze społecznej.

Cel przedsięwzięcia

Celem niniejszego przedsięwzięcia jest zwiększenie aktywność społecznej i kulturalnej mieszkańców poprzez adaptację budynku przy ul. Wareckiej na cele Ośrodka Kultury. Realizacja projektu stworzy mieszkańcom przestrzeń do spędzania wolnego czasu, a zróżnicowana i dedykowana wszystkim grupom społecznym, oferta zajęć i wydarzeń pozwoli na nawiązywanie więzi społecznych i zwiększenie poziomu integracji wśród mieszkańców. Ponadto realizacja projektu pomoże wspierać pożądane postawy wśród młodych ludzi, zmniejszając podatność na uzależnienia, często prowadzące do patologii społecznych oraz aktów wandalizmu.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej celem jest poprawa stanu technicznego budynku, przez co możliwe będzie wykorzystanie jego potencjału i nadanie mu nowej funkcji ośrodka kultury. Ponadto kompleksowy remont wpłynie na poprawę estetyki przestrzeni, która zyska na znaczeniu i atrakacyjności.

Celem przedsięwzięcia jest również poprawa stanu sfery gospodarczej, poprzez wprowadzenie oferty wydarzeń dedykowanych lokalnym przedsiębiorcom. Organizacja działań o takim charakterze stymulować będzie lokalną gospodarkę, tym samym zmniejszając zidentyfikowane w tej sferze negatywne zjawiska.

Zakres realizowanych zadań
Zły stan techniczny budynku przy ul. Wareckiej uniemożliwia wykorzystanie jego potencjału oraz nadanie mu jakiejkolwiek funkcji. Obecny stan obiektu wpływa również na pogorszenie estetyki przestrzeni publicznej, co przekłada się na spadek jej znaczenia i atrakcyjności. W ramach projektu zintegrowanego planuje się adaptację budynku przy ul. Wareckiej na lokalny Ośrodek Kultury. Wyremontowany budynek stanie się miejscem spotkań mieszkańców, gdzie w ramach zróżnicowanej oferty zajęć oraz wydarzeń będą mogli oni zwiększać poziom aktywności społecznej i kulturalnej, a także wzajemnie się integrować. Projekt będzie składał się z następujących modułów: Moduł I: Adaptacja pustostanu przy ul. Wareckiej na siedzibę lokalnego Ośrodka Kultury Zakres prac realizowanych w ramach niniejszego modułu obejmował będzie działania infrastrukturalne, których celem będzie poprawa stanu technicznego budynku przy ul. Wareckiej, dostosowanie go do pełnienia nowych funkcji oraz działania związane z wyborem i zakupem wyposażenia obiektu. Przystępując do realizacji projektu niezbędne jest przeprowadzenie działań przygotowawczych, obejmujących opracowanie dokumentacji projektowej remontu obiektu. Planowane prace będą obejmowały następujące działania: ▪ zabezpieczenie oraz umocnienie ścian nośnych budynku, ▪ kompleksową termomodernizację budynku, obejmującą izolację cieplną ścian zewnętrznych, wymianę stolarki okiennej oraz drzwiowej, ▪ montaż systemu rynnowego, ▪ wymianę pokrycia dachowego wraz z usunięciem z materiałów azbestowych, ▪ kompleksowy remont wnętrza budynku wraz podłączeniem infrastruktury technicznej, ▪ odpowiednie zagospodarowanie budynku w nowoczesne elementy wyposażenia, ▪ zagospodarowanie terenu wokół budynku, w tym montaż energooszczędnego oświetlenia, monitoringu oraz elementów małej architektury, ▪ utwardzenie terenu wokół obiektu, w tym stworzenie ścieżek dla pieszych. Przewidziane do wykonania działania infrastrukturalne doprowadzą do powstania nowoczesnego i dostępnego dla wszystkich mieszkańców lokalnego Ośrodka Kultury. Obiekt będzie dostosowany i dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami, co pomoże w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu oraz zwiększy samodzielność tych osób. Moduł II: Sezonowa oferta kulturalno-edukacyjna stymulująca aktywność społeczną mieszkańców oraz lokalną gospodarkę W ramach niniejszego modułu przewiduje się opracowanie i wprowadzenie oferty zajęć i wydarzeń, dostosowanej do różnych pór roku oraz różnych grup odbiorców. Co więcej, oferta

wydarzeń wykorzystywać będzie lokalną kulturę i tradycję sadowniczą, dzięki czemu mieszkańcy nie tylko będą wzajemnie się integrować, ale również poczują przynależność terytorialną do Gminy. W okresie wiosenno-letnim w obiekcie organizowane będą liczne warsztaty dla mieszkańców, m.in. warsztaty „Rzemiosło Cydru", na którym uczestnicy będą mieli możliwość nauki produkcji własnego cydru. Potrzebne do tego wydarzenia owoce pochodzić będą od lokalnych przedsiębiorców, co przełoży się na poprawę ich zarobków. W ofercie wydarzeń planowane są również liczne konkursy o zróżnicowanej tematyce, w tym konkursy kulinarne, na których mieszkańcy będą mogli przedstawić swoje umiejętności. W konkursów kulinarnych również wykorzystane zostaną lokalne produkty, pochodzące od miejscowych przedsiębiorców, co w konsekwencji zwiększy rentowność ich gospodarstw. Innym rodzajem wydarzeń kulturalnych będą wystawy o zróżnicowanym charakterze. Przykładem jest planowana wystawa „Jabłka Świata", podczas której mieszkańcy będą mieli możliwość poznania 60 odmian jabłoni występujących na terenie Polski. Podczas tych wydarzeń swoje produkty oraz sadzonki zaprezentować będą mogli zarówno lokalni przedsiębiorcy, jak i Ci spoza terenu Gminy. Z kolei w okresie jesienno-zimowym w Ośrodku planuje się organizację kina zimowego, gdzie wieczorami emitowane będą filmy dedykowane dla wszystkich grup społecznych. Wybór repertuaru należał będzie do mieszkańców, którzy w będą mogli przekazywać swoje pomysły w ustalonych przez Gminę środkach medialnych. Ponadto w ośrodku planuje się organizację „Planszowych Wieczorów", podczas których mieszkańcy będą mogli spotkać się na wspólną zabawę przy grach planszowych, spędzając jednocześnie czas wolny i integrując się.

Utworzony Ośrodek wymagał będzie zatrudnienia dodatkowych osób do pracy, co wpłynie na zwiększenie miejsc pracy nie tylko na obszarze rewitalizacji, ale również całej Gminy Jasieniec.

W proces opracowywania oferty zaangażowani będą mieszkańcy całej Gminy, którzy na zasadach konsultacji społecznych będą mogli decydować o planowanych do organizacji wydarzeniach bądź przekazywać swoje pomysły.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja niniejszego projektu obejmuje działania infrastrukturalne i nieinfrastrukturalne. Nowa siedziba Ośrodka Kultury zapewniała będzie dostępność we wszystkich możliwych wymiarach. W ramach Modułu I dostępność zostanie zapewniona poprzez wprowadzenie rozwiązań z zakresu dostępności architektonicznej (m.in. poprzez dostosowanie szerokości otworów wejściowych dla osób z wózkami dziecięcymi, osób poruszających się na wózku inwalidzki, osób z bagażem, itp.). Z kolei działania realizowane podczas Modułu II będą zgodne z zasadami dostępności informacyjno-komunikacyjnej (m.in. poprzez zastosowanie rozwiązań pozwalających na obsługę osób o rożnych umiejętnościach, możliwościach i wiedzy oraz osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, w tym ruchowymi oraz intelektualnymi).

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji
Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań: **CEL 1. Zintegrowane, zaangażowane i aktywne społeczeństwo obywatelskie** Kierunek 1.1 Zwiększenie poziomu integracji lokalnej społeczności Kierunek 1.2 Pobudzenie aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców Kierunek 1.3 Budowanie poczucia przynależności terytorialnej mieszkańców oraz dumy z lokalnej tradycji i kultury Kierunek 1.4 Włączenie mieszkańców w życie społeczne oraz procesy decyzyjne Kierunek 1.5 Zwiększenie liczby podejmowanych inicjatyw oddolnych przez mieszkańców **CEL 2. Dostępna, atrakcyjna i zróżnicowana oferta usług dla mieszkańców** Kierunek 2.1 Zwiększenie dostępu do usług rekreacyjno-wypoczynkowych, kulturalnych, sportowych oraz edukacyjnych zgodnie z potrzebami mieszkańców Kierunek 2.2 Zapewnienie zróżnicowanej oferty wydarzeń i zajęć kulturalno-społecznych Kierunek 2.3 Wsparcie mieszkańców w zaspokajaniu potrzeb związanych z podejmowaniem pracy **CEL 3. Nowoczesne, funkcjonalne i atrakcyjne miejsce do życia** Kierunek 3.1 Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej Kierunek 3.3 Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych elementów przestrzeni publicznej i ich adaptacja na cele społeczne Kierunek 3.6 Polepszenie jakości środowiska na obszarze rewitalizacji Kierunek 3.7 Pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców Kierunek 3.8 Zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych Kierunek 3.10 Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania wolnego czasu dla wszystkich grup społecznych

Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 5 000 000,00 zł Moduł II: 50 000,00 zł	▪ Budżet Gminy Jasieniec ▪ Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty)	Moduł I: 2024-2027 Moduł II: 2028-2030

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji
▪ wykorzystanie potencjału obiektu i nadanie mu nowej funkcji, ▪ poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej, co pozytywnie wpłynie na funkcjonalność obiektu, estetykę przestrzeni publicznej oraz jakość środowiska,

- zapewnienie miejsc do aktywnego spędzania czasu dla wszystkich grup społecznych,
- zapewnienie zróżnicowanej oferty wydarzeń kulturalnych i społecznych, integrujących lokalną społeczność,
- pobudzenie aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców,
- zmniejszenie aktów wandalizmu i przeciwdziałanie nałogom, zwłaszcza wśród młodzieży,
- pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności gospodarczej, w tym spadek bezrobocia.

Wskaźniki produktu	Wartość i jednostka miary	Sposób oceny i źródło danych
Liczba budynków adaptowanych do pełnienia nowych funkcji	1 szt.	Protokół odbioru
Liczba obiektów poddanych termomodernizacji	1 szt.	Protokół odbioru
Liczba wydarzeń organizowanych w oparciu o infrastrukturę Ośrodka Kultury	24 wydarzeń/rok	Dane Urzędu Gminy Jasieniec oraz pozyskiwane od innych organizatorów
Wskaźniki rezultatu	**Wartość**	**Sposób oceny i źródło danych**
Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie zużycia energii	Minimum 25%	Dokumentacja projektowa, audyt energetyczny
Liczba korzystających z infrastruktury Ośrodka Kultury	200 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku oraz ewidencja prowadzona przez organizatorów
Spadek liczby osób bezrobotnych	2 os./rok	Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Grójcu

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 29. Opis projektu zintegrowanego nr 3

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 3
Bezpieczeństwo priorytetem! – zwiększenie bezpieczeństwa publicznego poprzez adaptację części budynku starej Strażnicy OSP Jasieniec przy ul. Kasztanowej 6 w Jasieńcu Współcześnie, bezpieczeństwo publiczne jest kluczowym elementem prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Obecnie poczucie bezpieczeństwa jest jednym z głównych priorytetów obywateli, dlatego niezmiernie ważną rolę tym zakresie odgrywa zarządzanie kryzysowe. Organ ten bowiem odpowiedzialny jest za zapobieganie potencjalnym sytuacjom kryzysowym, przygotowanie odpowiedniego planu działań w celu przejęcia kontroli nad sytuacjami kryzysowymi, odpowiednią reakcję na wystąpienie sytuacji kryzysowych oraz usuwaniu ich skutków. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom poprzez sprawnie funkcjonujący system zarządzania kryzysowego znacznie polepszy jakość życia społecznego na terenie całej Gminy Jasieniec. Odpowiednie warunki pracy oraz umożliwienie korzystania z placówki dla interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, przełożą się na skuteczność prowadzenia działań rewitalizacyjnych, a w skali długofalowej na ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych.
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Jasieniec
Potencjalni partnerzy
Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe, Klub Senior+
Lokalizacja przedsięwzięcia
ul. Kasztanowa 6, Jasieniec – podobszar rewitalizacji 1
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano problem ze złym stanem technicznym określonych elementów przestrzeni publicznej. Przykładem takiego obiektu jest część budynku starej Strażnicy OSP, której stan nie pozwala na jej nowoczesne zagospodarowanie i nadanie nowej funkcji społecznej. Z kolei niedostateczny stan techniczny drugiej części budynku, będącej siedzibą Klubu Seniora+ powoduje, że staje się on nieatrakcyjny, zmniejszając tym samym obecny komfort użytkowania dla jego członków. Dodatkowo zły stan techniczny wpływa na pogorszenie estetyki przestrzeni publicznej, powodując spadek jej znaczenia i atrakcyjności. Innym zidentyfikowanym problemem obszaru jest również wysoki poziom przestępczości, która znacznie obniża poczucie bezpieczeństwa nie tylko mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale również całej Gminy Jasieniec. Sytuacja ta jest dodatkowo zwiększana poprzez inne

negatywne zjawiska w przestrzeni publicznej, m.in. spożywanie alkoholi i środków psychoaktywnych oraz dokonywanie aktów wandalizmu.
Na obszarze stwierdzono również występowanie dużego poziomu bezrobocia. Zjawisko to jest istotnym problemem, wpływając nie tylko na aspekty finansowe, ale również społeczne i psychiczne. Brak środków finansowych skutkuje brakiem możliwości zaspokajania określonych potrzeb, co w dalsze konsekwencji prowadzić może do problemów zdrowotnych, psychicznych, zjawiska ubóstwa, a nawet marginalizacji społecznej. Bezrobocie może również generować lub nasilać zjawiska patologiczne.
Ponadto warto wspomnieć o postępującym na obszarze rewitalizacji zjawisku starzenia się społeczeństwa. Sytuacja ta powoduje, że należy zwrócić szczególną uwagę na tę grupę społeczną, która bardzo często doświadcza osamotnienia, a także pewnego rodzaju marginalizacji społecznej. Dlatego niezwykle ważne jest zapewnienie osobom starszym miejsca spotkań i integracji, gdzie będą mogli oni nie tylko nawiązywać nowe relacje, ale również realizować się społecznie. Należy wspomnieć, że osoby starsze stanowią niezwykle duży potencjał w rozwoju inicjatyw oddolnych, które mogą znacząco wpłynąć zarówno na rozwój obszaru rewitalizacji, ale również całej Gminy Jasieniec.

Cel przedsięwzięcia

Celem niniejszego przedsięwzięcia jest zapewnienie mieszkańcom Gminy Jasieniec odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez adaptację części budynku Starej Strażnicy OSP w Jasieńcu na siedzibę Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Wyremontowany obiekt stanie się nie tylko nowoczesnym miejscem czuwającej nad bezpieczeństwem publicznym, ale również miejscem spotkań i warsztatów dotyczących szeroko rozumianej tematyki bezpieczeństwa i zagrożeń.
W sferze technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej celem projektu jest poprawa stanu technicznego budynku dawnej Strażnicy OSP Jasieniec. Część obiektu zostanie zaadaptowana do pełnienia nowych funkcji, przez co wykorzystany zostanie jej potencjał. Z kolei poprawa stanu technicznego siedziby Klubu Seniora+ pozwoli na zwiększenie jego atrakcyjności, a tym samym komfortu jego użytkowników. Ponadto przeprowadzony remont pozytywnie wpłynie na estetykę przestrzeni publicznej.

Zakres realizowanych zadań

Zły stan techniczny obiektu przy ul. Kasztanowej 6 uniemożliwia pełne wykorzystanie jego potencjału. W wyniku tego, będąca obecnie magazynem, część budynku nie możne zostać przeznaczona pod funkcje społeczne. Z kolei druga część, w której zlokalizowana jest siedziba Klubu Seniora+ nie może zwiększyć skali swojej działalności, a niska efektywność energetyczna nie tylko zwiększa koszty utrzymania miejsca, ale także powoduje dyskomfort uczestników.

Niniejszy projekt obejmuje adaptację części budynku dawnej Strażnicy OSP Jasieniec na nowoczesną siedzibę Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego wraz kompleksowym remontem całego budynku.
Projekt składał się będzie z następujących modułów:

Moduł I: Adaptacja części magazynowej budynku po dawnej Strażnicy OSP przy ul. Kasztanowej 5 na nową siedzibę Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz poprawa stanu technicznego siedziby Klubu Seniora+

Zakres prac w ramach niniejszego modułu obejmował będzie działania infrastrukturalne, mające na celu poprawę stanu technicznego magazynowej części budynku oraz dostosowanie go do pełnienia nowych funkcji. Dodatkowo w ramach przewidywanych do realizacji prac planuje się poprawę stanu technicznego siedziby Klub Seniora+. Działania w tym module będą również związane z wyborem oraz zakupem wyposażenia obiektów, aby były one nowoczesne i odpowiednio zagospodarowane. Przystępując do realizacji projektu niezbędne jest przeprowadzenie działań przygotowawczych, obejmujących opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej, m.in. modernizacji obiektu.
Prace budowlano-remontowe obejmowały będą następujące działania:

- przebudowę ścian nośnych obiektu w celu utworzenia otworów okiennych i drzwiowych,
- zwiększenie efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację, w tym izolację termiczną ścian wewnętrznych i zewnętrznych oraz wstawienie nowoczesnych okien pasywnych,
- wstawienie stolarki drzwiowej,
- wymianę pokrycia dachowego wraz wymianą systemu rynnowego,
- kompleksowy remont wnętrza obiektu wraz z podłączeniem infrastruktury technicznej,
- zagospodarowanie wnętrza w nowoczesne elementy wyposażenia,
- zagospodarowanie terenu wokół obiektu, w tym montaż energooszczędnego oświetlenia oraz monitoringu.

Przewidziane do wykonania działania infrastrukturalne doprowadzą do powstania nowoczesnego i dostosowanego do potrzeb wszystkich mieszkańców Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego, a także uatrakcyjnienie obecnej siedziby Klubu Seniora+. W ramach przeprowadzonych działań, zastosowane zostaną również rozwiązania z zakresu dostępności, dzięki czemu będą mogły korzystać z niego osoby ze szczególnymi potrzebami.

Moduł II: Wprowadzenie oferty edukacyjnej poruszającej zagadnienia związane z bezpieczeństwem

W niniejszym module przewiduje się prowadzenie działań nieinfrastrukturalnych, m.in. spotkań edukacyjnych na terenie nowopowstałego Gminnego Centrum Zarządzania

Kryzysowego. Głównym celem planowanych wydarzeń będzie zwiększenie wiedzy i świadomości mieszkańców nt. potencjalnych i zagrożeń, niebezpieczeństw oraz sytuacji kryzysowych, które mogą wydarzyć się zarówno w przestrzeni publicznej, jak i poza nią. Planowane spotkania edukacyjne o charakterze cyklicznym poruszałyby zróżnicowane zagadnienia związane, m.in z bezpieczeństwem narodowym, cyberbezpieczeństwem, czy coraz powszechniejszym zjawiskiem hejtu w sieci. Ponadto na terenie Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego organizowane byłyby również warsztaty dla mieszkańców, podczas których mieliby możliwość nauczyć się jak radzić sobie w sytuacji kryzysowej lub jak taką sytuację przewidywać. Co więcej, w ramach organizowanych spotkań poruszany byłby także temat nałogów i zagrożeń z nimi związanych, co wpłynęło by na zwiększenie świadomości mieszkańców jakie zagrożenia wiążą się z tym zagrożenia zarówno dla osoby uzależnionej, jak i dla bezpieczeństwa publicznego. W proces opracowywania tematów spotkań zaangażowani będą nie tylko mieszkańcy obszaru rewitalizacji, ale całej Gminy Jasieniec, których na zasadach konsultacji społecznych będą mogli decydować o planowanych do organizacji wydarzeniach lub przekazywać swoje pomysły.

Ponadto warto dodać, że przy działalności Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego zatrudnienie mogą znaleźć mieszkańcy obszaru rewitalizacji, co poskutkuje zmniejszeniem się problemu bezrobocia.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja niniejszego projektu łączy zarówno działania infrastrukturalne, jak i nieinfrastrukturalne. Priorytetem jest, aby zarówno nowa siedziba Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego, jak i siedziba Klubu Seniora+ oraz usługi w nich świadczone zapewniały dostępność we wszystkich możliwych wymiarach.

Podczas realizacji obydwóch modułów zastosowane zostaną rozwiązania z zakresu dostępności architektonicznej (m.in. dostosowana zostanie wielkość otworów wejściowych) oraz dostępności informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej (m.in. poprzez stosowanie rozwiązań pozwalających na obsługę osób o różnych umiejętnościach, możliwościach, wiedzy oraz osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, w tym ruchowymi czy intelektualnymi).

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1. Zintegrowane, zaangażowane i aktywne społeczeństwo obywatelskie

Kierunek 1.2 Pobudzenie aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców

Kierunek 1.4 Włączenie mieszkańców w życie społeczne oraz procesy decyzyjne

Kierunek 1.5 Zwiększenie liczby podejmowanych inicjatyw oddolnych przez mieszkańców

CEL 2. Dostępna, atrakcyjna i zróżnicowana oferta usług dla mieszkańców

Kierunek 2.3 Wsparcie mieszkańców w zaspokajaniu potrzeb związanych z podejmowaniem pracy

Kierunek 2.5 Poprawa dostępu i jakości usług funkcjonujących na obszarze rewitalizacji organizacji pozarządowych **CEL 3. Nowoczesne, funkcjonalne i atrakcyjne miejsce do życia** Kierunek 3.1 Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej Kierunek 3.2 Zwiększenie dostępności przestrzeni Kierunek 3.3 Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych elementów przestrzeni publicznej i ich adaptacja na cele społeczne Kierunek 3.5 Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców		
Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 3 800 000,00 zł Moduł II: 200 000,00 zł	▪ Budżet Gminy Jasieniec ▪ Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, środki WFOŚiGW oraz NFOŚiGW)	Moduł I: 2024-2027 Moduł II: 2027-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
▪ poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej budynku, co pozytywnie wpłynie na jego funkcjonalność, estetykę przestrzeni publicznej oraz środowisko, ▪ pobudzenie aktywności społecznej grup mieszkańców i realizacja działań oddolnych, ▪ spadek bezrobocia na obszarze rewitalizacji ▪ zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, ▪ zmniejszenie liczby aktów wandalizmu i przeciwdziałanie nałogom.		
Wskaźniki produktu	Wartość i jednostka miary	Sposób oceny i źródło danych
Liczba budynków poddanych termomodernizacji	1 szt.	Protokoły odbioru
Liczba obiektów poddanych adaptacji do pełnienia nowych funkcji	1 szt.	Protokoły odbioru
Liczba zorganizowanych spotkań w oparciu o infrastrukturę Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego	12 spotkań/rok	Ewidencja prowadzona przez Urząd Gminy, Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz pozostałych organizatorów
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych

Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie zażycia energii	Minimum 25%	Dokumentacja projektowa, audyt energetyczny
Liczba uczestników spotkań organizowanych w Gminnym Centrum Zarządzania Kryzysowego	100 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku, ewidencja Urzędu Gminy, Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz pozostałych organizatorów
Spadek liczby osób bezrobotnych	2 os./rok	Dane Powiatowego Urzędu pracy w Grójcu

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 30.Opis projektu zintegrowanego nr 4

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 4
Odnów-MY Boglewice! Przestrzeń publiczna jest przedmiotem zainteresowań wielu dyscyplin naukowych, co wynika ze złożoności składających się na nią aspektów funkcjonalnych i strukturalnych. W naukach geograficznych przestrzeń publiczna analizowana jest pod kątem jej struktury, z kolei w socjologii jest ona rozpatrywana jako miejsce społeczne, w którym zachodzą specyficzne relacje między jednostką a społecznością. Stan przestrzeni publicznej, jej funkcjonalność oraz oferowane dla ludności usługi stanowią nie tylko podstawę do rozwoju lokalnego danej jednostki, ale przekładają się również na warunki życia mieszkańców, ich komfort oraz aktywność społeczną. Dlatego też niezwykle ważne jest tworzenie i kształtowanie funkcjonalnej przestrzeni publicznej, która zapewniała będzie szereg zróżnicowanych usług, wspierających rozwój lokalny i społeczny.
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Jasieniec
Potencjalni partnerzy
Koło Gospodyń Wiejskich w Boglewicach, OSP Boglewice, Lokalni przedsiębiorcy, Placówki oświatowe
Lokalizacja przedsięwzięcia
ul. Boglewice 46, Jasieniec (OSP) – podobszar rewitalizacji 2 ul. Boglewice 58, Jasieniec (nieużytkowany budynek) – podobszar rewitalizacji 2 Skwer przed zabytkowym kościołem przy ul. Boglewice 57, Jasieniec – podobszar rewitalizacji 2
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Na obszarze rewitalizacji 2 zidentyfikowane zostały problemy ze stanem technicznym elementów w przestrzeni publicznej, które powiązane są z negatywnymi zjawiskami sfery przestrzenno-funkcjonalnej – czyli niewystarczającym wykorzystaniem potencjału istniejących obiektów oraz przestrzeni do pełnienia nowych funkcji społecznych. Jednym z przykładów wymienionych problemów jest Skwer w Boglewicach, znajdujący się tuż przed zabytkowym gmachem kościoła. Niestety obecnie miejsce to nie pełni żadnych istotnych dla lokalnej społeczności funkcji, co głównie wynika z braku odpowiedniego zagospodarowania tego miejsca. Innym przykładem jest budynek przy ul. Boglewice 58, który obecnie jest niewykorzystywany ze względu na zły stan techniczny. Zidentyfikowane problemy w sferze technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej wpływają nie tylko funkcjonalność przestrzeni publicznej, ale również na jej estetykę – znacząco ją pogarszając i zmniejszając jej atrakcyjność. Ponadto warto dodać, że materiałem wykorzystanym do pokrycia dachu

budynku OSP Boglewice przy ul. Boglewice 46 jest eternit, stanowiąc tym samym zagrożenie dla środowiska przyrodniczego.

W sferze społecznej jednym z głównych problemów obszaru rewitalizacji jest niewystarczająca liczba miejsc spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, przez co nie czują się oni zintegrowaną społecznością. Brak ukształtowanych więzi społecznych pomiędzy mieszkańcami obszaru powoduje, że czują oni pewnego rodzaju obojętność na drugiego człowieka, co jest istotnym czynnikiem dla dalszego rozwoju społecznego. Ponadto na obszarze rewitalizacji obserwuje się problem związany ze spożywaniem alkoholu oraz środków psychoaktywnych, bardzo często w miejscach publicznych. W wyniku tego osoby w stanie nietrzeźwości lub po zażyciu środków dokonują aktów wandalizmu oraz zaśmiecania przestrzeni publicznej. Dodatkowo jednym z głównych problemów obszaru rewitalizacji jest wysoki poziom bezrobocia oraz niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców. Zidentyfikowane zjawiska w sposób bezpośredni wpływają na stan lokalnej gospodarki, znacząco obniżając jej poziom. Szczególnie bezrobocie stanowi poważny problem, ponieważ jego konsekwencje nie obejmują tylko aspektów finansowych, ale również aspekty społeczne, zdrowotne oraz psychologiczne. Warto dodać, że problemy osoby bezrobotnej dotykają także jej najbliższego otoczenia, a także powodować mogą wystąpienie bądź nasilenie zjawisk patologicznych.

Cel przedsięwzięcia

Celem niniejszego przedsięwzięcia jest stworzenie nowoczesnej, funkcjonalnej i dostępnej dla mieszkańców przestrzeni publicznej, która stanowić będzie centrum życia społecznego umożliwiającego wzajemną integrację oraz aktywne spędzenie wolnego czasu. Przedsięwzięcie to zostanie zrealizowane poprzez odpowiednie zagospodarowanie Skweru przy ul. Boglewice 57, poprawę stanu technicznego budynku OSP Boglewice przy ul. Boglewice 46 oraz adaptację budynku przy ul. Boglewice 58 na centrum doradztwa zawodowego, punkt psychologiczny oraz świetlicę. Realizacja projektów pozwoli na odnowienie i unowocześnienie przestrzeni publicznej w Boglewicach, a także stworzenie odpowiednich warunków do życia i aktywności społecznej mieszkańców, niwelując tym samym problemy sfery społecznej. Ponadto przedsięwzięcie ma na celu przeciwdziałanie nałogom oraz pomoc mieszańcom w walce z uzależnieniami.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej celem jest poprawa stanu technicznego elementów przestrzeni publicznej, co wpłynie nie tylko na jej funkcjonalność, ale również estetykę. Realizacja projektu pozwoli na wykorzystanie potencjału i nadanie nowych funkcji Skwerowi przy ul. Boglewice 57 oraz budynkowi przy ul. Boglewice 58, a także na wzmocnienie istniejących funkcji budynku OSP Boglewice przy ul. Boglewice 46. Warto dodać, że poprawa stanu technicznego przyczyni się również do poprawy sfery środowiskowej.

Celem niniejszego przedsięwzięcia jest również poprawa stanu sfery gospodarczej, która możliwa będzie dzięki ogólnodostępnemu punktowi doradztwa zawodowego.

Funkcjonowanie punktu nie tylko pomoże zaktywizować zawodowo mieszkańców, ale również zwiększyć ich przedsiębiorczość, stymulując tym samym lokalną gospodarkę.

Zakres realizowanych zadań

Zły stan techniczny oraz nieodpowiedni poziom zagospodarowania Skweru przy ul. Boglewice 57, budynku przy ul. Boglewice 58 oraz budynku OSP Boglewice przy ul. Boglewice 46 wpływa na pogorszenie estetyki przestrzeni publicznej, zmniejszenie jej funkcjonalności oraz atrakcyjności.
Sytuacja ta przekłada się na warunki życia lokalnej społeczności, powodując szereg negatywnych konsekwencji społecznych.
W ramach przedsięwzięcia planuje się odpowiednie zagospodarowanie i nadanie nowej funkcji Skwerowi przy ul. Boglewice 57, poprawę stanu budynku OSP Boglewice przy u. Boglewice 46 oraz adaptację budynku przy ul. Boglewice 58 na centrum doradztwa zawodowego, punkt pomocy psychologicznej oraz świetlicę.
Odnowiony i zagospodarowany Skwer stanie się nowoczesnym miejscem spędzania wolnego czasu i spotkań mieszkańców, podczas których nie tylko będą mogli odpocząć, ale również nawiązywać więzi społeczne i wzajemnie się integrować. Wyremontowany budynek OSP będzie nowoczesną siedzibą mieszczących się tam organizacji pozarządowych, co nie tylko wzmocni ich działalność, ale dodatkowo pozwoli na zwiększenie jej skali. Z kolei zaadaptowany budynek przy ul. Boglewice 58 stanie się miejscem zróżnicowanych usług, odpowiadających na szereg występujących na obszarze rewitalizacji problemów.
Projekt składał się będzie z następujących modułów:

Moduł I: Stworzenie zielonej strefy aktywizacji i integracji społecznej poprzez odnowienie i odpowiednie zagospodarowanie Skweru przy ul. Boglewice 57

Zakres prac realizowanych w ramach Modułu I obejmował będzie działania infrastrukturalne, mające na celu odnowienie i odpowiednie zagospodarowanie Skweru w Boglewicach, dzięki czemu możliwe będzie nadanie mu nowych funkcji. Przystępując do realizacji projektu niezbędne jest przeprowadzenie działań przygotowawczych, obejmujących dokumentację projektową dotyczącą modernizacji oraz wyposażenia.
Działania infrastrukturalne będą obejmowały:

- oczyszczenie i przygotowanie terenu pod nowe zagospodarowanie,
- utworzenie infrastruktury pieszej, głównie alejek spacerowych,
- montaż stylowej studni ogrodowej,
- zagospodarowanie terenu elementami małej architektury, m.in. ławek oraz altanki,
- montaż na energooszczędnego oświetlenia oraz monitoringu,
- wprowadzenie systemu nasadzeń oraz innych form roślinności.

Planowane do wykonania działania infrastrukturalne przyczynią się do powstania nowoczesnej zielonej strefy aktywizacji i integracji społecznej, gdzie mieszkańcy poza

spędzeniem wolnego czasu, będą mieli również możliwość nawiązania więzi społecznych i wzajemnej integracji. Wprowadzone elementy zagospodarowania, takie jak stylowa studnia ogrodowa oraz drewniana altanka znacząco zwiększą atrakcyjność i estetykę przestrzeni Skweru, które stanie się centrum spotkań lokalnej społeczności. Całość projektu dopełniał będzie utworzony system nasadzeń i zieleni, który poza funkcją estetyczną, będzie również odpowiedzią na funkcje środowiskowe. Cały teren Skweru dostosowany zostanie dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapobiegając tym samym zjawisku wykluczenia społecznego oraz zwiększając samodzielność tych osób.

Moduł II: Poprawa stanu technicznego budynku OSP Boglewice przy ul. Boglewice 46

Będący siedzibą Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Koła Gospodyń Wiejskich, budynek OSP Boglewice stanowi centrum życia społeczno-kulturalnego Boglewic. Poza działalności organizacji pozarządowych, na terenie OSP organizowanych jest wiele imprez oraz wydarzeń dla mieszkańców, wśród których wymienić można, m.in. pikniki rodzinne oraz festyny z okazji Dnia Dziecka. Jednak ze względu na zły stan techniczny budynku, obecnie jest on nieatrakcyjny dla jego użytkowników, zmniejszając tym samym komfort ich komfort.
Planowane prace remontowe obejmowały będą następujące działania:

- kompleksową termomodernizację budynku, w tym izolację termiczną wewnętrznych i zewnętrznych ścian oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- wymianę eternitowego pokrycia dachowego,
- zagospodarowanie wnętrza obiektu w nowoczesne elementy wyposażenia,
- zagospodarowanie terenu wokół budynku w elementy małej infrastruktury,
- montaż energooszczędnego oświetlenia oraz monitoringu.

Planowane w tym Module działania przyczynią się powstania nowoczesnego oraz dostosowanego do potrzeb wszystkich mieszkańców budynku OSP Boglewice. Przeprowadzony remont wraz z odpowiednim zagospodarowaniem wewnątrz oraz zewnątrz obiektu poprawi warunki funkcjonowania znajdujących się tam organizacji pozarządowych oraz zwiększy komfort ich uczestników. W konsekwencji organizacje te będą mogły organizować znacznie więcej wydarzeń i imprez dla lokalnej społeczności, tym samym zwiększając skalę swojej działalności. W ramach działań infrastrukturalnych wprowadzone zostaną również rozwiązania z zakresu dostępności, w związku z tym budynek zostanie dostosowany dla osób ze szczególnymi potrzebami. Należy dodać, że planowana modernizacja budynku OSP Boglewice poprawi estetykę przestrzeni publicznej oraz zwiększy jej atrakcyjność.

Moduł III: Utworzenie centrum doradztwa zawodowego, punktu pomocy psychologicznej oraz świetlicy poprzez adaptację budynku przy ul. Boglewice 58

Zakres prac realizowanych w ramach niniejszego Modułu obejmował będzie zarówno działania infrastrukturalne, jak i nieinfrastrukturalne, których celem będzie stworzenie

nowoczesnej przestrzeni dla lokalizacji punktów usług społecznych o zróżnicowanej ofercie. Celem planowanych działań infrastrukturalnych jest poprawa stanu technicznego budynku, dostosowanie go do pełnienia nowych funkcji oraz odpowiednie wyposażenie i zagospodarowanie jego wnętrza i terenu wokół. Przystąpienie do planowanych prac wymagało będzie przeprowadzenie działań przygotowawczych, obejmujących opracowanie dokumentacji projektowej.

Planowane działania infrastrukturalne obejmowały będą następujące działania:

- kompleksową termomodernizację budynku, w tym izolację termiczną wewnętrznych i zewnętrznych ścian oraz z wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- wymianę pokrycia dachowego wraz montażem systemu rynnowego,
- kompleksowy remont wnętrza budynku, w tym zagospodarowanie w nowoczesne elementy wyposażenia,
- zagospodarowanie terenu wokół budynku, w tym wprowadzenie elementów małej architektury,
- montaż energooszczędnego oświetlenia oraz monitoringu.

Planowane do realizacji działania infrastrukturalne doprowadzą do powstania nowoczesnej przestrzeni dla następujących punków usług społecznych: centrum doradztwa zawodowego, punktu pomocy psychologicznej oraz świetlicy. W ramach planowanych prac przewiduje się zastosowanie rozwiązań z zakresu dostępności, w związku z czym zaadaptowany budynek oraz otaczający go teren będą przystosowane do osób ze szczególnymi potrzebami.

Działania nieinfrastrukturalne prowadzone będą w postaci usług udzielanych w nowo powstałych punktach usług społecznych: centrum doradztwa zawodowego, punktu pomocy psychologicznej oraz świetlicy.

Nowopowstałe centrum doradztwa zawodowego świadczyć będzie usługi wsparcia mieszkańców poprzez pomoc im w planowaniu własnego rozwoju zawodowego, zgodnego z ich osobistym potencjałem i potrzebami na rynku pracy. Dzięki temu mieszkańcy będą mieli możliwość poznania własnych predyspozycji zawodowych, a także zrozumieniu ich znaczenia na obecnym rynku pracy. Doświadczony doradca pomoże zaktywizować zawodowo nie tylko bezrobotnych mieszkańców, ale także pomoże w wyborze kariery osobom dopiero wchodzącym na rynek pracy. Co więcej, w ramach funkcjonowania centrum organizowane będą zajęcia związane z tematyką administracji publicznej, dzięki czemu mieszkańcy będą mieli szanse się doszkolić i podjąć wyzwanie związane z założeniem własnego przedsiębiorstwa. Ponadto centrum będzie również organizatorem „Dni Kariery", podczas których zaproszeni lokalni przedsiębiorcy będą mogli przedstawić swoje oferty zatrudnienia i poszukiwać potencjalnych pracowników. Funkcjonowanie centrum doradztwa zawodowego nie tylko zaktywizuje zawodowo mieszkańców, ale również przełoży się na poprawę lokalnej gospodarki.

Niezwykle istotne znaczenie będzie miał również powstały punkt pomocy psychologicznej, w którym mieszkańcy będą mieli możliwość zaczerpnięcia pomocy lub rady u doświadczonego psychologa. Oferowane w ramach funkcjonującego punktu świadczenia wpłyną na komfort życia mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, którzy bardzo często nie mają możliwości

zdobycia pomocy psychologicznej. Otwarty punkt będzie również miejscem pomocy dla osób zmagających się z nałogami, gdzie będą oni mogli porozmawiać o swoich problemach oraz uzyskać wsparcie. Takie działania znacząco zniwelują problem pogorszenia zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży, nadmiernego spożywania alkoholu oraz zażywania środków psychoaktywnych, nie tylko na obszarze rewitalizacji, ale również na obszarze całej Gminy Jasieniec.

Z kolei powstała w ramach adaptacji części budynku świetlica będzie stanie się miejscem spotkań i spędzenia wolnego czasu głównie dla dzieci i młodzieży, ponieważ brak ofert zajęć dla tej grupy wiekowej jest znaczącym problemem obszaru rewitalizacji. Nowo utworzona świetlica stanie się miejscem do rozwoju zainteresowań i talentów dzieci i młodzieży, gdzie będą oni mogli poszerzać swoje zainteresowania i zdolności. W ramach funkcjonowania obiektu planuje się utworzenie cyklicznej oferty zajęć z różnych dziedzin, m.in. zajęć artystycznych, muzycznych, rzeźbiarskich, tanecznych, a nawet poetyckich. Tak zróżnicowana oferta pozwoli na zaangażowanie jak największej ilości osób, ponieważ każdy znajdzie interesujące go zajęcia.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja wszystkich modułów projektu zintegrowanego odbędzie się w sposób zapewniający dostępność we wszystkich możliwych wymiarach, zarówno na płaszczyźnie inwestycyjnej, jak i nieinwestycyjnej. Podczas wykonywania wszystkich modułów zastosowane zostaną rozwiązania z zakresu dostępności architektonicznej (m.in. dostosowanie szerokości ścieżek do osób niepełnosprawnych, osób z wózkami, itp., barierek umożliwiających podtrzymanie się), oraz dostępności cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej (m.in. dostosowanie stron internetowych wszystkich punktów usługowych do standardów dostępności oraz stosowanie rozwiązań pozwalających na obsługę osób o różnych umiejętnościach, możliwościach, wiedzy oraz osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, w tym ruchowymi czy intelektualnym).

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1. Zintegrowane, zaangażowane i aktywne społeczeństwo obywatelskie

Kierunek 1.1 Zwiększenie poziomu integracji lokalnej społeczności

Kierunek 1.2 Pobudzenie aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców

Kierunek 1.4 Włączenie mieszkańców w życie społeczne oraz procesy decyzyjne

Kierunek 1.5 Zwiększenie liczby podejmowanych inicjatyw oddolnych przez mieszkańców

CEL 2. Dostępna, atrakcyjna i zróżnicowana oferta usług dla mieszkańców

Kierunek 2.1 Zwiększenie dostępu do usług rekreacyjno-wypoczynkowych, kulturalnych, sportowych oraz edukacyjnych zgodnie z potrzebami mieszkańców

Kierunek 2.2 Zapewnienie zróżnicowanej oferty wydarzeń i zajęć kulturalno-społecznych

Kierunek 2.3 Wsparcie mieszkańców w zaspokajaniu potrzeb związanych z podejmowaniem pracy
Kierunek 2.4 Wsparcie psychologiczne mieszkańców, w tym w zmaganiach z nałogami
Kierunek 2.5 Poprawa dostępu i jakości usług funkcjonujących na obszarze rewitalizacji organizacji pozarządowych

CEL 3. Nowoczesne, funkcjonalne i atrakcyjne miejsce do życia

Kierunek 3.1 Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej
Kierunek 3.2 Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej
Kierunek 3.3 Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych elementów przestrzeni publicznej i ich adaptacja na cele społeczne
Kierunek 3.6 Polepszenie jakości środowiska na obszarze rewitalizacji
Kierunek 3.7 Pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców
Kierunek 3.9 Aktywizacja zawodowa mieszkańców
Kierunek 3.10 Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania wolnego czasu dla wszystkich grup społecznych

Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 500 000,00 zł Moduł II: 700 000,00 zł Moduł III: 500 000,00 zł	▪ Budżet Gminy Jasieniec ▪ Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, środki WFOŚiGW oraz NFOŚiGW)	Moduł I: 2024-2027 Moduł II: 2024-2027 Moduł III: 2027-2030

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- wykorzystanie potencjału istniejących elementów przestrzeni publicznej, poprzez nadanie im nowej funkcji lub wzmocnienie obecnej,
- poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej, wpływając tym samym na funkcjonalność obiektów, estetykę przestrzeni publicznej oraz jakość środowiska,
- zapewnienie miejsc do aktywnego spędzania czasu dla wszystkich grup społecznych, a tym tworzenie możliwości integracji pomiędzy mieszkańcami,
- zapewnienie zróżnicowanej oferty zajęć i wydarzeń społecznych
- przeciwdziałanie nałogom,
- aktywizacja zawodowa mieszkańców oraz pobudzenie ich przedsiębiorczości,
- spadek bezrobocia.

Wskaźniki produktu	Wartość i jednostka miary	Sposób oceny i źródło danych
Liczba budynków adaptowanych do pełnienia nowych funkcji	1 szt.	Protokół odbioru
Liczba budynków poddanych termomodernizacji	2 szt.	Protokoły odbioru
Liczba miejsc odnowionych i nowo zagospodarowanych	1 szt.	Protokoły odbioru
Łączna liczba godzin funkcjonowania centrum doradztwa zawodowego	30 h/miesiąc	Ewidencja czasu pracy, podpisane umowy, informacje z harmonogramami ogólnodostępnych dyżurów na stronie internetowej
Łączna liczba godzin funkcjonowania punktu pomocy psychologicznej	40 h/miesiąc	Ewidencja czasu pracy, podpisane umowy, informacje z harmonogramami ogólnodostępnych dyżurów na stronie internetowej
Łączna liczba godzin funkcjonowania świetlicy	50 h/miesiąc	Ewidencja czasu pracy, podpisane umowy, informacje z harmonogramami ogólnodostępnych dyżurów na stronie internetowej
Wskaźniki rezultatu	**Wartość**	**Sposób oceny i źródło danych**
Poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie zużycia energii	Minimum 25%	Dokumentacja projektowa, audyt energetyczny
Łączna liczba osób korzystających z infrastruktury zielonej strefy aktywizacji i integracji społecznej	100 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku
Łączna liczba mieszkańców korzystających z centrum doradztwa zawodowego	25 os./ rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku, ewidencja centrum
Łączna liczba mieszkańców korzystających punktu pomocy psychologicznej	25 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku, ewidencja punku
Łączna liczba mieszkańców korzystających świetlicy	50 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku, ewidencja świetlicy

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

7.2 Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, GPR powinien zawierać również charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenia negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową. Uzupełniające przedsięwzięcia mają wspierające znaczenie dla realizacji celów programu.

Realizacja tych przedsięwzięć pozytywnie wpłynie na obszar rewitalizacji i przyczyni się do większej integracji interwencji rewitalizacyjnej, poprzez bezpośrednie powiązania z celami i kierunkami działań rewitalizacji. Co więcej, realizacja przedsięwzięć uzupełniających umożliwi wejście w proces rewitalizacji nowym interesariuszom, w tym partnerom społeczno-gospodarczym.

Wśród przedsięwzięć uzupełniających realizujących kierunki działań w:

CEL 1. Zintegrowane, zaangażowane i aktywne społeczeństwo obywatelskie

wymienić można m.in.:

- kształtowanie lokalnej tożsamości,
- organizację wydarzeń edukacyjnych oraz integracyjnych wzmacniających więzi społeczne,
- zaangażowanie mieszkańców do wspólnego projektowania i tworzenia przestrzeni publicznych poprzez organizację konsultacji społecznych, czy też warsztatów partycypacyjnych,
- wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych oraz organizację działań edukacyjnych i obywatelskich,
- aktywizację osób starszych w tym projekty wspierające seniorów poprzez organizację dla nich przestrzeni,
- organizację wydarzeń aktywizujących mieszkańców.

CEL 2. Dostępna, atrakcyjna i zróżnicowana oferta usług dla mieszkańców:

wymienić można m.in.:

- rozwój obiektów sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych,
- wspieranie inicjatyw służących zachowaniu lokalnego dziedzictwa kulturowego,
- organizację wydarzeń społecznych oraz oferowanie różnego rodzaju aktywności rekreacyjnych, sportowych czy kulturalnych,
- organizację wydarzeń edukacyjnych oraz integracyjnych wzmacniających więzi społeczne,
- rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

CEL 3. Nowoczesne, funkcjonalne i atrakcyjne miejsce do życia:

wymienić można m.in.:

- rozwój obiektów sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych,

- poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych i użyteczności publicznej,
- poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej,
- poprawę warunków życia mieszkańców i mieszkanek obszaru rewitalizacji poprzez zwiększanie jego dostępności i bezpieczeństwa, w tym likwidację barier architektonicznych,
- organizowanie szkoleń dla bezrobotnych mających na celu podnoszenie kwalifikacji lub przebranżowienie,
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców.

Przedsięwzięciem uzupełniającym, które zostanie zrealizowane w ramach powyższych działań jest m.in.:

- Poprawa efektywności energetycznej poprzez przeprowadzenie kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w miejscowości Jasieniec, które obejmuje:
    - budynek Publicznej Szkoły Podstawowej wraz z przedszkolem oraz klubem dziecięcym,
    - budynek Gminnego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej,
    - budynek Urzędu Gminy Jasieniec wraz z mieszczącymi się w nim jednostkami organizacyjnymi oraz innym instytucjami i podmiotami,
    - budynek Stacji Uzdatniania Wody,
    - budynek oczyszczalni ścieków,
    - budynki komunalne.

8. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

8.1 Kompleksowość programu

Przez rewitalizację należy rozumieć proces wprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, **prowadzony w sposób kompleksowy**, poprzez zintegrowane działania, szczególnie na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni oraz gospodarki. Proces ten jest skoncentrowany terytorialnie oraz prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji zgodnie z przyjętym programem rewitalizacji. Założeniami procesu rewitalizacji są: **interdyscyplinarność, partnerstwo oraz reakcja na kryzys**.

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które skupione są na **aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego oraz środowiskowego**. Planowane przedsięwzięcia uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie warunkujące osiągnięciem kompleksowości interwencji. W trakcie wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastwionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

8.2 Koncentracja programu

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji w Gminie Jasieniec zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w sferze gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej. Koncentracja negatywnych zjawisk i problemów w analizowanych sferach została również potwierdzona w przeprowadzonej diagnozie pogłębionej obszaru rewitalizacji.

W Gminie Jasieniec wszystkie podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjnej prowadzone będą w wyznaczonych granicach obszaru rewitalizacji. Wykorzystanie na cele integracyjne, rekreacyjne, kulturalne, a także na cele usług społecznych istniejących już obiektów, zniweluje konieczność powstawania nowej zabudowy. Wykorzystanie istniejącego potencjału miejsc i obiektów przyczyni się do rozwoju nie tylko obszaru rewitalizacji, ale również całej Gminy Jasieniec. W celu wsparcia prowadzonego procesu rewitalizacji dopuszcza się realizację pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, również zlokalizowanego wyłącznie na obszarze rewitalizacji.

8.3 Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnętrznie i zewnętrznie. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowych do realizacji.

Zaplanowane w programie rewitalizacji przedsięwzięcia są komplementarne w następujących wymiarach: problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym, finansowym oraz przestrzennym.

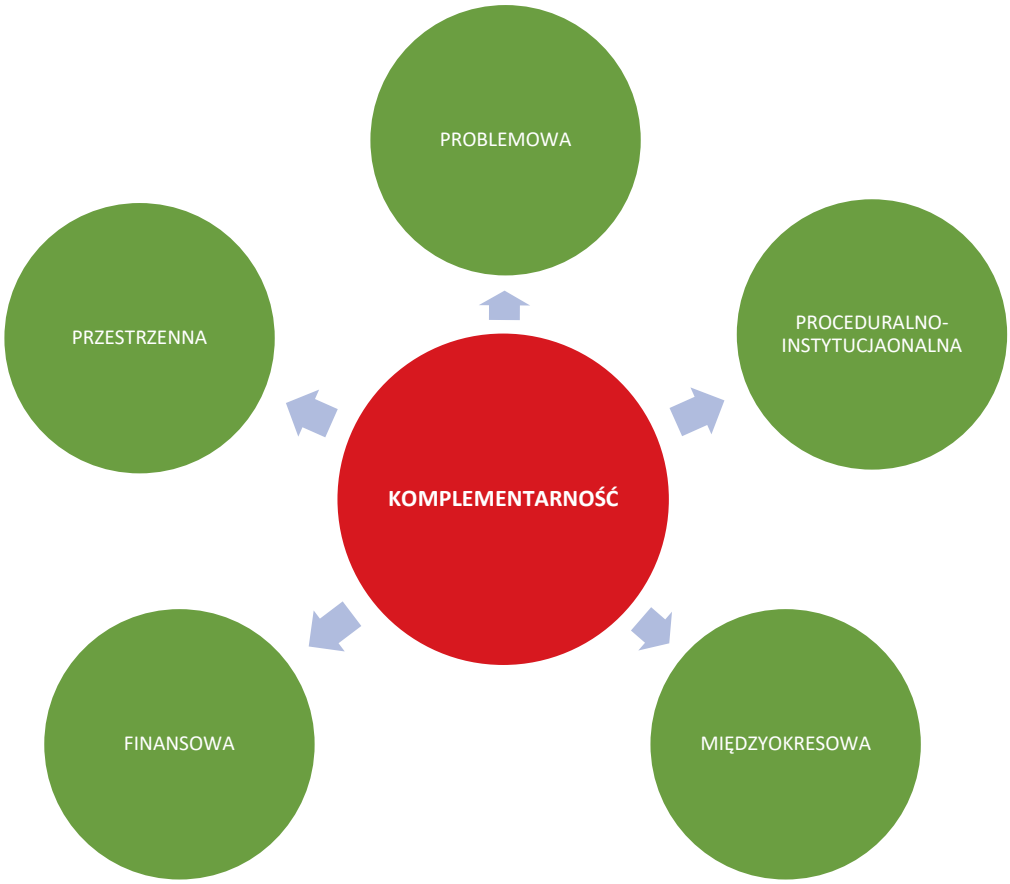

8.3.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne zlokalizowane są wyłącznie w graniach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Pomimo iż działania prowadzone są w różnych częściach obszaru, to znacząco oddziałują pomiędzy sobą prowadząc do efektu synergii.

Zapewnienie komplementarności przestrzennej powinno wiązać się z wprowadzeniem mechanizmów analizy następstw decyzji przestrzennych w skali Gminy i otoczenia dla skuteczności Programu Rewitalizacji. Warto zaznaczyć, że realizowane projekty będą oddziaływały na cały obszar dotknięty kryzysem, a nie wyłącznie punktowo. Zakładają one możliwość korzystania z nowej infrastruktury publicznej nie tylko przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i całej Gminy. Należy również zaznaczyć, że realizacji zaplanowanych przedsięwzięć nie będzie skutkować przenoszeniem się problemów na inne obszary, co mogłoby prowadzić do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna, czy marginalizacja.

Lokalizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zobrazowana została w załączniku nr 1 do Gminnego Programu Rewitalizacji.

8.3.2 Komplementarność problemowa

Prowadzone działania rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 dążyć będą do założonej w Programie wizji oraz przyczyniać się do realizacji celów rewitalizacji. Powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z cekami rewitalizacji, a także ich pożądane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny przedstawiono w rozdziale 7.1. Z kolei spójność pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego z kierunkami działań przedstawiona została w rozdziale 7.2. Komplementarność problemową przedsięwzięć powinno się również zapewnić stosując mechanizm powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami Gminy w innych sferach, co wpłynie na lepszą koordynację tematyczną oraz sprawną organizację działań.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały również opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. W rezultacie będą one stanowiły odpowiedź na występujące problemy w sferze społecznej, gospodarczej środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Tabela 31. Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
		społecznej	gospodarczej	przestrzenno-funkcjonalnej	technicznej	środowiskowej
PZ nr 1	Centrum wypoczynki i rekreacji – rozwój integracji i więzi społecznych mieszkańców Gminy poprzez zagospodarowanie terenu rekreacji nad stawami w Jasieńcu, obejmującego boisko sportowe oraz skatepark					
PZ nr 2	Aktywny mieszkaniec to aktywna gmina! – pobudzenie aktywności kulturalnej mieszkańców Gminy poprzez adaptację pustostanu na ul. Wareckiej (za budynkiem Urzędu Gminy)					
PZ nr 3	Bezpieczeństwo priorytetem! – zwiększenie bezpieczeństwa publicznego poprzez adaptację części budynku starej Strażnicy OSP Jasieniec					
PZ nr 4	Odnów-MY Boglewice!					

Źródło: opracowanie własne.

Każde podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne składa się z kilku powiązanych ze sobą działań (modułów) mających charakter zarówno infrastrukturalny, jak i miękki, tworząc w ten sposób projekt zintegrowany. Ma to na przeciwdziałać fragmentacji działań, tj. tzw. „rewitalizacji technicznej" lub rewitalizacji „rewitalizacji społecznej", które to pojęcia są błędnie stosowane, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa.

Ponadto poszczególne projekty zintegrowane są powiązane pomiędzy sobą, co zwiększa komplementarność zaplanowanych do realizacji działań. Niniejszy dokument zakłada również realizację pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mają na celu wsparcie i dopełnienie projektów podstawowych, bezpośrednio ukierunkowanych na osiągniecie celów strategicznych. Ma to prowadzić do osiągnięcia efektu synergii zachowania kompleksowości podejmowanej interwencji. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami podstawowymi oraz ich zależność z pozostałym przedsięwzięciem przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 32. Powiązania planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

	PZ nr 1 **Kompleks Wypoczynku i Rekreacji – rozwój integracji i więzi społecznych mieszkańców Gminy poprzez zagospodarowanie terenu rekreacji nad stawami w Jasieńcu, obejmującego boisko sportowe oraz skatepark**	PZ nr 2 **Aktywny mieszkaniec to aktywna gmina! – pobudzenie aktywności kulturalnej mieszkańców poprzez adaptację pustostanu na ul. Wareckiej (za budynkiem Urzędu Gminy)**	PZ nr 3 **Bezpieczeństwo priorytetem! – zwiększenie bezpieczeństwa publicznego poprzez adaptację części budynku Starej Strażnicy przy ul. Kasztanowej 6 w Jasieńcu**	PZ nr 4 **Odnów-MY Boglewice!**	PU nr 1 Poprawa efektywności energetycznej poprzez przeprowadzenie kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w miejscowości Jasieniec
PZ nr 1					
PZ nr 2					
PZ nr 3					
PZ nr 4					

Źródło: opracowanie własne.

8.3.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 z procedurami wynikającymi ze Strategii Rozwoju Gminy Jasieniec na lata 2021-2027. Wspólnymi organami realizacji obu wymienionych

dokumentów będzie Wójt Gminy Jasiniec, odpowiedzialny za stymulowanie i koordynację działań, a także odpowiednie komórki Urzędu Gminy Jasieniec, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy, którym zadania wynikające z programu będą zlecane w taki sposób, aby wykonywały je podmioty mające do tego najlepsze kompetencje.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy programu w ramach Komitetu Rewitalizacji, na którego czele będzie stał Przewodniczący.

Szczegółowy opis systemu zarządzania, monitorowania i oceny efektywności wdrażanych działań przedstawiony został w rozdziale 10 i 12.

8.3.4 Komplementarność międzyokresowa

Zgodność ciągłości programowej zostanie zachowana dzięki kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia polityki spójności, która w procesie rewitalizacji posiada kluczowe znaczenie. Pomimo, że Gmina Jasieniec nie posiadała w poprzednich latach Lokalnego Programu Rewitalizacji to prowadzone przez nią działania odznaczały się rewitalizacyjnym charakterem i znacznie poprawiły jakość życia jej mieszkańców. W związku z tym działania rewitalizacyjne są komplementarne z działaniami prowadzonymi w perspektywach finansowych Unii Europejskiej w latach 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020 oraz kolejnej perspektywie.

Tabela 33. Zestawienie przedsięwzięć o charakterze rewitalizacyjnym realizowanych w poszczególnych perspektywach finansowych Unii Europejskiej

Perspektywa finansowa 2004-2006				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Budowa sieci wodociągowej w gminie Jasieniec: Gośniewice, Gniejewice i Warpęsy	165 612,56 zł	69 959,98 zł	Gmina Jasieniec
Perspektywa finansowa 2007-2013				
Lp.	**Nazwa zrealizowanego projektu**	**Wartość projektu**	**Dofinansowanie UE**	**Beneficjent**
1.	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych w Gminie Jasieniec	72 885,25 zł	61 952,46 zł	Gmina Jasieniec

2.	Nowe kwalifikacje szansą dla kobiet	76 885,92 zł	65 353,03 zł	Gmina Jasieniec/GOPS
Perspektywa finansowa 2014-2020				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Klub Dziecięcy w Gminie Jasieniec	1 524 945,28 zł	1 219 311,04 zł	Gmina Jasieniec
2.	Moja szkoła - moja przyszłość	856 950,00 zł	685 560,00 zł	Gmina Jasieniec
3.	Nowe miejsca wychowania przedszkolnego w Gminie Jasieniec	418 301,66 zł	334 641,30 zł	Gmina Jasieniec
4.	Bajkowy świat dziecka	470 800,00 zł	376 640,00 zł	Gmina Jasieniec

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.mapadotacji.gov.pl

8.3.5 Komplementarność źródeł finansowania

Działania rewitalizacyjne, zaplanowane do wdrożenia w niniejszym Programie, mają na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Nagromadzenie się negatywnych zjawisk zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej koreluje z koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację działań w wyznaczonym obszarze. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych,
- funduszy publicznych krajowych,
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego,
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy Norweskich,
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przez podmioty publiczne i prywatne.

Gmina Jasieniec może również korzystać z funduszy dedykowanych dla województwa mazowieckiego w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027.

Kolejnymi możliwościami finansowania działań rewitalizacyjnych z uwzględnieniem udziału interesariuszy procesu jest finansowanie w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowanie do działań organizacji pozarządowych.

Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych źródeł finansowania poszczególnych projektów znajdują się w rozdziale 9.

9. Ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały ramy finansowe zaplanowanych przedsięwzięć zintegrowanych wraz z szacunkowymi nakładami finansowymi w podziale na środki publiczne oraz środki Unii Europejskiej. Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych szacowana jest na poziomie 21,2 mln zł, z czego 3,18 mln zł wydatkowana zostanie ze środków publicznych, w tym z budżetu Gminy Jasieniec, a 18 mln zł finansowana będzie ze środków Unii Europejskiej (zakładając 85% dofinansowania). Nie wyklucza się również możliwości finansowania części przedsięwzięć zintegrowanych ze środków prywatnych, jednak na stan obecny niemożliwym jest oszacowanie tej kwoty.

Rysunek 38. Szacunkowe zestawienie wartości podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

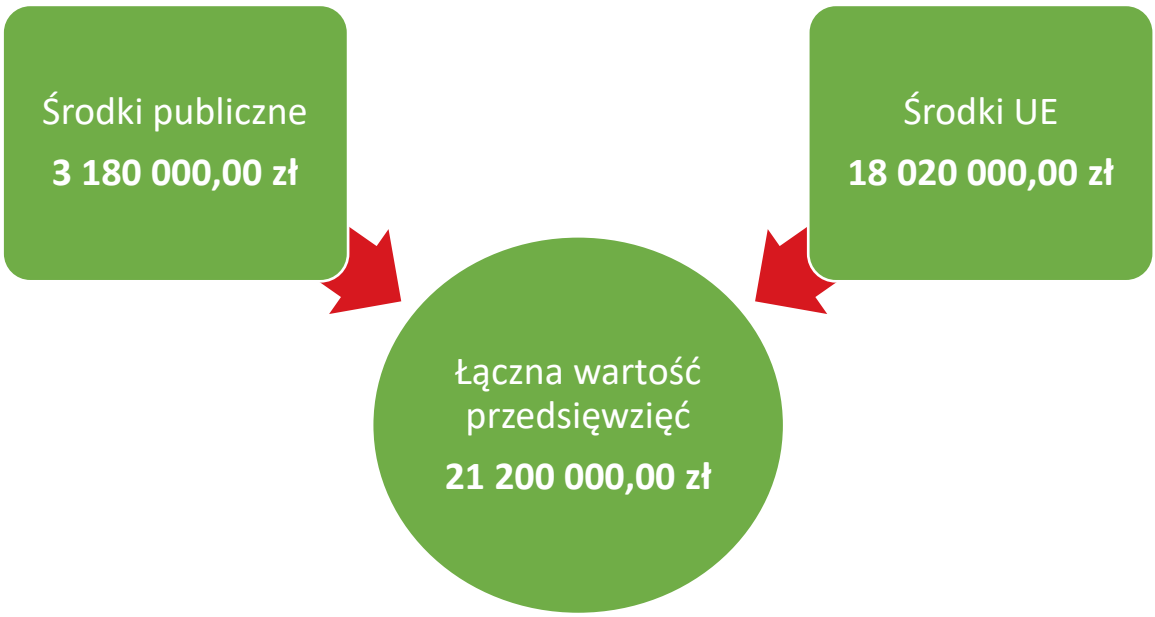

Źródło: opracowanie własne.

Należy zaznaczyć, że podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i uwzględniona w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy. Założono również maksymalne wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacji przedsięwzięć odbywała się będzie w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami (modułami), jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany etap. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla każdego z czterech projektów zintegrowanych.

Rysunek 39. Szacunkowe ramy finansowe podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer projektu	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Szacowana wartość przedsięwzięcia [zł]	Szacunkowe nakłady finansowe [zł]		Źródła finansowania
				środki publiczne	środki UE	
PZ nr 1	Centrum wypoczynku i rekreacji – rozwój integracji i więzi społecznych mieszkańców Gminy poprzez zagospodarowanie terenu rekreacji nad stawami w Jasieńcu, obejmującego boisko sportowe oraz skatepark	Gmina Jasieniec	10 650 000,00	1 597 500,00	9 052 500,00	- Budżet Gminy Jasieniec - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, środki WFOŚiGW oraz NFOŚiGW) - granty
PZ nr 2	Aktywny mieszkaniec to aktywna gmina! – pobudzenie aktywności kulturalnej mieszkańców poprzez adaptację pustostanu na ul. Wareckiej (za budynkiem Urzędu Gminy)	Gmina Jasieniec	5 050 000,00	757 500,00	4 292 500,00	- Budżet Gminy Jasieniec - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty) - granty
PZ nr 3	Bezpieczeństwo priorytetem! – zwiększenie bezpieczeństwa publicznego poprzez adaptację części budynku Starej Strażnicy przy ul. Kasztanowej 6 w Jasieńcu	Gmina Jasieniec	3 800 000,00	570 000,00	3 230 000,00	- Budżet Gminy Jasieniec - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, środki WFOŚiGW oraz NFOŚiGW) - granty
PZ nr 4	Odnów-MY Boglewice!	Gmina Jasieniec	1 700 000,00	255 000,00	1 445 000,00	- Budżet Gminy Jasieniec - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, środki WFOŚiGW oraz NFOŚiGW) - granty
Ogółem			21 200 000,00	3 180 000,00	18 020 000,00	

Źródło: opracowanie własne

10. Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji

10.1 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 to dokument operacyjny, oddziałujący na różne obszary. Planując złożony proces rewitalizacji należy uwzględnić działania różnych jednostek, w różnych sferach funkcjonowania. Dlatego też wymaga on odpowiedniego systemu zarządzania. Właściwa realizacja programu rewitalizacji zobowiązuje także do aktywnej partycypacji, czyli współpracy ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji. Aby na każdym poziomie, tj. diagnozowania, programowania, wdrażania i monitoringu GPR, występowała współpraca, a realizacji programu przynosiła oczekiwane efekty, poszczególnym jednostkom należy przyporządkować konkretne zadania.

Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji odpowiedzialny jest Wójt Gminy Jasieniec wraz Referatem Rozwoju i Promocji Gminy Jasieniec koordynującym wdrażanie GPR. Wójt, pełni rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji.

Do zadań Referatu Rozwoju i Promocji Gminy Jasieniec należeć będzie:

- koordynacja wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz partnerami społecznymi,
- gromadzenie i aktualizacja danych dotyczących sytuacji kryzysowych w Gminie,
- sporządzanie raportów z wdrażania Gminnego Programu rewitalizacji, w szczególności opracowanie wzoru formularza sprawozdań z realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- identyfikowania potencjalnych zagrożeń i problemów związanych z realizacją Programu,
- bieżące informowanie mieszkańców nt. wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zbieranie propozycji zmian do Programu zgłaszanych przez pozostałych interesariuszy rewitalizacji,
- aktualizacja założeń programu na skutek przeprowadzonej oceny skuteczności i bieżącego monitoringu Programu.

Zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Gminy zobowiązana jest podjąć uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet ten stanowi forum opiniodawczo-doradcze w sprawach związanych z wdrażaniem Programu, a tworzą go osoby reprezentujące wszystkich interesariuszy rewitalizacji przed organami władz Gminy Jasieniec. Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu należy zaopiniowanie, sporządzonej przez Wójta, oceny aktualności i stopnia realizacji GPR. Do pozostałych zadań Komitetu należy m.in.: podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Programem, sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania Komitetu określa się w regulaminie Komitetu. Szczegółowe zasady wyznaczania składu zostały opisane w rozdziale 11, w którym opisano partycypację społeczną w procesie rewitalizacji.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030.

Rysunek 40. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

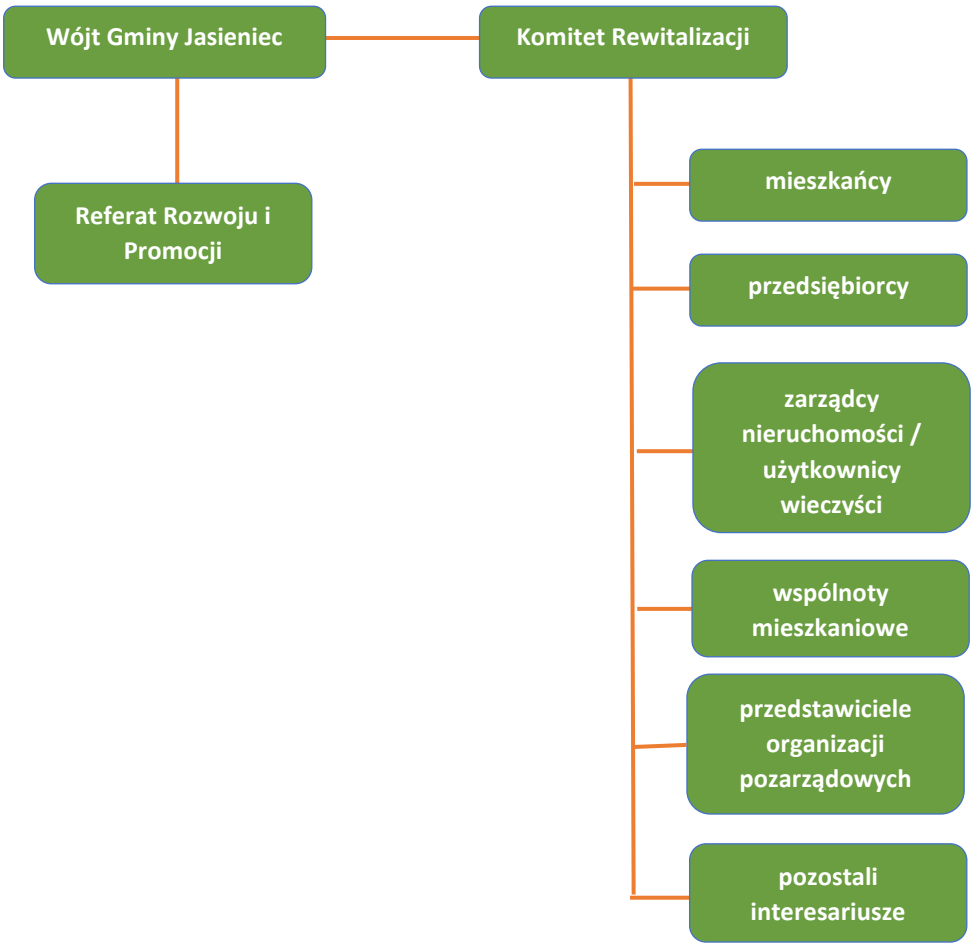

Źródło: opracowanie własne.

10.2 Koszty zarządzania

W związku z tym, że w proces zarządzania Programem zaangażowanych będzie siedmiu pracowników Urzędu Gminy Jasieniec – głównie z Referatu Rozwoju i Promocji Gminy Jasieniec, koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w Gminie Jasieniec uwzględnione zostały w ogólnych kosztach funkcjonowania Urzędu Gminy. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników w 2021 roku wyniosło 5417,73 zł. Oznacza to, że średnie miesięczne koszty zarządzania (wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z pochodnymi od wynagrodzeń) wyniosą około 50 tys. zł. Należy jednak pamiętać, że koszty wynagrodzeń pracowników zostały obliczone w ramach pracy na pełen etat. Z kolei zadania pracowników związane z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji będą wykonywane w części etatu, co pozwala wnioskować, że rzeczywiste koszty zarządzania będą niższe.

10.3 Ramowy harmonogram realizacji programu

Gminny Program Rewitalizacji jest programem wieloletnim. Okres realizacji procesu rewitalizacji objętego niniejszym programem wynosi 7 lat. Rok 2023 jest rokiem rozpoczynającym cały proces rewitalizacji oraz kończącym prace nad przygotowaniem dokumentu, w tym prace dotyczące powołania Komitetu Rewitalizacji. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w programie rozpoczyna się w 2023 roku. Z uwagi na fakt, iż ustawa o rewitalizacji obliguje do przygotowania oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych przynajmniej raz na 3 lata, został zaproponowany podział realizacji Programu na 3 letnie okresy. Rok 2030 jest rokiem kończącym Program, w którym zostanie przeprowadzona ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 34. Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

2022-2023	2023-2025	2026-2028	2029-2030
Prace nad GPR:	Pierwszy okres realizacji GPR	Drugi okres realizacji GPR	Zakończenie prac nad GPR
Uchwalenie GPR	Realizacja przedsięwzięć przewidzianych na lata 2023-2025	Realizacja przedsięwzięć przewidzianych na lata 2026-2028	Realizacja przedsięwzięć przewidzianych na lata 2029-2030
Wdrażanie GPR przez jednostki koordynujące	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2023 (do 31 marca 2024 r.), rok 2024 (do 31 marca 2025 r.), rok 2025 (do 31 marca 2026 r.)	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2026 (do 31 marca 2027 r.), rok 2027 (do 31 marca 2028 r.), rok 2028 (do 31 marca 2029 r.)	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2029 (do 31 marca 2030 r.)

Powołanie Komitetu Rewitalizacji	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2023-2025 (do 30 kwietnia 2026 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2026-2028 (do 30 kwietnia 2029 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2029-2030 (do 30 kwietnia 2031 r.) Ewaluacja ex-post realizacji GPR za okres 2023-2030

Źródło: opracowanie własne.

11. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. W przypadku partycypacji w procesie rewitalizacji, mówimy o relacji między władzami samorządowymi a obywatelami, którą charakteryzuje angażowanie jednostek w sprawy je dotyczące poprzez konsultowanie i wypracowywanie konkretnych rozwiązań w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu. W *ustawie o rewitalizacji* partycypacja odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w kształtowaniu całego procesu rewitalizacji.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania).

Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- warsztaty,
- spotkania,
- wywiady.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom Gminy Jasieniec,
- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie gminy,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji na terenie gminy,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie gminy,

- samorządowi gminnemu,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etapie diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Jasieniec. Od dnia 25 sierpnia 2022 r. do dnia 23 września 2022 r. mieszkańcy Gminy mieli możliwość zgłaszania swoich uwag oraz wniosków do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Jasieniec.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych projektu uchwały wraz z załącznikami, zamieszczono 7 dni kalendarzowych przed rozpoczęciem konsultacji, tj. 17 sierpnia 2022 r. w następujących formach:

- na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej (https://bip.jasieniec.pl),
- na stronie internetowej (www.jasieniec.pl),
- na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Gminy Jasieniec, ul. Warecka 42, 05 – 604 Jasieniec,
- w mediach społecznościowych.

Formularz zgłaszania uwag oraz projekt uchwały wraz z załącznikami oraz Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Jasieniec dostępne były 17 sierpnia 2022 r. do 23 września 2022 r. na stronie internetowej Gminy Jasieniec (www.jasieniec.pl), stronie podmiotowej Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej (https://bip.jasieniec.pl) oraz w formie papierowej w Urzędzie Gminy Jasieniec (ul. Warecka 42, 05 – 604 Jasieniec).

Kolejną formą konsultacji była ankieta w formie kwestionariusza on-line. Badania ankietowe wśród mieszkańców pozwoliły na poznanie opinii dotyczącej problemów występujących w pięciu sferach funkcjonowania obszaru zaproponowanego do rewitalizacji. Odpowiedzi zbierane były do 23 września 2022 r.

W ramach partycypacji społecznej zorganizowano również spotkanie konsultacyjne on-line o charakterze otwartym, na którym omówiona została metodyka wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Jasieniec. Uczestnicy mieli możliwość przedstawienia własnych wniosków, a także swobodny udział w dyskusji nad określeniem granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W spotkaniu mogli wziąć udział wszyscy zainteresowani, w tym partnerzy społeczno-gospodarczy, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.

W trakcie konsultacji społecznych w wyznaczonym terminie nie wpłynął żaden wypełniony formularz składania uwag do projektu uchwały z załącznikami, natomiast liczba wypełnionych ankiet wyniosła 24. Wyniki ankietyzacji potwierdziły występowanie nagromadzenia negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz innych sferach na obszarze wskazanym jako obszar rewitalizacji.

Na etapie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz programowania GPR odbyły się warsztaty z interesariuszami Gminnego Programu Rewitalizacji. Na początku uczestnicy warsztatów zapoznali się z głównymi założeniami rewitalizacji oraz wnioskami, jakie płynęły z diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Część warsztatowa składała się z trzech modułów pn.: „Gdzie leży problem i co można z tym zrobić?", „Mamy potencjał!" oraz „To jest nasz cel!". Zadaniem uczestników było zidentyfikowanie negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, wskazanie przyczyn tych zjawisk oraz znalezienie rozwiązań na wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. W dalszej części warsztatów uczestnicy wskazali lokalne potencjały obszaru rewitalizacji, a następnie zaproponowali cele i kierunki działań rewitalizacyjnych. Wypracowane wnioski zawarte zostały w diagnozie szczegółowej obszaru rewitalizacji.

Przeprowadzono również wywiady pogłębione z przedstawicielami Urzędu Gminy Jasieniec oraz jednostek organizacyjnych, które pozwoliły na uszczegółowienie wniosków płynących z warsztatów.

Na etapie programowania zaproszono interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne.

Rysunek 41. Uczestnicy przeprowadzonych warsztatów rewitalizacyjnych

Źródło: Dokumentacja fotograficzna warsztatów przeprowadzonych z interesariuszami w dniu 28 października 2022 roku.

Ostatnią formą partycypacji społecznej na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu dokumentu. Przeprowadzono je w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz warsztatów. Zapewniona została możliwość przedstawienia swoich wniosków, a także swobodnego udziału w dyskusji nad przedstawionymi propozycjami dotyczącymi założeń programu. Podczas spotkania nie zgłoszono żadnych uwag oraz propozycji zmian projektu. Za pośrednictwem ankiety on-line oraz formularzu składania uwag nie wpłynęły żadne uwagi.

Dodatkowa forma partycypacji społecznej wystąpiła również na etapie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, dla którego przeprowadzone były również konsultacje społeczne, w trybie przewidzianym w ustawie o rewitalizacji. Wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu ww. uchwały. Konsultacje przeprowadzono w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym. Szczegółowe wyniki konsultacji społecznych projektu uchwały, wraz z odniesieniem się do uwag opublikowane zostały w sprawozdaniu z konsultacji.

Kolejnym etapem będzie powołanie Komitetu Rewitalizacji zgodnie z przyjętym Regulaminem. Wśród członków Komitetu Rewitalizacji będą mogli się znaleźć:

- przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów;
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą, lub przedstawicieli właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, społecznych inicjatyw mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego oraz członków kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów, wyłonionych w drodze otwartego naboru;
- przedstawiciele Urzędu Gminy Jasieniec lub jednostek organizacyjnych, w szczególności ekspertów w zakresie problematyki społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej;
- przedstawiciele Rady Gminy Jasieniec.

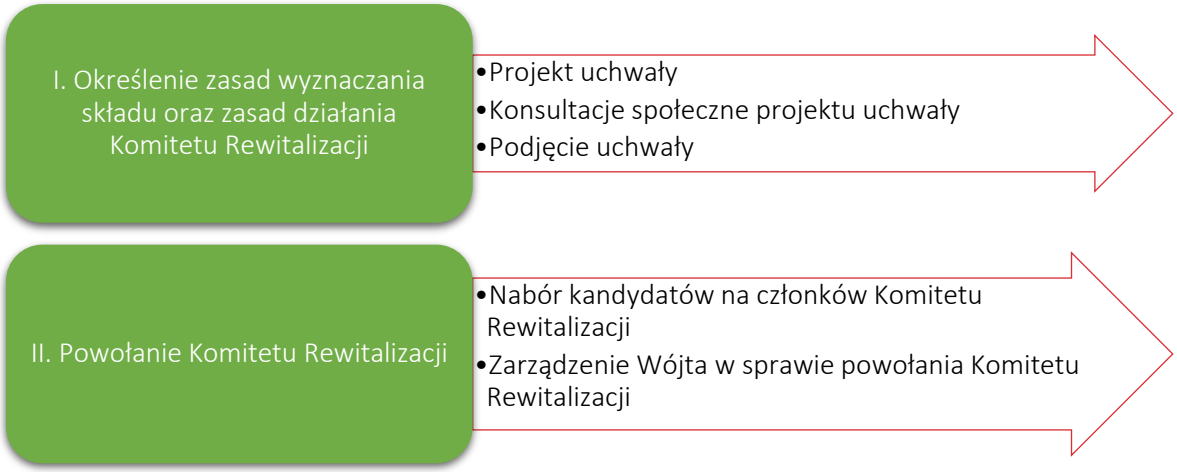

Udział społeczności lokalnej zostanie również zapewniony na etapie wdrażania dokumentu. Za proces wdrażania Programu odpowiedzialna będzie jednostka koordynująca wdrażanie – Referat Rozwoju i Promocji Gminy Jasieniec. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą sprawował będzie Komitet Rewitalizacji.

Przejawem partycypacji społecznej na etapie wdrażania Programu będzie również udział zainteresowanych partnerów społeczno-gospodarczych, podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, działających na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, wspólnot mieszkaniowych i innych zainteresowanych osób w realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Grupy te zostały zidentyfikowane w rozdziale 3.4 przedstawiającym lokalne potencjały obszaru. Planowane działania infrastrukturalne, związane zarówno z modernizacją istniejących obiektów, jak również z adaptacją nowych budynków celem nadania im nowych funkcji, odbywać się będą wspólnie z jednostkami, będącymi odbiorcami projektów. Jako przykład takiej partycypacji można podać zagospodarowanie i urządzanie nowoczesnej przestrzeni w Klubie Seniora+, gdzie po przystąpieniu do realizacji działań zostaną zaangażowani jego uczestnicy. Współpraca ta pozwoli na stworzenie przestrzeni dostosowanej dla ich potrzeb, w pełni funkcjonalnej i gwarantującej komfortowe warunki. Partycypacja społeczna będzie również obecna we wszystkich działaniach nieinfrastrukturalnych, w tym w organizacji wydarzeń kulturalnych i oferty zajęć – w proces opracowywania oferty zaangażowani będą mieszkańcy całej Gminy, którzy na zasadach konsultacji społecznych będą mogli decydować o planowanych do organizacji wydarzeniach bądź przekazywać swoje pomysły. Za przykład takiej formy uczestnictwa mieszkańców można wskazać pomysł kina letniego na terenie rekreacyjnym nad stawami oraz kina zimowego w Ośrodku Kultury w Jasieńcu. W ramach funkcjonowania kina to właśnie mieszkańcy Gminy odpowiedzialni będą za wybór repertuaru, dzięki czemu każdy znajdzie coś dla siebie.

Realizacja przedsięwzięć pozwoli na stworzenie atrakcyjnych i przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców i osób odwiedzających obszar rewitalizacji. Wpłynie na zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działania integracyjne, a także uczestnictwa w szeregu spotkań edukacyjnych, wydarzeń kulturalnych i sportowych oraz imprez o różnym charakterze wykorzystujących zmodernizowaną infrastrukturę. Takie działania wpłyną również na zwiększenia poczucia współodpowiedzialności, przynależności do miejsca zamieszkania i dbania o wspólną przestrzeń oraz zintegrują społeczność sąsiedzką bez względu na wiek czy status społeczny.

Wszelkie informacje i raporty o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych, będą przekazywane mieszkańcom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności m.in. na stronie internetowej gminy, mediach społecznościowych, lokalnej prasie. Sprzyjać to będzie większej partycypacji społecznej w proces rewitalizacji oraz wpływać na większe zaangażowanie mieszkańców w życie gminy.

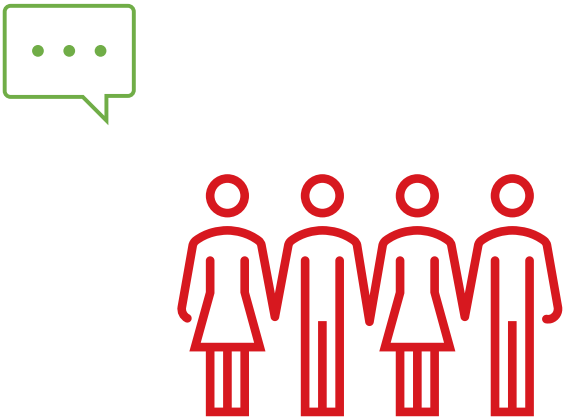

12. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

12.1 Monitoring programu

Istotnym elementem skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji jest system monitorowania oraz ocena realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030. Za wdrażanie i monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiadała będzie jednostka odpowiedzialna za koordynowanie wdrażania GPR – Referat Rozwoju i Promocji Gminy Jasieniec.

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

Monitoring odbywał się będzie przy pomocy tabeli ewaluacyjnej oraz formularza, stanowiącego załącznik do niniejszego Programu. Narzędzia te będą zawierały analizę wskaźnikową obszaru i będą dostarczane corocznie do Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

Monitoring Programu przejawiać się będzie w czterech płaszczyznach:

1. Monitorowanie podstawowych parametrów Gminnego Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu oraz późniejszych jego aktualizacji.
2. Monitorowanie stopnia realizacji celów.
3. Monitorowanie skutków realizacji Programu poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji.
4. Bieżący monitoring poziomu wdrażania Programu – stopień realizacji poszczególnych projektów.

Raport monitoringowy będzie przygotowywany corocznie przez jednostki odpowiedzialne za wdrażanie GPR we współpracy z Komitetem Rewitalizacji. Sprawozdawczość za dany rok zostanie opracowana do 31 marca następnego roku kalendarzowego.

12.2 Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych

Stałe monitorowanie procesów zachodzących w przestrzeni obszaru zdegradowanego daje możliwość rozpoznania kierunków oraz bieżących potrzeb interesariuszy rewitalizacji.

Skuteczność procesu rewitalizacji jest możliwa do zweryfikowania dzięki ocenie realizacji przedsięwzięć naprawczych. Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku powadzonego procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Wójta co najmniej raz na 3 lata. Sporządzona ocena podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz zostanie opublikowana na stronie BIP Urzędu Gminy Jasieniec, zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 1,2 ustawy o rewitalizacji.

12.3 System wprowadzania modyfikacji do programu

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzania zmian w Programie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Wójt Gminy Jasieniec wraz z Referatem Rozwoju i Promocji Gminy Jasieniec w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji zidentyfikują konieczność modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030, Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku należy załączyć opinię, że Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec wymaga aktualizacji wraz z oceną aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ewentualna zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on uchwalony.

13. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego implementacja Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzi ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczących:

1. Wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.
2. Zasad wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokalne przeznaczone na ten cel.

Dla Gminy Jasieniec są to:

- Uchwała Nr XII.72.2021 Rady Gminy Jasieniec z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Jasieniec.
- Uchwała Nr VII.36.2019 Rady Gminy Jasieniec z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Jasieniec.

Z uwagi na charakter planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie przewiduje się zmian w powyższych uchwałach w przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jasieniec na lata 2023-2030.

14. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacja została przyjęta uchwała w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Nie został jednak jeszcze powołany Komitet Rewitalizacji, dlatego zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy o rewitalizacji nie przewiduje się wprowadzenia zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Przewiduje się ewentualną możliwość późniejszego dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej Uchwale. Ewentualna zmiana uchwały w sprawie zasad

wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji następuje w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

15. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązania można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna strefa rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne Gminy, przewiduje się ustanowienie Specjalnej Strefy Rewitalizacji na obszarze rewitalizacji na okres nie dłuższy niż 10 lat. Ustanowienie Specjalnej Strefy Rewitalizacji wraz z dokładnym zakresem regulacji będzie przedmiotem odrębnej uchwały Rady Gminy Jasieniec.

16. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

16.1 Wskazanie zakresu zmian w planie ogólnym gminy

W momencie opracowywania niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji obszar Gminy Jasieniec nie jest objęty planem ogólnym. Do czasu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 roku dokumentem planistycznym obowiązującym na obszarze rewitalizacji, jak i całej Gminy Jasieniec jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasieniec, przyjęte na mocy Uchwały Nr VIII/61/99 Rady Gminy Jasieniec z dnia 25 października 1999 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasieniec. Wskazuje się, aby na etapie opracowania planu ogólnego uspójnić jego ustalenia z działaniami wynikającymi z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ponadto zwraca się uwagę na zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 13b pkt 3 lit. o wskazuje, że ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając m.in. obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.

16.2 Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

W graniach obszaru rewitalizacji obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący część działki nr geodezyjny 128/35 we wsi Jasieniec gminy Jasieniec (Uchwała nr XIX/43/01 Rady Gminy Jasieniec z dnia 1 października 2001 r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działek o nr ewid. 235/31, 235/32, 128/28, 128/29, 128/30, 128/33, 128/34, 308÷334 położony w miejscowości Jasieniec w gminie Jasieniec (Uchwała Nr XXXV/13/05 Rady Gminy Jasieniec z dnia 27 czerwca 2005 r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Jasieniec i części sołectwa Warpęsy w gminie Jasieniec (Uchwała Nr XLIII/56/2006 Rady Gminy Jasieniec z dnia 13 lutego 2006 r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działek nr: 114/2, 114/11, 128/33, 358/3, 128/36, 362, 128/37, 358/4, 36, 37, 91/2 oraz części działek nr 88, 90, 92/3, 92/4, 92/5 w Jasieńcu i nr 89 w Warpęsach (Uchwała nr VIII.38.2012 Rady Gminy Jasieniec z dnia 13 września 2012 r.).

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga uchwalenia bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji. W wyniku Gminnego Programu Rewitalizacji nie zmieni się przeznaczenie terenów określonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie naruszą przepisów określonych w tych dokumentach.

17. Załączniki

Załącznik 1: Tabela ewaluacyjna

Cel	Wskaźniki monitorujące	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość bazowa	Wartość docelowa
		Jasieniec		Boglewice	
Cel 1. Zintegrowane, zaangażowane i aktywne społeczeństwo obywatelskie	Liczba uczestników zajęć i wydarzeń organizowanych oparciu o nowo zagospodarowaną przestrzeń	0	500	0	100
	Liczba podejmowanych inicjatyw oddolnych przez mieszkańców w zrewitalizowanej przestrzeni	0	10	0	5
Cel 2. Dostępna, atrakcyjna i zróżnicowana oferta usług dla mieszkańców	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,32	0,50	0,76	0,90
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Cel 3. Nowoczesne, funkcjonalne i atrakcyjne miejsce do życia	Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	1,2%	*0,40%*	0,6%	*0,40%*
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku na 100 mieszkańców	0,32	*0,06*	0,76	*0,06*
	Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców	28,27	*17,07*	26,72	*17,07*
	Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na 100 mieszkańców	0,32	0,0	0,76	0,50
	Liczba obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców	0,97	1,5	0,0	0,5

Załącznik 2: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Załącznik 2a

Załącznik 3: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Nazwa przedsięwzięcia		
Jednostka odpowiedzialna		Wskaż jednostki odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia.
Partnerzy		Wskaż partnerów przedsięwzięcia lub wpisz nie dotyczy.
Miejsce realizacji		Podaj miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji.
Aktualny status projektu		Podaj aktualny postęp rzeczowy projektu: „zakładane do realizacji", „w trakcie realizacji" lub „zrealizowane"
Termin realizacji	Planowany	Podaj planowaną datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
	Rzeczywisty	Podaj rzeczywistą datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
Opis realizacji projektu		Opisz zrealizowany projekt oraz zakres zrealizowanych zadań, podaj cel przedsięwzięcia, wskaż jakie problemy rozwiązuje, określ udział interesariuszy rewitalizacji w tworzeniu i realizacji przedsięwzięcia.
Rezultaty projektu		Podaj efekty zrealizowanego projektu oraz ich wpływ na negatywne zjawiska w szczególności w sferze społecznej, oraz w sferach: gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej.
Nazwa wskaźnika odpowiadająca realizacji projektu i jego wartość	Wskaźnik produktu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika produktu realizacji celów i przedsięwzięć.
	Wskaźnik rezultatu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika rezultatu realizacji celów i przedsięwzięć.
Wartość projektu		Wskaż całkowitą wartość projektu
Poniesione koszty		Wskaż dotychczas poniesione koszty projektu
Dofinansowanie UE		Określ wartość dofinansowania ze środków unijnych
Program wsparcia		Wskaż fundusz, program wsparcia i działanie, w ramach którego został zrealizowanych projekt

Spis tabel

Tabela 1. Obszary zdegradowane na terenie Gminy Jasieniec, tj. jednostki dla których wskaźnik syntetyczny przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych w co najmniej jednej z pozostałych sfer 9
Tabela 2. Zestawienie wskaźników obrazujących zjawisko bezrobocia na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec 20
Tabela 3. Zestawienie wskaźników obrazujących strukturę demograficzną na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec 21
Tabela 4. Zestawienie wskaźników obrazujących zjawisko ubóstwa na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec 23
Tabela 5. . Zestawienie wskaźnika obrazującego zjawisko przestępczości na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec 24
Tabela 6. Zestawienie wskaźników obrazujących występowanie osób ze szczególnymi potrzebami na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec..... 26
Tabela 7. Zestawienie wskaźnika obrazującego aktywność społeczną na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec 26
Tabela 8. Zestawienie wskaźników obrazujących zjawisko bezrobocia na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec 28
Tabela 9. Zestawienie wskaźników obrazujących strukturę demograficzną na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec 28
Tabela 10. Zestawienie wskaźników obrazujących zjawisko ubóstwa na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec 30
Tabela 11. Zestawienie wskaźnika obrazującego zjawisko przestępczości na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec 31
Tabela 12. Zestawienie wskaźników obrazujących występowanie osób ze szczególnymi potrzebami na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec..... 32
Tabela 13. Zestawienie wskaźnika obrazującego aktywność społeczną na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec 32
Tabela 14. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę gospodarczą na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec 34

Tabela 15. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę gospodarczą na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec 35
Tabela 16. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę środowiskową na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec 36
Tabela 17. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę środowiskową na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec 38
Tabela 18. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę przestrzenno-funkcjonalną na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec 40
Tabela 19. Zestawienie wskaźników obrazujących sferę przestrzenno-funkcjonalną na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec 46
Tabela 20. Zestawienie wskaźnika obrazującego sferę techniczną na podobszarze rewitalizacji 1 oraz w Gminie Jasieniec 48
Tabela 21. Charakterystyka obiektów publicznych zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji 1 49
Tabela 22. Zestawienie wskaźnika obrazującego sferę techniczną na podobszarze rewitalizacji 2 oraz w Gminie Jasieniec 52
Tabela 23. Charakterystyka obiektów publicznych zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji 2 53
Tabela 24. Charakterystyka organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji 57
Tabela 25. Cele i kierunki rewitalizacji. 66
Tabela 26. Opis dokumentów powiązanych z Gminnym Programem Rewitalizacji. 67
Tabela 27. Opis projektu zintegrowanego nr 1 72
Tabela 28. Opis projektu zintegrowanego nr 2 81
Tabela 29. Opis projektu zintegrowanego nr 3 87
Tabela 30.Opis projektu zintegrowanego nr 4 93
Tabela 32. Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych 106
Tabela 33. Powiązania planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 107
Tabela 34. Zestawienie przedsięwzięć o charakterze rewitalizacyjnym realizowanych w poszczególnych perspektywach finansowych Unii Europejskiej 108
Tabela 35. Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji 115

Spis rysunków

Rysunek 1. Etapy uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji 7
Rysunek 2. Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Jasieniec 8
Rysunek 3. Uproszczona mapa obszaru rewitalizacji – jednostka analityczna Jasieniec..... 11
Rysunek 4. Uproszona mapa obszaru rewitalizacji – jednostka analityczna Boglewice..... 12
Rysunek 5. Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji Jasieniec..... 15
Rysunek 6. Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji Boglewice 18
Rysunek 7. Struktura wieku ludności na podobszarze rewitalizacji 1 22
Rysunek 8. Przykłady aktów wandalizmu na obszarze rewitalizacji: graffiti na budynkach przy ul. Czerskiej 2, w pobliżu Urzędu Gminy Jasieniec. 25
Rysunek 9. Struktura wieku ludności na podobszarze rewitalizacji 2 29
Rysunek 10. Przykład zaśmiecenia przestrzeni publicznej na podobszarze rewitalizacji 2, w pobliżu Zabytkowego kościoła 31
Rysunek 11. Budynek Urzędu Gminy Jasieniec oraz Gminnej Biblioteki Publicznej. 41
Rysunek 12. Budynek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych oraz OSP Jasieniec 42
Rysunek 13. Budynek dawnej Strażnicy OSP Jasiniec - obecnie siedziba Kluby Seniora+ oraz magazyn 43
Rysunek 14. Teren rekreacyjny nad stawami w Jasieńcu..... 43
Rysunek 15. Teren i budynek Gminnego Klubu Sportowego KRASKA Jasieniec 44
Rysunek 16. Niska estetyka przestrzeni w obrębie ulic Czerskiej oraz Wareckiej, w pobliżu Urzędu Gminy Jasieniec 45
Rysunek 17. Skwer w Boglewicach wraz z zabytkowym kościołem w tle 47
Rysunek 18. Zlokalizowany na obszarze rewitalizacji budynek komunalny w złym stanie technicznym..... 48
Rysunek 19. Budynek Szkoły Podstawowej im. Juliana Suskiego oraz Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Jasieńcu 51
Rysunek 20. Budynek gospodarczy za Urzędem Gminy Jasiniec oraz dawnej Strażnicy OSP Jasieniec..... 52
Rysunek 21. Budynek OSP Boglewice oraz Kościół parafialny p.w Przemienienia Pańskiego w Boglewicach 54
Rysunek 22. Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji 65

Rysunek 23. Szacunkowe zestawienie wartości podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 110
Rysunek 24. Szacunkowe ramy finansowe podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. 112
Rysunek 25. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji 114
Rysunek 26. Uczestnicy przeprowadzonych warsztatów rewitalizacyjnych 118

Załącznik 2a do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 - arkusz 1.
Zasięg przestrzenny projektów zintegrowanych

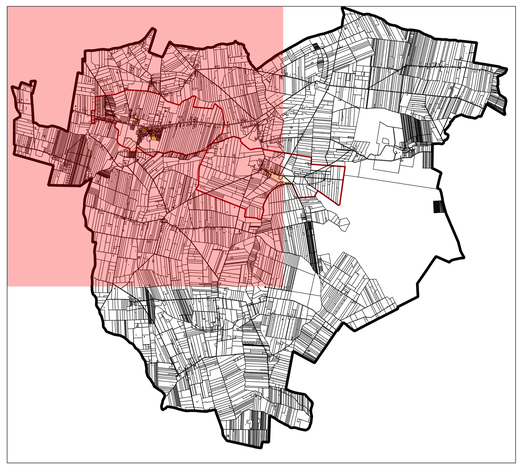

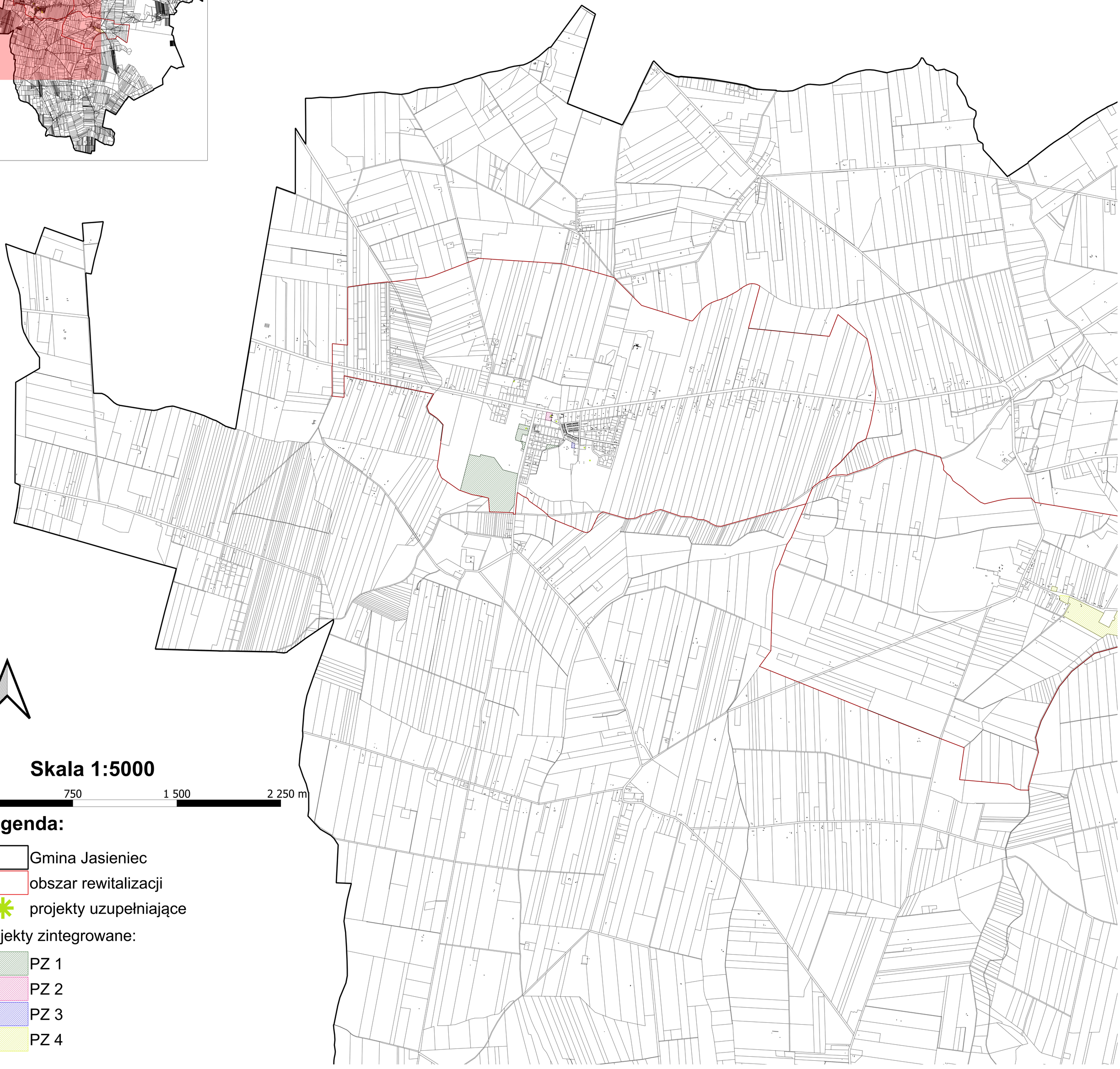

Skala 1:5000

0 750 1 500 2 250 m

Legenda:

- Gmina Jasieniec
- obszar rewitalizacji
- projekty uzupełniające

projekty zintegrowane:

- PZ 1
- PZ 2
- PZ 3
- PZ 4

Załącznik 2a do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 - arkusz 2.
Zasięg przestrzenny projektów zintegrowanych

Skala 1:5000

0 750 1 500 2 250 m

Legenda:

- Gmina Jasieniec
- obszar rewitalizacji
- projekty uzupełniające

projekty zintegrowane:

- PZ 1
- PZ 2
- PZ 3
- PZ 4

Skala 1:5000

0 750 1 500 2 250 m

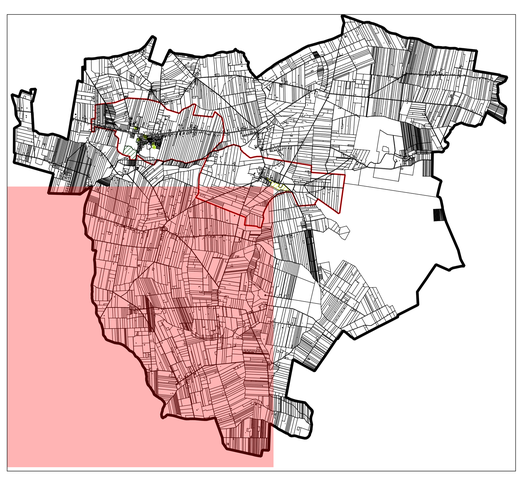

Załącznik 2a do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 - arkusz 3. Zasięg przestrzenny projektów zintegrowanych

Skala 1:5000

0 750 1 500 2 250 m

Legenda:

- Gmina Jasieniec
- obszar rewitalizacji
- projekty uzupełniające

projekty zintegrowane:

- PZ 1
- PZ 2
- PZ 3
- PZ 4

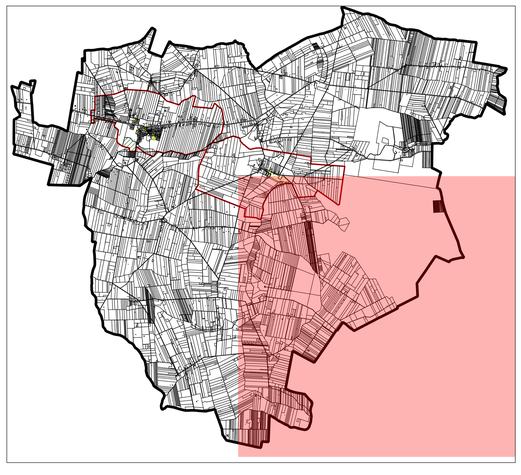

Załącznik 2a do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 - arkusz 4.
Zasięg przestrzenny projektów zintegrowanych

Uzasadnienie

Zasady oraz tryb przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji określone zostały w Ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej realizacja w zakresie właściwości stanowią zadania własne gminy.

Uchwała ma na celu przyjęcie do realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 po zmianach, a tym samym traci moc uchwała nr VI.45.2023 Rady Gminy Jasieniec z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Jasieniec na lata 2023-2030.

Gminny Program Rewitalizacji stanowił będzie narzędzie do ubiegania się o fundusze zewnętrzne na działania rewitalizacyjne. Zmiana obowiązującego Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jasieniec na lata 2023-2030 wynika z konieczności dostosowania dokumentu do wymagań Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym przekazanych w trybie procedowania wpisu do Wykazu programów rewitalizacji Województwa Mazowieckiego, co zapewni możliwość ubiegania się o środki finansowe w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027.

Korekty GPR wprowadzane niniejszą uchwałą zasadniczo dotyczą zmian redakcyjnych, w wyniku wprowadzenia uwag przedstawionych przez Urząd Marszałkowski, a także konieczności dostosowania treści Gminnego Programu Rewitalizacji do ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z przekazanymi przez Urząd Marszałkowski uwagami, pozwoli to na sprawne procedowanie wniosków o dofinansowanie tych projektów GPR, dla których planowane jest pozyskanie wsparcia UE z Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027.